

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ
ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ

ΤΩΝ
ΔΗΜΟΤΙΚΩΝ ΣΧΟΛΕΙΩΝ

ΕΝ ΧΑΝΙΟΙΣ
ΕΚ ΤΟΥ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ
ΤΗΣ ΚΡΗΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΕΙΑΣ

1900

K
372.9
ANA

Αποστολή Κεντρικού Βιβλιοθεατρού Εθνικής Βιβλιοθήκης

ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ ΡΕΘΥΜΝΗΣ
ΑΡ. ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ 68994
ΗΜΕΡΑ ΣΙΛΛΑΞΗΣ 13-9-85
ΤΑΞΙΝ. ΑΡΙΘΜΟΣ K-372.9/ΑΝΑ

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρεθύμνης

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΤΟΥ ΜΟΝΟΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

A' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α'. καὶ Β'.

Πρῶτος κύριος.

(Πρῶτον ἔτος τῆς συνδιδασκαλίας τῆς α' καὶ β' τάξεως.)

Ἡ ἐπαρξία, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ παταροῦ παρονοσία τοῦ Θεοῦ.

Προσευχαί.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός.
2. Ἀγιος ὁ Θεός.

Ιστορίαι, φητά, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί.

1. Ἰστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Τίμια τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (Ἐξόδος 20, 12.) «Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20.)

2. Ἡ Γέρρησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ» (Λουκ. 2, 14.)

3. Ὁ Ἰησοῦς διδεκαστής.—«Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα· τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20.)

Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδίων.—«Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μη κωλύετε αὐτά· τῶν γάρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14.)

5. Ἡ ἀράστασις τοῦ νιοῦ τῆς ἐρ Ναΐν χήρας.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δυνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17.)

6. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.—«Πᾶς ὁ ὑψῶν ἔκυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔκυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18, 14.)

7. Τὰ πάθη, ὁ θάρατος καὶ ἡ ἀράστασις τοῦ Ἰησοῦ.—«Τὸ δὲ καὶ εἰς ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη (τροπάριον.)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς αὐτοῦ ἡ ζήξεως.)

‘Ο Θεὸς εἰς, σοφός, ἄγιος, δίκαιος, ἀληθής, εὑσπλαγχνος.

Πρόσενταί.

1. Πάτερ ἡμῶν.

2. Δι! εὐχῶν τῶν ἡγίων Πατέρων ἡμῶν.

‘Ιστορίαι, γόητά, κατήγησις, παραβολαί.

1. Κλῆσις τοῦ Ἀβραάμ.—«Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιδικευταί σου» (Σιρὰχ 2, 6.)

2. Αθραάμι καὶ Λώτ.—«Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» Β' Κορινθ. 13, 10.)
3. ‘Η φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

4. ‘Ο γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—«Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἶκους τεκνῶν, κατάρα δὲ μητρὸς ἐποίζει θεραπείαν» (Σιρὰχ 3, 9.)

5. ‘Ησαΐ καὶ Ιακώβ.—«Πάντα δοξα ἡν θέλητε ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἀνθρώποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12.)

6. ‘Η γέρρησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δόξα ἐν ύψιστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ» (Λουκ. 3, 14.)

7. ‘Η βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.—«Ο πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκος 16, 16.) Τὸ εἰς ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

8. ‘Ο ἐν Καρᾶ γάμος.

9. ‘Ο εὑσπλαγχνος Σαμαρείτης.—«Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, διτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7.)

ΤΑΞΙΣ Γ' καὶ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος τῆς συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δὲ τήξεως.)

‘Ο Θεὸς δημιουργὸς καὶ προορητὴς τοῦ κόσμου. ‘Η ἀξία καὶ δὲ προορισμὸς τοῦ ἀρθρώπου· ἡ ἀμαρτία.

Πρόσενταί.

1. Κύριε ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα.

2. ‘Εξεγερθέντες τοῦ ὑπνου.

Ιστορίας, φητά, κατήχησις. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ως ἐμεγαλύθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 115, 3.)
2. Ἡ πρώτη ἀμαρτία.—«Τὰ ὄψῶνα τῆς ἀμαρτίας θάνατος» (Ρωμ. 6, 23.)
3. Κάιν καὶ Ἀθελ.—«Οἱ φρονεύσεις» (Ἑξοδ. 20, 15.)
4. Ὁ κατακλυσμός.—«Οἱ παράνομοι ἐξολοθρευθέσονται, σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38.)
5. Κλῆσις τοῦ Ἀθραάμ.—«Φθείρουσιν ἡθη χρηστὸν ὅμιλοι κακαί» (Κορινθ. Α' 15, 33.)
6. Ἀθραάμ καὶ Λώτ.—«Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, ὅτι αὗτοί νιστεῖ Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. 5, 9.)
7. Φιλοξενία τοῦ Ἀθραάμ.
8. Γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—Εὐλογία πατρὸς στηρίζει σίκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια» (Σιραχ 3, 9.)
9. Ιστορία τοῦ Ἰακώβου.—«Πάντα δσα ἐν θέλητε, ίνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς (Ματθ. 7, 25.)
10. Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Ἡ εἶδος στ' καὶ θ' ἐντολή.
11. Μωϋσῆς.—«Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ τὸν Κύριον». (Ιερ. 17, 7.)
12. Ἡ νομοθεσία.—Αἱ δέκα ἐντολαί.—«Ο τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α' Ιωάν. 3, 24.)
13. Ὁ Ἰησοῦς τοῦ Ναυῆ.
14. Γεδεών.—«Ἀγνόδην πεποιθέντι ἐπὶ Κύριον ἢ πεποιθέντι ἐπὶ ἄνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8.)
15. Ἡ λίτιδη Σαμουήλ.—«Οἱ πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4.)
16. Σαούλ. «Ο ἐξην σπείρη ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει» (Γαλάτ. 6, 7.)
17. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.—«Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν» (Παροιμ. 3, 34.)
18. Ὁ Δαβὶδ βασιλεὺς.
19. Σολομών.—«Τοὺς ἀγαπῶντας σοφίαν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς» (Σιραχ. 4, 11.)
20. Ἰώ�ν.—«Μακάριοι οἱ προκειται, ὅτι αὗτοί κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5.)

21. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς—”Ορη, λίμναι, ποτα-
μοὶ αὐτῆς. Αἱ ἐπαρχίαι καὶ αἱ ἐπισημότεραι πόλεις αὐτῆς.

Κατήχησις

1. Περὶ προσευχῆς.—‘Η Κυριακὴ προσευχή.
2. Αἱ δέκα ἐντολαί. (Ἀπλούστατη μόνον ἐρμηνεία.)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδοκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξεως.)

‘Η ἀληθής εὐκέθεια πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.

‘Ο Ἰησοῦς Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσευχαῖ.

1. Βασιλεῦ οὐρανίε.
2. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς ἀληθοῦς σοφίας ὁδηγέ.

‘Ιστορίαι, ἥγια, τροπάρια, κατήχησις, παραβολαί.

Εὐαγγέλιον (ἐτε μεταφράσει.)

1. ‘Ο Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ἰωάννης ὁ βα-
πτιστής.—«Προσεύξασθε πρός με καὶ εἰσακούσομαι ὑμῶν»
(Ιερ. 29, 12.)

2. ‘Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.—Θεοτόκη
Παρθένε (τροπάριον.)

3. ‘Η γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Οὗτος γὰρ ἡγάπη-
σεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν οὐδὲν αὐτοῦ τὸν μονογενὴν ἔδωκεν»
(Ιωάν. 3, 16.) Τὸ γ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνά-
γνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 2, 1—21.

4. ‘Η Ταπατὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.—«Νῦν ἀπολύεις τὸν
δοῦλόν σου, δέσποτα» (Λουκ. 2, 29).

5. ‘Η βαπτίσις τοῦ Ἰησοῦ.—«Ο πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σω-
θήσεται» (Μάρκ. 16, 16). Τὸ τ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πί-
στεως, Ἀνάγν. Εὐαγγ. Μάτθ. 3, 13—17.

6. ‘Η ἐκδιώξις ἐκ τοῦ Ναοῦ τῶν παιλονέρων καὶ ἀγοραζόντων.
«Ο οἶκος μου οἶκος προσευχῆς κληθήσεται» (Ησ. 56, 7).

7. ‘Η παραβολὴ ταῦ σπορέως.—«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν
λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φιλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28) Ἀνάγνω-
σις Εὐαγγελ. Ματθ. 13, 4—23.

8. ‘Η παραβολὴ τῶν δέκα Παρθέρων.—‘Ιδοὺ ὁ νυμφίος ἔργε-
ται (τροπάριον). Ἀνάγν. Εὐαγγελ. Ματθ. 25, 1—14.

9. Ὁ ἀβραδίαιτος πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος. — «Δανείζει Θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχὸν» (Παροιμ. 19, 17). «Μακάριοι οἱ ἐλέημονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7). Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Λουκᾶ 16, 19—31.

10. Ὁ ἄσωτος νιός. — «Μετανοεῖτε· ποιήσατε καρποὺς ἀξέιους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). Ἀνάγ. Εὐαγγ. Λουκ. 15, 12—32.

11. Ἡ παραβολὴ τῶν ταλάρτων. — Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 14—30.

12. Ἡ παραβολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως. — Τὸ ζ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 3—46.

13. Ἡ Ἀράστασις τοῦ Λαζάρου.

14. Ἡ θρίαμβες τικὴ εἰσόδος τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ. — Ἀνάγνωσις. Εὐαγγελίου. Ιωάν. 12, 12—20.

15. Ὁ μυστικός δεῖπνος.

16. Ὁ Ἰησοῦς ἐν Γεθσημανῇ. — «Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστιν, παρελθέτω τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπ' ἑμοῦ· πλὴν οὐχ' ὡς ἐγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ» (Ματθ. 26, 39).

17. Τὰ πάθη, ἡ ταφὴ καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. — «Ἄγαπήτε τοὺς ἐχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς εἰπαρωμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 4).

18. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ τοὺς μαθητὰς μετὰ τὴν ἀνάστασιν. — «Ἄν τινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας ἀφίενται· αὐτοῖς, ἂν τινων κρατῆτε κενοράτηνται» (Ιωάν. 20, 23).

19. Ἡ ἀνάτηντος τοῦ Ἰησοῦ. — Τὸ στ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνελήφθης ἐν δόξῃ (τροπάριον).

20. Ἡ Ηερτηκοστή. — Τὸ η' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως,

21. Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. κεφ. 26, 27, 28, Λουκ. κεφ. 22, 23, 24.

Κατὴγησις.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.

2. Τὰ μυστήρια.

B'. Ελληνικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Λεκτικὰ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία) — Ἀνάγνωσις — Γραφὴ — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Λεκτικὰ ἀσκήσεις.

Ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς 6' τάξεως.

(Ἔδε τάξις 6')

B'. Αράγρωσις.

Ανάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἰς τα σύνθετις τῶν ἀρχικῶν διδομένων λέξεων ἡ καὶ ἄλλων ὁμοίων ταῦταις.—Ανάγνωσις ἀπταιστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συνεγραψές.

G'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκστοτε κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδασκομένων. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ’ οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ γραφικὴ ἔργατις.

A'. Γραμματική.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην δὲν γίνεται εἰς ἴδιαιτέρας ὥρας ἢ διδα σκλία τῆς γραμματικῆς ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική.

1. Ανάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα, καὶ ἀντιστρόφως· σύνθετις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβάς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διφθόγ γους. Διαιρετικὰ σημεῖα.

3. Οἱ τόνοι καὶ τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὄνοματά τῶν σημείων τῆς στίξεως· κόσμος, μέση στιγμή, τελείς στιγμή καὶ ἔρωτηματικόν.

Ορθογραφία.

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἐξετασθεῖσῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφομένων.

E'. Ποιήματα.

‘Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς B'. τάξεως.

(‘Ιδε ποιήματα B' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ B'.

Λεκτικὰ ἀσκήσεις (Πραγματογραφία) —

‘Αράγρωσις—Γραμματική—Ποιήματα

A'. Λεκτικὰ ἀσκήσεις (Πραγματογραφία).

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Σχολεῖον — Λιθουσσα παραδόσεως· μαυροπίναξ, θρανίο, εδρα, είκονες, βιβλία, άλσονια.

2. Μέρη τῆς οἰκίας.—Δωμάτια, αἴθουσαι, μαγειρεῖον, ύπόγαιον, κλίμαξ, αὐλή, κηπος.

3. Αὐλή.—Τὰ συνανθρωπεύμενα ζῷα· κύων, γάτα, ἵππος, ὄρνιθες, ἀλέκτωρ, νῆσσα, κήνη.

4. Λίκατοικία: τῶν ἀνθρώπων.—Σκηνή, καλύβη, οἰκία, μέγαρον ἀνάκτορον.

5. Τὸ ἀνθρώπων σῶμα.—Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπός ἐκάστου αὐτῶν· χεῖρες, πόδες, ὄφθαλμοι, ὥτα κτλ.

6. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου. "Ἄρτος, κρέας, ὄποροι, λάχανα σίτος, ὅδωρ κτλ.

7. Τόποι: διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων.—Πόλις, χωρίον, ἔπαυλίς.

8. Δάσος.—Δένδρα· δρῦς, πεύκαι, πλάτανος.

9. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὄλαι·—Λάχμπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, πυρεία.

10. Νομίσματα.—Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, ἄργυρος, χρυσός.

11. Στρατιωτικὰ ὅργανα καὶ δπλα·—"Οπλον, πιστόλιον, πολύκροτον, τηλεσθόλοι, ξίφος, λόγχη, σημαία, σφαῖραι, ὄβιδες, παράσημα.

12. Ναυτῶν βίος.—Ναύτης, λέμβος, ιστιοφόρον πλοῖον, ἀτμόπλοιον, θωρηκόν, καταδρομικόν, τορπιλοθόλον, λεμβούχος.

13. Ήλικίαi.—Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρων· κοράσιον, δεσποινίς, γυνή, γραία.

14. Ἐπιτηδεύματα.—Χειρῶναξ, ἔμπορος, γεωργός, ποιμῆν, κυνηγός.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας).

1. Εκκλησία.—Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς· εἰκονοστάσιον, ἄγιον βῆμα, ἀμβων.

2. Δωμάτιον.—Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κάτοπτρον, ίματιοθήκη, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωθίον, κανάριον.

3. Μαγειρεῖον.—Μαγειρικὰ σκεύη· χύτραι, κάδος, χωνίον, ἴγδιον, πυράγρα, κτλ.

4. Κῆπος.—Δένδρα· ἀμυγδαλῆ, συκῆ, μηλέα, κερασέα. "Ἀνθοὶ· βόδα, νάρκισσος, ἴον, κρίνον. Κηπουρικὰ ὅργανα.

5. Οἰκογένεια.—Πατήρ, μήτηρ, πάππος, ἀδελφοί.

6. Χωρίον—Ἐργα καὶ βίος χωρικῶν· ἀγρός, ἄροτρον, σίτος, κριθή, ἀραβόσιτος, γεώμηλα· βοῦς, προσθατον, σύρις.

7. Τὸ ἀγόρῳ πινον σῶμα. — Τὰ μέρη αὐτοῦ.
8. Ἐπιμέλεια τοῦ σώματος. — Εγρήγορσις, ὑπνος, πλύσιμον, κτένισμα κτλ.
9. Ἔρδυματα. — Ηαγέα, λεπτά, καθαρά, καθαρισμός αὐτῶν· ἔνδυσις, ἔκδυσις.
10. Ἐορταί. — Τὰ Χριστούγεννα, τοῦ ἡγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἐκασταχοῦ τοπικαὶ ἔορται.
11. Μουσικὰ ὅργανα. — Κιθάρα, τετράχορδον, σάλπιγξ, αὐλός, πλαγίαυλος.
12. Άλεωρ βίος. — Θάλασσα, ἀλιεία, ἀλιευτικὰ πλοιαρία, ἀλιευτικὰ ὄργανα· ἴχθυες, κέφαλος, ροφός, ἔγγειλυς, σαρδελλα, φάλαινα, δελφίν, καρχαρίας· μαλάκια.
13. Μέσα συγκοινωνίας. — "Αμαζα, σιδηρόδρομος, πλοῖον ίστιοφόρον, ἀτμόπλοιον.
14. Ὁ γρόσος. — "Ετος, ώρα· τοῦ ἔτους· μήν, ἑβδομάς, ἡμέρα, ώρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

B'. Ἀγάγρωσις

"Ασκησις εἰς τὸ ἀπταστωτικὴ λογικῶς ἀναγνώσκειν. — Έρμηνεία τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστομένων καὶ δι' ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσις καὶ δρθῆ κατανόησις αὐτοῦ. "Ανάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

C'. Γραμματική.

"Η Γραμματικὴ δὲν γίνεται εἰς ιδιαίτερας ώρας, ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσηκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική.

1. Ἡ ἀπλῆ πρότασις. — Οδηγίαι πρὸς εὑρεσιν καὶ συγγρατισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀπλῶν προτάσεων.
2. Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλάθους, δισυλλάθους, τρισυλλάθους καὶ πολυσυλλάθους.
3. Λήγουσα, παραλήγουσα καὶ προπαραλήγουσα.
4. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς δασυνομένας καὶ ψιλούμενας, εἰς ὀξυτόνους, παροξυτόνους, προπαροξυτόνους, περισπωμένας, προπερισπωμένας καὶ βραυτόνους.
5. Διαίρεσις τῶν ὄψινέντων· μακραὶ καὶ βραχεῖαι· συλλαθεῖ.
6. Πνευματισμὸς τῶν ἀπὸ ο καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

Ορθογραφία.

- α) Ἀντιγραφὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἀπὸ τοῦ ἀναγγε-

στικού βιβλίου ἀπλῶν προτάσεων, ἂλλα πάντοτε μετὰ προηγουμένην κατανόησιν.

6') Λαζανήσεις ἐπὶ τοῦ πνευματισμοῦ τῶν ἀπὸ ν καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

γ') Λαζανήσεις πρὸς διάκρισιν τῶν συλλαβῶν.

Δ'. Ποιήματα.

ΤΑΞΙΣ Α' καὶ Β'.

(Ἀπὸ κοινοῦ.)

Πρῶτος κάτιος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ἡ μήτηρ μου.	(Α. Κατακουζηνός)
2. Μὴ βασανίζετε τάσθλαθη ζώα.	"
3. Τὸ πρῶτον (ὅ τιλιος τὰ βουνά).	(Ἄγγ. Βλάχος)
4. Τὸ φεγγάρι.	(Ἄγγ. Βλάχος)
5. "Υμνος πρὸς τὸν Θεόν.	(Α. Κατακουζηνός)

Δεύτερος κάτιος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Ἡ πέρδικα.	(Γ. Ζαλοκώστας)
2. Ο Βορεῖας ποῦ τάρνάκια.	(Γ. Ζαλοκώστας)
3. Τὸ ὄρφανό (ἔνα παιδάκι).	(Άχιλ. Παράσχος)
4. Ο μόνος ποιητής.	(Α. Κατακουζηνός)
5. Εωθινὴ προσευχή.	(Άγγ. Βλάχος)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Άράγρωσις — Γραμματική — Ποιήματα.

Α'. Άρα γρωσίς

"Απταιστος καὶ λογικὴ ἀνάγνωσις. Ερμηνεία τῶν λέξεων ἰδίως τῶν ἀρχορημάτων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν συνήθετων καὶ παραγόγων. ἀπηκριθεμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεγραμένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

Β'. Γραμματική.

Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.

(Ἴδε τάξιν Δ').

Γ'. Ποιήματα.

Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως

(Ἴδε ποιήματα τῆς Δ' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ Δ'.

'Αράγρωσις — Γραμματική — Ποιήματα.

A'. 'Αράγρωσις

"Απταιστος, λογικη καὶ ἡθικη ἀνάγνωσις ἀποκριθωμένη ἀνάλυσις του περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

B'. Γραμματική.

1. Οὐσιαστικά.

α') "Ονομα σύσιαστικόν.

β') Διάκρισις τῶν οὐσιαστικῶν εἰς ἀφηρημένα καὶ συγκεκριμένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσηγορικά.

γ') Γένος.

δ') Ἀριθμός.

ε') Πτῶσις,

2. Αρθρο.

3. Κλίσις τῷρις ὄροιμάτων καὶ τοῦ ἀρθρου.

α') Ηροασκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Κλίσις.

γ') Κλίσις ἀσυναιρέτων ὄνομάτων τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως.

4. Οἱ κυριώτεροι περὶ τοιτμοῦ καρότες.

5) Επίθετα.

α') Ηροασκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Εννοια του ἐπιθέτου.

γ') Γένη του ἐπιθέτου καὶ βαθμοὶ αὐτοῦ.

6. Αριθμητικά.

7. Αρτωνυμίαι.

α') Ηροσωπικαί.

β') Ἐρωτηματικαί.

γ') Δεικτικαί.

δ') Ἐπιμεριστικαί.

ε') Ἀναφορικαί.

8. Μόρια. (Τὰ ἀκλιτα μέρη γενικῶς).

9. Ρήματα.

α') "Εννοια του ρήματος.

β') Πάντες οἱ ἀπολοὶ καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργ. καὶ παθητ. φωνῆς τῶν βαρυτόνων.

10. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως. Θαυμαστικόν, παρένθεσις, εἰσαγωγικά, ἀποσιωπητικά.

11. Συναίρεσις.

12. "Εκθλυψις.

Συνταχτικόρ.

α') Ή ἀπλῆ πρότασις. Ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον.

β') Ή πεπλατυσμένη πρότασις, τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν.
Ορθογραφία.

γ') Ασκησις πρὸς σχηματισμὸν ὄνομάτων πασῶν τῶν κλίσεων.

δ') Ασκησις εἰς τὸ συναλλάσσειν ἀπταίστως καὶ ταχέως τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὄνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ ῥημάτων.

ε') Ασκησις εἰς τὸ ὅρθως γράψειν τὰ παραθετικὰ τῶν ἐπιθέτων τῆς δὲ κλίσεως (ο, ω).

δ') Διὰ συχιῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν περὶ τονισμοῦ κανόνων.

ε') Καθημερινὴ κατ' οἶκον καὶ ἐν τῷ σχολείῳ ἀντιγραφὴ ἐκ τοῦ ἀνακγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν γραφή.

στ') Συντετικαὶ ἀσκήσεις: περιγραφαὶ αἰσθητῶν ἀντικειμένων, διηγήματα σύντομα, ἐπιστολαὶ μικραῖ.

Γ'. Ποιήματα.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Πρὸ τῆς Παναγίας.	(Αγ. Παράσχος)
2. Τὸ καλοκαῖρι	(Γ. Βιζυηνὸς)
3. Ὁ χειμών.	(Άγγ. Βλάχος)
4. Ἡ τυφλὴ ἀνθόπωλις,	(Γ. Ζαλοκώστας)
5. Ευβατήριον.	(Άγγ. Βλάχος)
6. Ὅμινος πρὸς τὸν Θεόν	(Π. Σοῦτσος)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας.)

1. Τὸ ναυτόποιλο (μὲ καράθια)	(Ηλ. Τανταλίδης)
2. Ἡ ἀνοιξία	(Ηλ. Τανταλίδης)
3. Ἡ θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια.	(Γ. Δρασίνης)
4. Ἡ θλασσὶς τῆς Κωνσταντινουπόλεως (Δημώδες)	
5. Ὁ Σαμουὴλ	(Αρ. Βαλαωρίτης)
6. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν.	(Α. Ραγκαβῆς)

Γ'. Μαθηματικά.

Ἀριθμητική.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Παρτοδαπαὶ ἀκήσεις ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν ἀριθμῶν 1—10.

Α'. Άπὸ στόματος λογιστική.

Αἰσθητοποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ανάλυσις καὶ συνθεσις

αὐτῶν. Ἀριθμησις ἀνιοῦσα καὶ κατιοῦσα. "Ἀσκησις ἐπὶ τῶν τα-
κτικῶν ἀριθμητικῶν. "Ανάλυσις ἑκάστου διδούμενου ἀριθμοῦ καὶ σγη-
ματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν.
Σγηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν.
Σγηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διατάξεως. Προ-
βλήματα τοῦ κοινοῦ βίου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀριθμῶν τούτων.

B'. Γραπτὴ λογιστική.

"Εκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 10.
Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων. "Ἀσκη-
σις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν ἀνωτέρω
ἀριθμῶν διὰ τῶν εἰρημένων σημείων.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—100.

A'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

"Η ἔννοια τῆς δεκάδος. "Ανιοῦσα καὶ κατιοῦσα ἀριθμησις κατὰ
δεκάδας. Ἀριθμησις ἀπὸ τοῦ 1—100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμησις
ἀπὸ τοῦ 1—100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμησις προστιθεμένων εἰς ἑκα-
στον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀφαιρουμένων ἀπὸ αὐτοῦ τῶν
ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5.

"Ανάλυσις ἀριθμῶν διψηφίων εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνα-
σύνθεσις αὐτῶν. Πρόσθεσις τριῶν μονοψηφίων, δύο μονοψηφίων καὶ
ένας διψηφίου, δύο διψηφίων καὶ ἕνας μονοψηφίου. Ἀφαίρεσις μονο-
ψηφίου ἀπὸ διψηφίου καὶ διψηφίου ἀπὸ διψηφίου. Πολλαπλασιασμὸς
μονοψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου. Τελεία διαίρεσις διψηφίου διὰ μονο-
ψηφίου. Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν γρήσει παρ' ἡμῖν μετρικοῦ συστή-
ματος εἰς μικροτέρας καὶ τάναπαλιν.—Προβλήματα λυόμενα διὰ
μιᾶς ἢ καὶ δύο ἐκ τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων.

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—100. "Εκτέλεσις ἐπὶ τῶν εἰρη-
μένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων διὰ τῶν σημείων
αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ'. καὶ Δ'.

*Ai τεσσαρες πράξεις τῷ ἀκεραίῳ ἀριθμῷ
ἀπὸ τοῦ 1—1000 καὶ πέρα.*

Ἄπὸ στόματος λογιστική.

"Η ἔννοια τῆς ἑκατοντάδος. "Ονομασία καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθ-
μῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000 καὶ ἐπέκεινα. "Η διάφορος ἀξία τῶν ψη-

ρίων κατά τὴν διάφορον πρός άλληλα θέσιν αὐτῶν. Τροπὴ τῶν χρι. εἰς έκαποντάδες καὶ δεκάδες καὶ ἑκαπούθεσις αὐτῶν. Ἀριθμο-
σις ἀπὸ 1—100 προστιθεμένων εἰς ἕκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν
ἢ ἀραιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθ. 6, 7, 8, 9. Πρόσθεσις καὶ
ἀραιρεσις ἀριθ. διψηφίων. Πολλαπλασιασμὸς διψηφίου ἐπὶ μονοψή-
ριον. Διαιρεσις διψηφίου διὰ μονοψηφίου μετὰ ἡ ἄνευ ὑπολοίπου.

Πολλαπλασιασμὸς ἐπὶ 10, 100, 1000 καὶ διαιρεσις διὰ τοῦ
10, 100, 1000. Ορισμοὶ τῶν τεσσάρων θευελιωδῶν πράξεων.
Όνομασία: τῶν ἀριθμῶν, ἐφ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὄνομα-
σία: τῶν ἔξαγορένων τῶν πράξεων.—Προβλήματα.—Κλασματικὴ
μονάς κλάσματος τῆς ἀκεραίας μονάδος: κλάσματος μικρότερον καὶ με-
γαλύτερον τῆς; ἀκεραίας μονάδος. Μικτοὶ ἀριθμοὶ: τροπὴ μικτοῦ εἰς
κλασματικόν· ἔξαγωγὴ τῶν ἀκεραίων μονάδων τῶν ἐμπεριεχομένων
ἐν κλασματικοῖς μεγαλυτέροι τῆς μονάδος. Ιδιότητες κλασμάτων. Α-
πλοποίησις αὐτῶν. Τροπὴ ἑτερωνύμων εἰς ὅμωνυμα: αἱ 4 πράξεις
τῶν κλασμάτων. Προβλήματα.

Γραπτὴ λογιστικὴ.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000.—Η γραπτὴ κατασκευὴ
τῆς προσθέσεως τῆς ἀραιρέσεως καὶ τοῦ πολλαπλασιασμοῦ. Αἱ βά-
σανοι τῆς προσθέσεως καὶ τῆς ἀραιρέσεως. Παντοδαπὰ προβλήματα.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Η γραπτὴ κατασκευὴ τῆς διαιρέσεως. Αἱ βάσανοι τοῦ πολλα-
πλασιασμοῦ καὶ τῆς διαιρέσεως. Η πρόσθεσις καὶ ἡ ἀραιρεσις τῶν
δεκαδικῶν. Πολλαπλασιασμὸς δεκαδικοῦ ἐπὶ ἀκέραιον.

Δ'. Πραγματικὴ μαθήματα.

Α'. Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρώτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδούσιον καὶ τῆς γ' καὶ δ' τάξεως).

1. Τρωίδες πολεμος.
2. Λυκούργος.
3. Σόλων.
4. Μιλτιάδης. Ή ἐν Μαραθῶνι μάχῃ.
5. Θεμιστοκλῆς. Ή ἐν Σαλαμῖνι ναύμαχος.
6. Λεωνίδης. Ή ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
7. Αριστείδης καὶ Παυσανίας. Ή ἐν Πλαταιαῖς μάχη.

8. Κήμων.
9. Περικλῆς.
10. Σωκράτης.
11. Πελοπίδας καὶ Ἐπαχμεινώνδας.
12. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

Δεύτερος κύκλος.

- (Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξεως).
1. Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἔλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
  2. Κλέφται καὶ ἀρματωλοί. Βίος κλεφτῶν, φρονίματα καὶ θρησκευτικὸν αἰσθημα.
  3. Λάζαρος Κατσώνης καὶ Ἀνδροῦτσος.
  4. Ρήγας Φεραίος.
  5. Οἱ Σουλιῶται.
  6. Φλωκὴ Ἐταιρία.
  7. Γρηγόριος ὁ Ηπατριάρχης. Ἡ ἀπαγγέλνεταις κύτου.
  8. Ἀθανάσιος Διάκος.
  9. Ὄδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος.
  10. Κωνσταντῖνος Κανάρης.
  11. Ἀνδρέας Μιαούλης.
  12. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης.
  13. Μάρκος Βότσαρης.
  14. Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου.
  15. Γεώργιος Καραϊσκάκης.
  16. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι: δυνάμεις, ἡ ἐν Πύλῳ Ναυμαχία.
  17. Ἐθνικὸν πόθοι.

B'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

(Συμμετεχούσης καὶ τῆς πρώτης).

Πατριδρογραφία.

Tὰ γενικότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμψύχων ὄντων.
2. Ὁ Ούρανος καὶ ἡ γῆ, τὰ σημεῖα τοῦ ὄριζοντος, οἱ ἀνεμοί.
3. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ υδάτα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
- α') Οἰκίαι, ὁδοί πόλεως, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης, ἐν ἥ ὁ ἐκσταχοῦ διδασκόμενος μαθητής.

- 6') Η πρωτεύουσα του Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αἱ μεγαλήτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος. Η πόλη, Σύρος κλπ.
- δ') Τὰ δημοσία ψέρη.—Λαγαρά. πλατεῖαι ἀνδριάντες, πίδακες, κλπ.
- ε') Η ἔηρα κατὰ τὴν γροπαμότητα καὶ τῆς.
- ζ') Νομοί, λειμῶνες, δάσοι, ἄγροι· τὰ ἐν κύτοις δικιτώμενα καὶ οι.
- η') Ἐρημοί. "Ἐρημος ψέρη.
- θ') Τὰ ὑψώματα τῆς ἔηρας.
- ι') Λόροι, βουνά, δρυ, δρυπέδια. Η πόλη της. Τὰ μεγαλήτερα δρυ η τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνηθέστερα δέιδρα τῆς Ἑλλάδος.
- κ') Ο βίος τῶν ὄρεινόν.
7. Τὰ ὅδατα.—Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τείλακτα, κόλποι, λιμένες. Οι ιγθύες οι συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι.
8. Αἱ καρπαί, αἱ πολύγναται, καὶ αἱ πόλεις τῆς γῆρας, ἕνθα ὁ μαθητης ὁ διδασκόμενος· ὁ δῆμος.
9. Χαρτογραφία τῆς γῆρας, ἐν τῇ κατοικεῖ ὁ διδασκόμενος. Ανάγνωσις του τοπογραφικοῦ γήρου τῆς ιδίᾳς πατρίδος καὶ τῶν περιγέρων κύτων.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Tὰ ἀγαγματίστατα ἢ τῆς Ρωγγαρίας.—Ελλας,

1. Ἐπαναχλητής τῶν διδαχῆντων.
2. Η ἐπαρχία καὶ ὁ νομός, ἕντες εὐρίσκεται ὁ μαθητής.
3. Οι άλλοι νομοί τῆς Ἑλλάδος. Η πόλης ἀλλήλους θέσις αὐτῶν. Τὰ δρη, οἱ ποταμοί, αἱ λίμναι, αἱ ἔλη, τὸ λιμανί, τὰ προιόντα, ὁ βίος καὶ ἡ διατελεῖσθαι εἰς ἐκκαστον αὐτῶν κατοικούντων.
4. Η γῆ ὡς οὐρανοί πάνυ. Τὸ σφαγεῖον τῆς αὐτῆς. Η περὶ τὸν ζεύνα περιστροφὴ τῆς γῆς. Ήμέρα, νύξ. Η περὶ τὸν ήλιον περιφορὰ τῆς γῆς. Τὸ έπος καὶ ἡ ὥρα κατού.
5. Επιφάνεια τῆς γῆς. Η πειροί. Ωκεανοί.
6. Η ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις τῆς Ἑλλάδος· τὰ δρηα κύτης θέλασσαι, κόλποι, ἀκρωτήρια, πορθμοί κτλ.
7. Συστηματοποιήσις τῶν κυριωτέρων γηγεισμάτων τῶν κατά νερόν διδαχῆντων ὑπὸ φυσικὴν καὶ πολιτικὴν ἐποψίην.
8. Γεωργία, κτηνοτροφία, βιοτροφία, ναυτιλία, συγκριτική, ἐμπόριον. Ορθοπεδία καὶ πολιτισμός ἐν γένει τῶν κατοίκων τῆς Ἑλλάδος.
9. Τὰ ἀναγκαῖστα περὶ τοῦ διαργανισμοῦ του Ἑλληνικοῦ Κράτους (Βασιλεὺς, Υπουργοί, Βουλή).

Τὰ κυριώτερα τῆς δούλης Ἐλάσδος.

10. Λίπρωτεύουσαι τῶν Εὐρωπαίων Κρατῶν.

Γ'. Φυσική ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ', καὶ Δ'.

Πρῶτος κόκ. loc.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας γ'. καὶ δ'. τάξις αἱ).

1. Ὁρυκτός.—Γύψος, μαχειριάνη ἀλαζ., θειον., γχλαζ., πργυρος., λιθόνηρχας. Σεισμοί.

2. Φυτά.—Δρῦς, συκῆ, (ἄμπελος οινοποιία). Ὁρυζά, καρόζ., καπνός, λίνον, ρόδον,

Φυσιολογία τῶν φυτῶν.—Κυραζ., βίζι, γρυζ., τρύζι, χνήθη, καρποί. Γονιμοποίησις. Παῖδες πλητασμός καὶ ἐξεγένεσις τῶν φυτῶν.

3. Ζῷα.—Προβοτῶν, λιποε., κάννα, λίνων, ἐλέφας, καπρῶν, Αηδῶν, Λετός, Εγιδνα, Οὐνίσιος (βακκλάσιος), Σητία, Μυριάζ., Μεταξοσκαλόζ., Λερχύν.

Δεύτερος κόκ. loc.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ'. καὶ δ'. τάξις αἱ).

1. Ὁρυκτός.—Μάρμαρον, λιθάντια, σιδηρός, γρυσός, χρυσός—τοι. Ηπργήτ. Ιαματική θεραπ.

2. Φυτά.—Ἐλάτη, ἐλαζ., πορτοκαλέν., λευκόν., σταράς (καλλιέργεια καὶ παρασκευή). Σίτες (καλλιέργεια δημητριακῶν παρτῶν). Βάζεζ., Μελάχη, ίον.

3. Ζῷα.—Βοῦς, γχλή, τριχε., φρέσκιαν, μῆς. Χειλδῶν, στρουθοκάμπος, μέλισσα, κριόδελτος, σαρδίνη, ὄπταπους. Σπόργοι.

Σωματολογία.—Το δέρμα, τὸ πτύξει, οἱ σημεριὲς. Σκελετός. Θρέψις. Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ κισθητηρία θργανά.

E'. Τετράκα Μαθήματα.

A'. Καθηγή.

ΤΑΞΙΣ Α', Β', Γ', καὶ Δ'

Πρῶτος κόκ. loc.

(Ηράτον ἔτος συνδιδασκαλίας πατῶν τῶν τάξεων).

Ἔμματα.

1. Ὁ Θεός.

2. Θερινὴ νῦν.

3. Η χροιαῖς.

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρεθύμνης

4. Διάλογος.

5. Η κύρη.

6. Τὸ στατον γαίρε.

7. Ὡ ἔνειθείτ, μῆτερ τῶν θεῶν.

8. Ο Βασιλικὸς ὄμνος (Θεὸς σὺ ἡ δεπότην).

Ἐκκλησιαστικὰ ἔμματα.

1. Κύριε ἐλέησον.

2. Σάσσον ἡμᾶς, σὺ εἶ Θεοῦ.

3. Σὲ ὑμνοῦμεν.

4. Η γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεός.

5. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Δεύτερος κόκ. loc.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας πατῶν τῶν τάξεων).

Ἔμμα τα.

1. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.

2. Ο ἁπογειαρεισμός.

3. Τὸ δάσος.

4. Ο Μέιος.

5. Τὸ τριαντάρουλο.

6. Τὸ ναυπόπουλο.

7. Λαρικα γυμναστικῆς.

8. Ο ἔνυκός ὄμνος.

Ἐκκλησιαστικὰ ἔμματα.

1. Ἀρήν.

2. Δεύτε προσκυνήσωμεν.

3. Χριστὸς ἀνέστη.

4. Τὸν υμφόνιά σου βλέπω.

5. Τὴ ὑπερηφάνῃ.

Τρίτος κόκ. loc.

(Τρίτον ἔτος συνδιδασκαλίας πατῶν τῶν τάξεων).

Ἔμματα.

1. Ἐπουράνιε (τεέ).

2. Τὸ βύζνι.

3. Τὸ ἐκκλησάκι.

4. Ἐν τῷ γυμναστηρίῳ.

5. Οι ἀλιεῖς.

6. Ο Βασ.

7. Εὐβεντήριον Τυρτάσιον.

'Εκκλησιαστικά φύματα.

1. Πατέρας νιόν καὶ "Αγίον Πνεύμα.
2. Τοῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.
3. "Αγίος ὁ Θεός.
4. 'Ἐν Ιορδάνῃ βαπτίζομένου σου Κύριε.
5. 'Η δοξολογία.

B'. Ἰγγραφία.

ΤΑΞΙΣ Α'. καὶ *Β'*.

'Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶ τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῆς Ἰγνογραφίας δὲν γίνεται ἐν ιδιαιτέραις ὥραις, ἀλλὰ συμπαρακολουθεῖ καὶ ὑποθοηθεῖ τὴν αἰσθητοποιὸν διδασκαλίαν· τὰ αἰσθητὰ τούτεστιν ἀντικείμενα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται ἐν τοῖς ἀπλουστάτοις αὐτῶν διαγράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἀλεχίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'. καὶ *Δ'*.

'Απεικόνισις εὐθεῖῶν γραμμῶν, ὡς καθέτων, ὄριζοντιών καὶ πλαγίων. 'Απεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν γραμμῶν συγκειμένων. 'Η καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ τεταρτοκυλίου μέχρι τῆς ἀπεικονίσεως τῶν ἀπλουστάτων κυκλικῶν κοσμημάτων. 'Απεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν καὶ καμπύλων συναπαρτίζομένων. 'Ιγνογραφία καθ' ὑποδείγματα καὶ τὰ σπουδαιότατα τῶν διδαγμάτων τῆς σκιαγραφίας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΔΙΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α'. Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

(Ἡ δευτέρα τάξις ἀκροστοι).

Ἡ ἔταρκτις, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ παιταγῶν πιρουνία τοῦ Θεοῦ.

Προσενχαῖ.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ Πατρός.

2. Δι' εὐχῶν τῶν ἡγίων Πατέρων ἡμῶν.

Ιστορίαι, γρατά, κατήγοροι.

1. Ιστορία τοῦ Πατέρων.—«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (Ἐξοδος 20, 12). «Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20). Ἡ στ' καὶ ἡ ἐντολή.

2. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ» (Λουκ. 2, 14).

3. Ο Ιησοῦς δωδεκαετής,—«Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς γονεῦσι κατὰ πάντα τοῦτο γάρ ἐστιν εὐάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

4. Ο Ιησοῦς φίλος τῶν παιδίων.—«Ἄφετε τὰ παιδία ἔρχεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά τῶν γάρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

5. Ἡ ἀνάστασις τοῦ νίοῦ τῆς ἐν Ναΐν χήρας.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δύνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17).

(Ἡ πρώτη τάξις ἀκροσταται).

'Ο Θεὸς εῖς, σπούδῃ, ἄγιος, δίκαιος, ἀληθής, εὐαπλαγγρος.

Ηροσένγατι.

1. Ἅγιος ὁ Θεός.

2. Πάτερ Κυριοῦ.

Τοπορέαι, γῆτά, τρωπάρια, κατῆγησις, παραβολαί.

1. Κλησιές τοῦ Ἀβραάμ.— «Πιστεύοντον τῷ Θεῷ καὶ ἀντικα-
ψιται σου» (Σιράχ 2, 6).

2. Ἀβραάμ καὶ Λότ.— «Εἰρηνεύετε, οὐδεὶς φρί, καὶ ὁ Θεός
τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μετ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).

3. Η φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.

4. Ὁ γάμος τοῦ Ισαάκ.— «Εὐλόγια πατέρος στηρίζει ση-
κους τέκνων, κατάρον δὲ μητρὸς ἐπρίζει θημέλια» (Σιράχ 3, 9).

5. Η σαν καὶ ἵκνωθε.— «Πάντα δοκάνθητε ἐν ποιῶσιν
ὅπιν οἱ ἀνθρώποι, οὐτω καὶ ὅμεις ποιεῖτε κύτοις» Ματθ. 7, 12).

6. Η βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.— «Ο πιστεύτας καὶ βαπτι-
σθεὶς σωθήσεται» (Μάρκος 16, 16).

7. Ὁ ἐν Κανὰ γάμος.

8. Ὁ εὐσπλαγχγισμός Σαμαρείτης.— «Μακάριοι οἱ ἐλέη-
μονες, ὅτι κύτοι ἐλευθερούνται» (Ματθ. 5, 7).

9. Η παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου.—
«Πάξ ὁ ὑψῶν ἐκυπόν ταπεινοθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἐκυπόν ὑψώ-
θήσεται» (Λουκ. 18, 14).

10. Τὰ πάθη, ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ
Τὸ δὲ εἶπεν τοῖς Συμβολοῦ τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη
(τροπάριον).

ΤΑΞΙΣ Γ', καὶ Δ'.

Ηρώτος κέκλισ.

(Ηρώτον ἔτος τῆς συλλιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ' τάξισις).

'Ο Θεὸς δημιουργὸς καὶ προοπτής τοῦ κόσμου.

Η ἀξία καὶ ὁ προσφισμὸς τοῦ ἀνθρώπου· ἡ ἀμαρτία.

Ηροσένγατι.

1. Κύριος ὁ πολιτεύμενος σου Πνεῦμα.

3. Κύριος Ἰησοῦ Χριστὲ ὁ προσδεξάμενος τὰ πυιδία.

3. Ἐξεγερθέντες τοῦ ὄντος.

Ιστορίαι, ἥητα, πρεσβύτεροι, κατίγηημα, παραθολαί.
Εἰαγγέλιον (ἢ μεταφράσις). Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Η δημιουργία τοῦ κόσμου.— «Ως ἐμεγαλύνθη τὰ
ἔργα σου, Κύριε, παντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 115, 3).—
«Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τον ἄνθρωπον, καὶ εἰπόντα Θεοῦ ἐποίησεν αὐ-
τὸν» (Γεν. 1, 27). Τὸ α' ἔρθρον τοῦ Συνθήκης τῆς πίστεως.

2. Η πρωτηγένεια της χριστιανικής θάνα-
τος» (Ψαλμ. 6, 23).

3. Καὶ ν καὶ Ἀρετή.— «Οὐ φονεύεις» (Εξοδ. 20, 15).—
«Ἄδρες σιγάζων καὶ δοῦλοι βδελύσσεται· Κύριος» (Ψαλμ. 5, 6).

4. Ο κατακλυσμούς.— «Οἱ παράνομοι ἔξολοθρευθήσονται,
τωταρίζει δὲ δικαίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

5. Βίος Ἀρραχών καὶ Τσαάν.

α') Κληπτοίς τοῦ Ἀρραχών.— «Φῆμοισιν τὴν χρονὰ διμιλία:
κακοῖ». (Κορινθ. Α' 15, 33).

β') Ἀρραχών καὶ Λαφάτ.— «Μαχάρια σι εἰρηνοποιοί, διτι αὐ-
τοί εἰσι Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. 5, 9).

γ') Φιλοζενία τοῦ Ἀρραχών.— «Τῇς φιλοζενίας μὴ ἐπι-
λαχθάνεσθε» (Εθρ. 13, 4).

δ') Καταστροφὴ τῶν Σαδόνων.— «Φλόξ κατέρλεξεν
ἄμυρτοις» (Ψαλμ. 15, 18).

ε') Γάμος τοῦ Τσαάν.— «Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἴκους
τέκνων, καταρρεῖ δὲ μητρὸς εκρίζει θυμέλια» (Σιράχ 3, 9).

6. Ιστορία τοῦ Παντόφη.— «Πάντα δον τὴν θέλκτε. ἵνα
ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὐτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 25).

7. Ιστορία τοῦ Πιθανήρ.— «Η ε' ἡ στ', καὶ ἡ θ' ἐντολή.

8. Μωυσῆς.

α') Η γέννησίς τοῦ Μωυσέως καὶ ἡ φυγὴ αὐτοῦ εἰς
γῆν Μαδάμη.— «Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πεποιθεὶς ἐπὶ Κύ-
ριον» (Ιερ. 17, 7).

β') Η ἐκ τῆς Αιγύπτου ἔξοδος.— «Καὶ ἐπικάλεσαί γε ἐν
ἡμέρᾳ θλιψῶς καὶ ἔξιλομπαί σε» (Ψαλμ. 49, 15).

γ') Η νομοθεσία.— Λι δέκα ἐντολαί. (Εξοδ. 20, 1—18).
«Ο τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν
αὐτῷ» (Α' Ιωάν. 3, 24.).

δ') Η διατροφὴ ἐν τῇ ἐρήμῳ.— «Οἰκτέρων καὶ ἐλεήμων
οι Κύριοι, μακροθυμος καὶ πολυελέος» (Ψαλμ. 102, 8).

ε') Ο θάνατος τοῦ Μωυσέως.— «Μνήμη δικαίων μετ'

ἐγκωμίων, ὅνομα δὲ ἀσεβοῦς σθένουται» (Παροιμ. 10, 7).

9. Οἱ Ιησοῦς τοῦ Ναυῆ.—«Ισχὺς καὶ ἀνδρὶζου, μὴ δειλιάσῃς μηδὲ φοβηθῆς, διτὶ μετὰ σου Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα, οὐ ἐκν πορεύης» (Ιησ. Ναυῆ 1, 9).

10. Κριταῖ.

α') Γεδεών.—«Ἄγνοθὸν πεποθένται ἐπὶ Κύριον ἢ πεποθένται ἐπὶ ἀνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

β') Πλινίος καὶ Σαρανή.—«Οἱ πατέρες ἐκπρέπετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοῦθεσι καὶ Κύριον» (Ἐρεσ. 6, 4.).

11. Σαούλ.—«Οἱ ἐκ τοῦ σπειρηγὸς ἀνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει» (Γράλατ. 6, 7.)

12. Δαθὲιδ καὶ Πολιάζο.—«Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ διδωσι γάριν» (Παροιμ. 3, 24.)

13. Οἱ Δαθὲιδ βασιλεὺς.—«Ταπεινῶθητε ὑπὸ τὴν κραταὶν γείρα τοῦ Θεοῦ, οὐκαν ψύχεις ἐν καιρῷ» (Πέτρ. 5, 6.)

14. Λαζαροκαλώμη.—Η εἰς ἔντολην.

15. Σολομὼν.—«Τοὺς ἄγκαρῶντας ασθίν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς» (Σοφάζ. 4, 11.)

16. Τιθε.—«Μακάριοι οἱ πραεῖς, διτ. κύτοι κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5.)

17. Οἱ ἀφρων πλούσιοι.—«Γρηγορεῖτε, διτ. οὐκ εἰδεῖτε τὴν ἡμέραν οὐδὲν τὴν ὥραν, ἐν τῇ ὁ μίας τοῦ ἀνθρώπου ἔχετε» (Ματθ. 25, 13.)

18. Οἱ ἀβοδεῖτοι πλούσιοι καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος.—«Μακάριοι οἱ ἐλεημονες, διτ. κύτοι ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7.) Λανάγνωσις Εὐαγγ. Λουκ. 16, 19—31.

19. Οἱ ἀστωτοις μίας.—«Ποίησατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 8.) Ανάγ. Εὐαγγ. Λουκ. 15, 12—32.

20. Η παραβολὴ τῶν ταλάντων.—«Ανάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 25, 14—30.

21. Η ἀνάληψις τοῦ Ιησοῦ.—Τὸ στ'. ἀρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Λανελήθητης ἐν δοξῇ (τροπάριον.)

22. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.—Η θεσις, καὶ τὰ δρυικά κύτης. Τὰ δρη, κι λίμναι, οἱ ποταμοι, κι ἐπαργίαι καὶ κι ἐπισημάδεραι πόλεις κύτης.

Κατήγοροι.

1. Οἱ Δεκάλογοι.

2. Ηερὶ προσευχῆς.—Η Κυριακὴ προσευχή.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ', τάξεως.)

'Η ἀ.ληθής εὐσέβεια πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη. 'Ο Ἰησοῦς
Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσευχαί.

1. Βασιλεὺς οὐράνιε.
2. Κύριε ὁ Θεὸς ἡμῶν τῆς ἀληθείας σοφίας ὁδηγί.
- 'Ο βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος γντι, τροπάρια,
κατηγορίαι, Ἀράγρωσις Εὐαγγελίου (ἐν μεταφράσει.)
1. 'Ο Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ἰωάννης ὁ βαπτιστής. — «Προεύξεθε πρός με καὶ εἰσακούσομαι ἡμῶν» (Ιερ. 29, 12.) Ανάγνωσις Εὐαγγελίου. Λουκᾶ 1, 5—25.
2. 'Ο Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου. — «Θεοτόκε παρθένε» (τροπάριον.)
3. 'Η γέννησις τοῦ Σωτῆρος. — «Οὗτος γάρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὅπερ τὸν οὐδὲν αὔτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ιωάν. 3, 16.) Τὸ γ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ανάγνωσις Εὐαγγελίου. Λουκᾶ 2, 1—21.
4. 'Η Παπαντή τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ. — «Ο πιστεύσας σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16.) «Νῦν ἀπολύεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα» . . . (Λουκ. 2, 29.)
5. 'Ο Ἰησοῦς δωδεκατής ἐν τῷ ναῷ. — «Τὰ ἔκκνη, ὑπακούετε τοῖς γρονθοῖς ὑμῶν κατὰ πάντα τοῦτο γάρ τοτὲν εὑάρεστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20.)
6. 'Η βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ. — «Ο πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16.) Τὸ τ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ανάγν. Εὐαγγ., Ματθ. 3, 13—17.
7. Οἱ πειρασμοὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ. — «Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμὸν (Ματθ. 26, 41.)
8. 'Η ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν. — «Οστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὔτοῦ καὶ ἔρχεται ὀπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητής» (Λουκ. 14, 27.)
9. 'Ο θάνατος τοῦ Ἰωάννου. — «Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων βλάψας» (Ματθ. 10, 28,) «Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἐνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 15.)
10. 'Ο ἐν Καν茀 γάμος.

11. Η ἐκ τοῦ ναοῦ ἐκδιώξεις τῶν πωλούντων καὶ ἀγροκόπιστων. — «Οὐδεὶς μετ' εἰκός προσευχής» (Ηλ. 56, 7.)

12. Η παραβολὴ τοῦ σπορέως. — «Μηκάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λαϊκὸν τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες κῆπον» (Λουκ. 41, 28.) Ανάγνωσις Εὐαγγελίου. Ματθ. 13, 1—23.

13. Η παραβολὴ τῆς μεταλλούσης κρίσεως. — «Τὸ ζεύθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ανάγν. Εὐαγγελίου. Ματθ. 25, 31—46.

14. Λί δέκα Παρθένοι. — «Ρήγηρετε δὲ οὐκ εἰδότε κελλῖο» (Ματθ. 25, 13.) Ιδοὺ ὁ νύκτιος ἔργεται (τροπέζιον.)

15. Η προφεύσις εἰσεδός τοῦ Ἰησοῦ εἰς Τερουσαλήμ.

16. Ο μυστικὸς δεῖπνος.

17. Ο Ἰησοῦς ἐν Γερισαΐμῳ. — «Πάτερ μου, εἰ δύνατόν ἐστιν, παρεῖθέντο τὸ ποτήριον τοῦτο ἀπὸ ἑμέρας πᾶντας οὐχί» ὡς ἦγε θελώ, ἀλλὰ ως σὺ» (Ματθ. 26, 39.)

18. Τὰ πάθη, ἡ ταφὴ κατὰ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ. — «Ἄγκαράτε τοὺς ἐγγείους ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταρρωμένους ὑμᾶς, καὶ λόγος ποιεῖτε τοὺς ματούντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 4.)

19. Η ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς μαθητὰς μετὰ τὴν ανάστασιν.

20. Η ἀναλογίψις τοῦ Ἰησοῦ. — Τὸ στ' ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

21. Η Ηεντηκοστή. — Τὸ τὸ ἔρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

22. Ανάγν. Εὐαγγ. Λουκ. κεφ. 22, 23, 24. Ματθ. 26, 27, 28.

Κατὴγορία.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.

2. Ηερὶ ἐπιλησίας.

3. Τὰ μυστήρια.

B'. *Ἐλληνικά.*

ΤΑΞΙΣ Α'.

Αεκτικάί ἀσκήσις (Πραγματογραφία) — Αράγρωσις — Γραφή
Γραμματική — Πονηράτα.

A'. Αεκτικάί ἀσκήσις (Πραγματογραφία.)

· Άπὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Β' τάξεως.
(Ἴδε τάξιν Β').

Ανάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ ἀντάν καὶ ἐκ τούτων εἴπει σύνθεσις τῶν ἀρχαὶ διδούσιν λέξεων· τὸν ἀλλοιόν ὅμοιον παύταις.—Ανάγνωσις ἀποκίστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συνεγρύπει.

Γ'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκπατοῦσα κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδάσκαλον. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ' οίκον γραφικὴ ἐργασία.

Δ'. Γραμματεία.

Η διδάσκαλια τῆς γραμματικῆς, οπεῖ τὸν τάξιν ταῦτην δὲν γρίνεται εἰς ιδικιτέρας ὥρας, ἀλλὰ διδάσκονται τὰ προσάκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν φράγματα τῆς ἀναγνώσεως.

1. Αἰκλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβᾶς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γραμμάτων, καὶ ἀντιστοόφων σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβάς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήντα, σύμφωνα καὶ διφθόγγους. Διακριτικὴ σημεῖα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβούς. Δισυλλαβούς καὶ πολυσυλλαβούς.—Οἱ τόνοι, τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὄνομαστικὴ τῶν σημείων τῆς στίξεως κίρμα, μέστη στιγμή, καὶ τελεία στιγμή, ἐρωτηματικόν.

Ορθογραφία.

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἔξεταζοντων λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου καὶ ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφούντων εἴτε καὶ καθ' ὑπογραφεσιν.

Ε'. Ηοικήματα.

Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Β' τάξεως.

(Τίδε ποιήματα Β' τάξεως.)

ΤΛΞΙΣ Β'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Ημαργματογρωσία) — Ανάγρωσις —

Γραμματικὴ — Ηοικήματα.

Β'. Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Ημαργματογρωσία).

Ηρῶτος κέχαλος.

(Ηρῶτον ἔτος συνδιδασκάτιας.)

1. Σχολεῖον.—Λιθούσα παραδόσεως μαυροπίναξ, θρανία, ἑδρα, εικόνες, βιβλία, ἀλάκια.

2. Ἐκκλησία. — Τὸ ἐσωτερικὸν κύτης· εἰκονοστάσιον, ἄγιον βῆμα, ἀμέων.

3. Μέρη τῆς οἰκίας. — Δωμάτια, κιθουρίαι, μαγειρεῖον, ἑστιατόριον, ὑπόγειον, κλίμαξ, κύλιξ, κῆπος.

4. Δωμάτιον. — Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κάτοπτρον, ἴματιοθήκη, κεφάτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωσίον, κανάριον.

5. Κοιτάν. — Εἰκονίσματα, κανθάρια, κλίνη.

6. Εστιατόριον. — Ἐπιτραπέζια σκεύη· πινάκια, κοχλιάρια, μαγειρία, φιλέται· κτλ.

7. Μαγειρικόν. — Μαγειρικὰ σκεύη· κάδος, γλωσσόν, ἰγδιόν, πυράγρος, τρίπτης, κτλ.

8. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Τὸ μέρη κύτου· κεφαλή, κορμός, όμρα.

9. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου. — Ἀρτος, κρέας, ὄπιδροι, λάχανα, σίτος.

10. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὕλα. — Λάμπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, ἀεριόφως, πυρεῖα, θεῖον, πίσσα.

11. Τόποι διαμονῆς· τῶν ἀνθρώπων. — Πόλις, γεωργίον, ἔπαυλις.

12. Χωρίον. — Χωρικοί, ἀγροτικὴ οἰκία, φρέσκο. "Ἐργα καὶ βίος γωρικῶν"· ἀγρός, ἀρτορον, σίτος, κρέμη, ἀραβόσιτος, γεώμηλα· βοῦς, γούρος, ἄκρες, κάνθαρος μελίσσα νυκτερίς.

13. Δασος. — Δένδροι· δρῦς, πλάτανος, λεύκη, ζέφη, λαγών, ἔλαφος, ἀλεποπηῆ, πιθηκος, λύκος, ἄρκτος, τίγρις, ἐλέφας, καρυδιλός, σερτοῦξ, πέρδιξ, ἵερχος· γελάνη, σκύρα, μῦς.

Δεύτερος κόκλος.

(Δεύτερον έτος συνδιδασκαλίας).

1. Αὔλη. — Τὰ συναυθρωπευόμενα ζῷα· κύνων, γάτα, ἵππος, δρυνθες, ἀλέπταρη, νῆσσα, γήνη.

2. Κῆπος. — Δένδροι· ἀμυγδαλοί, μηλέται, κέρκτοι, βερύκονκέαι, συκαμινέαι, ροδακινέαι, κυδωνέαι, δαμασκηνέαι, συκοί. "Αὐθη· ρόδα, ἵκ, νάρκισσοι, κρίνα. Ζῶντα στρωθίτα, ἀηδόνες, ψυχαὶ (πεταλούδεαι), γρυποψηλολόνθιτα, κάμπται. "Οργανα κηπουρικά· δίκρονον, πτύνων, ἀξίνη, πέλεκυς, ποτιστήριον, δρέπανον, γειράμαξα. — Σιδηρος.

3. Οἰκογένεια. — Πατήρ, μήτηρ, προμήτωρ, πάππος, ἀδελφοί· ὑπηρέται.

4. Νομίσματα. — Μονόλεπτον, διλέπτον, πεντάλεπτον, δε-

κάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, χρυσός, γευσός.

5. Μουσικὴ ὅργανη.—Κιθάρα, τετράχορδον, σαλπίγξ, κύλος πλαγίσυλος, κλειδοκύμβαλον.

6. Στρατος—ωτικὰ ὅργανα καὶ ὅπλα.—Οπλον, πιστόλιον, πολύκροτον, τηλεσθόλον, ξίφος, λόγγη, σημαία, σφαίρα, ὀθίδες, παράσημα.

7. Μέσα συγκοινωνίας.—Λυμάνα, ειδηροδρόμος, τροχιόδρομος, πλοίον, ἀτμόπλοιον, Γαιώνθρακας.

8. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέση καὶ ὁ σκοπός ἐκάστου κυτῶν γείρει, πόδες, ὀσθαλμοί, ὥτα κτλ.

9. Εἰμέλεια τοῦ σώματος.—Ἐγρήγορσις, θυντος, πλύσιμον, κτενίσμα κτλ.

10. Ενδύματα.—Παχέα, λεπτά, καθαρισμὸς κυτῶν γένδυσις, ἔκδυσις.

11. Εορταῖ.—Τὰ Χριστούγεννα, τοῦ ἡγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἑκασταχοῦ τοπικαὶ ἔορται.

12. Λίκατοικίαι τῶν ἀνθρώπων.—Σκηνη, καλύπη, οικία, μέγαρον, ἀνάκτορον.

13. Στρατιωτῶν εἵδη.—Πεζοί, ἵππεις, πυροβοληταί, γροσφύλλεις, σαλπιγκταί, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ἀπόμαχοι.

14. Ναυτῶν βίος.—Ναύτης, λέμβος, λεμβούχος, ιστιοφόρον πλοίον, ἀτμόπλοιον, θωρηκτόν, καταδρομικόν, τορπιλοβόλον.

15. Άλιέων βίος.—Θάλασσα, ἀλιεία, ἀλιευτικὰ πλοιάρια, ἀλιευτικὰ ὅργανα: ἴγνες, λέραλος, ἔγγειλος, σαρδεῖλα, μαλακία, ὄκταπους, πόνηη, ἔγκοι, φύκη.

16. Ήλικία.—Νέπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρων: κοράτιον, δεσποινίς, γυνή, γραῖα.

17. Επιτηδεύματα.—Χειρῶναξ, ἔμπορος, γεωργός, ποιμῆν, κυνηγός.

18. Οχρόνος.—Ἐτος, ὥραι τοῦ ἔτους: μήν, ἑδομάς, ἡμέρα, ὥρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

B'. Ἀράγωση.

"Ασκητικὲς εἰς τὸ ἀπταιστος καὶ λογικῶς ἀναγνωσκειν.—Ἐργατικὲς τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων καὶ διέρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσις καὶ ὄρθη κατανόησις κύτου. Ἀνάγνωσις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

C'. Γραμματική.

1. Η ἀπλὴ πράττασις.—[Οδηγία πρὸς εὑρεσιν καὶ σύγκρισιν]

ματισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀπλῶν προτάσεων διάκονοις τῶν συ-
στατικῶν κύτων.

2. Λήγουσα, παραδίγματα καὶ προπαραλήγουσα. Δικίρεσις τῶν
λέξεων εἰς ὁρτόνονος, παραξυνάνονος καὶ προπαρορτόνονος εἰς περι-
σπωμένας, καὶ προπερισπωμένας, εἰς δασυνομένας καὶ ψιλούμενας.

3. Δικίρεσις τῶν φωνητῶν μακρὰς καὶ βραχεῖαι συλλαβᾶς.

4. Τονισμὸς τῆς προπαραληγούσης καὶ βραχείας συλλαβῆς,

5. Πνευματισμὸς τῶν ἀπὸ οὐ καὶ ο ἀρχομένων λέξεων,

6. Οὐσία στικά.

α') Ἀριθμός,

β') Γένος,

γ') Ηπειρός,

7. Αρθρόν.

8. Κλίσις τῶν ὄνομάτων καὶ τοῦ χρόνου.

α') Ηροσκηῆσεις ἀπὸ στόματος.

β') Κλίσις,

γ') Κλίσις ἀσυναπέτων ὄνομάτων τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως

9. Επίθετα.

α') Ηρασκηῆσεις ἀπὸ στόματος.

β') Εννοια τοῦ ἐπιθέτου,

γ') Γένη τοῦ ἐπιθέτου.

10. Ρήματα.

α') Εννοια τοῦ ρήματος.

β') Κλίσις τοῦ ἐνεργητικοῦ ἐνεστῶτος τῶν βραχιόνων.

11. Αντώνυμοί τοι. Άι προσωπικὴ κατ' ὄνομαστικήν.

12. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως. — Θεωρητικόν, παράγο-
σις, εἰσχωρική, ἀποσιωπητική.

Ορογραφία.

1. Δικίρεσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβᾶς καὶ ἀντιγραφὴ κύτων.

2. Εμπέδωσις τῶν περὶ τονισμοῦ κακνώνων τῆς προπαραληγού-
σης καὶ βραχείας συλλαβῆς.

3. Γραφὴ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ρήμάτων καὶ προσωπικῶν
ἀντωνυμίων, μονον τῶν διαγένετων ἐν τῇ γραμματικῇ δίδασκαλίᾳ.
εἴτε ἐκ τοι ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ ἀπὸ μημάνως οὐτὲ μέν
τῶν μονον συλλαβῶν, διευλατέσσιν καὶ παλαισυλλαβῶν, ὅτε δὲ τῶν ὁρ-
τόνων, παραξυνάνων κλπ. καὶ ἀλλοτε τῶν δασυνομένων καὶ ψιλού-
μένων λέξεων.

4. Αντιγραφὴ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ή καθ' ὑπα-

γάρ ευστιν ἀπλῶν προτάξεων, ἀλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην τανόησιν σύντονα.

5. Συγχρήματα τῶν γυμναστημάτων, τῶν λογοτυπεύοντων εἰς τὴν ἐκστοτε διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

A'. Η αὐγάτα

Πρώτος χόκλος.

(Πρώτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Η ράτηρ μου.	(Α. Κατακούζηνός)
2. Μή βασανίζετε τέλλαζεν ζῶν.	"
3. Η πρωΐς (ώραίκαντάτελλει).	(Αγγ. Βλάχος)
4. "Υμνος πρός τὸν Θεόν.	(Αγγ. Βλάχος)
5. Η πέρδικα.	(Γ. Ζαλοκώστας)
6. Ο Βορείας ποσὶ τάριχον.	(Γ. Ζαλοκώστας)
7. Τὸ ὄρφανὸν (εἰς πατέρα).	(Αγιλ. Ηπειρογέρας)
8. Τελινὴ προσευγή.	(Αγγ. Βλάχος)

Δεύτερος χόκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Τὸ διψηφίνα ζυμό.	(Α. Κατακούζηνός)
2. Ο μόνος πατηές.	"
3. Ο διθυλούδης τοῦ Θεοῦ.	(Ν. Καλογερόπουλος)
4. Η περιστερά.	(Αλ. Πραγκαζῆς)
5. Τὸ φεγγάρι.	(Αγγ. Βλάχος)
6. Τὸ ὄρφανὸν (εἰς τὸν προτέλλαντόν σα).	(Αγ. Ηπειρογέρας)
7. Η ἑπτάριχ (ή ημέρη σφῆς).	(Αγγ. Βλάχος)
8. Ο Θεός.	(Α. Κατακούζηνός)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Αιγαίνωσι—Γραμματική—Ηοούματα.

A'. Αράγρωσις.

"Απεξιστος ήτι λογική ἡ νάγνωσις. Ερυθρίκα τῶν λέξεων ίδιος τῶν ἀρχηγούμενων σύστασιν καὶ τῶν συνήέτων καὶ παραγόγων, χρηματισμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεγομένου τῶν ἀναγνωστομένων.

B'. Γραμματική.

"Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως,

(Ϊδε Γραμματικὴν τῆς Δ' τάξεως.)

Γ'. Ποιήματα.

‘Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Δ' τάξεως.
(‘Ιδε ποιήματα τῆς Δ' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ Δ'.

‘Αράγρωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

A'. Αράγρωσις.

“Απταιστος, λογική καὶ ἡθική ἀνάγνωσις: ἀπηκριθωμένη ἀνάλυσις του περιεχομένου νῶν ἀναγνωσκομένων.

B'. Γραμματικὴ.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

Γραμματικὴ

1. Οὐσιαστικά.

α') Διάκρισις αὐτῶν εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀρηρημένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσηγορικά.

2. Συναίρεσις.

3. Ονόματα ἀσυναίρετα καὶ συνηρημένα καὶ τῶν τριῶν κλίσεων.

4. Ανώμικα οὐσιαστικά.

5. Οἱ κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες.

6. Κρᾶσις.

7. Επιθέτοι. Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ βαθμοὶ αὗτοῦ.

8. Ανώμαλα ἐπιθέτα καὶ ἀνώμαλα παραθετικά.

9. Αντωνυμία.

α') Ηροσωπικά.

β') Δεικτικά.

γ') Ἐρωτηματικά.

δ') Κτητικά.

ε') Αναφορικά.

στ') Αόριστοι.

ζ') Επιμεριστικά.

η') Αύτοπαθεῖς.

θ') Αλληλοπαθεῖς.

ι') Συγχετικά.

10. Πρήματα.—Διπλοῖ καὶ σύνθετοι γράνοι: τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων.

11. Μετοχή. Οἱ ἐνεστώτες καὶ ἀριστοτοι τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς.

12. Τὰ περισπεντα ρήματα.

Συνταχτικόν.

Η ἀπλῆ πρότασις ὑποκείμενον καὶ αὐτηγορούμενον.

Η πεπλανησμένη πρότασις, τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν.

Ορθογραφία.

Συνέχεια καὶ συμπλήρωσις τῶν κατά τὴν προηγουμένην τάξιν ἀσκήσεων.

α') 'Ασκήσεις ἐπὶ τῆς αλίσεως διαχρόων ἀσυνχιρέτων καὶ συγγρημένων ὄνομάτων.

β') 'Εμπέδωσις τῶν περι τοισμοῦ κανόνων.

γ') 'Ασκήσεις ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν βιθυμῶν τῶν ἐπιθέτων.

δ') 'Αντιγραφὴ κατὰ συλλαβής ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἢ καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγγέλευσιν ἢ καὶ ἀπὸ μηδέντος λέξεων, ἔχουσαν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν δύο ἢ καὶ τρία σύμμορφα, συνεκριωνόμενα μετὰ τοῦ ἀκολουθεύοντος φωνήντος τῇ γραφῇ μεναι κατὰ τὸν συλλαβισμόν.

ε') 'Γράφη καὶ' ὑπαγγέλευσιν προτάσεων καὶ σμικρῶν τελείων ὄλων.

Ϛ') 'Συγχὴ ἀντιγραφὴ τῶν γραμματικάτων, τῶν γρησιμεύοντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

ζ') 'Αντιγραφὴ καὶ' ἐκστην κατ' οἷκον ἀναγνωσθέντων γόδη καὶ καλῶς απτανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου.

η') 'Ασκήσεις ἐπὶ τῶν ἔγραψιν.

η') 'Ασκήσεις εἰς τὸ ὅρθιός γράψειν τὰ παραθετικά τῶν ἐπιθέτων τῆς δ') αλίσεως (ο., ω.).

Συγγραφὴ καὶ ἀσκήσεις.

Περιγραφὴ καὶ διηγήματα σύντομα, ἐπιστολαῖ.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερων ἔτος συνδιδασκαλίας)

1. *Οἰκιαστικά.*

Διάκυπτες κάτεδραι εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀρρεγένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κώνια καὶ προσόγορα.

2. *Συναέρεσις.*

3. *Ἐκθλιψις.*

4. Κλίταις ἀσυνχιρέτων καὶ συντρημένων ὄνομάτων καὶ τῶν τριῶν αλίσεων.

5. Λαγόφυλλα οὔσιαστακά.

6. Οἱ κυριάτεροι περὶ τονισμῶν ἀνανθεῖ.

7. Ἐπίθετα.

α') Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ βαθμοὶ αὐτοῦ.

β') Ἀνώμαλα ἐπίθετα καὶ ἀνώμαλα παραθετικά.

8. Ἀρτωρυμίαι.

α') Προσωπικά.

β') Ἐρωτηματικά.

γ') Δεικτικά.

δ') Ἐπιμεριστικά.

9. Τὰ ἀριθμητικά.

10. Ἄπλατι καὶ σύνθετοι λέξεις.—"Εννοια τῆς συνθέτου λέξεως.

11. Ρήματα.—Ἄπλοι καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργ. καὶ παθητ. φωνῆς.

12. Ἀκλιτα.

α') Ἐπιρρήματα.

β') Προθέσεις.

γ') Σύνδεσμοι.

δ'), Ἐπιφωνήματα.

Συντακτικόν.

Ἡ ἀπλὴ πρότασις. Ὑποκείμενον καὶ κατηγορούμενον. Ἡ πεπλακτυσμένη πρότασις, τὸ ἀντικείμενον κατ' αἰτιατικήν.

Ορθογραφία.

Ως ἐν τῷ πρώτῳ κύκλῳ.

Γ'. Ποιήματα.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας)

1. Πρὸ τῆς Παναγίας ('Αχ., Παράγος)

2. Παιδί μου! ώρα σου καλή! (Γ., Βιζυηνός)

3. Ὁ γειμών. ("Αγγ., Βλάχος)

4. Ἡ ἄνοιξις "Ηλ., Τανταλίδης)

5. Προσευχὴ στρατιώτου ("Αγγ., Βλάχος)

6. Ἐμβατήριον ("Αγγ., Βλάχος)

7. Ἡ Γῆ τῆς Ἑλλάδος — "

8. Ὅμνος πρὸς τὸν Θεόν. (ΙΙ., Σοῦτσος)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας)

1. Τὸ ναυτόπουλο (μὲ καράβια). (Ηλ., Τανταλίδης)

2. Τὸ καλοκαῖρι.	(Γ. Βίζυηνὸς)
3. Τὸ φθινόπωρον	(Ι. Καρασούτσας)
4. Ἡ θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια	(Γ. Δροσίνης)
5. Ἡ τυφλὴ ἀνθόπωλις	(Γ. Ζαλοκώστας)
6. Ὡδὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἀγίας Σοφίας	(Ι. Καρασούτσας)
7. Ὁ Σαμουήλ	(Άρ. Βαλαωρίτης)
8. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν	(Α. Ραγκαβῆς)

Γ'. Μαθηματικά.

Ἀριθμητική.

ΤΑΞΙΣ Α'.

(Ἡ δευτέρα τάξις ἀκροῦται.)

Πατοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—10.

A'. Απὸ στόματος λογιστική.

Αἱσθητοποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις καὶ σύνθεσις κυτῶν. Ἀριθμητικὴ ἀνιοῦσσα καὶ κατιοῦσσα. Ἀριθμητικὴ προστιθεμένων εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ, καὶ ἀραιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τοῦ 1, 2 καὶ 3. Ἀσκησις ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Ἀνάλυσις ἔκαστου διδομένου ἀριθμοῦ καὶ σχηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀραιρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν. Σχηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προσθήματα τοῦ κοινοῦ βίου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀριθμῶν τούτων.

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Ἐκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 10. Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιώδων πράξεων. Ἀσκησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

(Ἡ πρώτη τάξις ἀκροῦται.)

Πατοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—100.

A'. Απὸ στόματος λογιστική.

Αἱσθητοποίησις τῶν ἀριθμῶν 11—20 καὶ ἐπανάληψις πασῶν τῶν κατὰ τὴν προηγούμενην τάξιν γενομένων ἀσκήσεων. Αἱσθητοποίησις τῆς ἐννοίας τῆς δεκάδος. Ἀριθμητικὴ κατὰ δεκάδας. Ἀριθμητικὴ προστιθεμένων εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀραιρουμένων ἀπ' αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8,

9, ιδίως δὲ τοῦ 7 καὶ τοῦ 8. Ἀνάλογοις διψηφίων ἀριθμῶν εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνασύνθεσις αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀριθμησις διψηφίων ἀριθμῶν. Πρόσθεσις τριῶν μονοψηφίων, δύο μονοψηφίων καὶ ἑνὸς διψηφίου, δύο διψηφίων καὶ ἑνὸς μονοψηφίου καὶ τριῶν διψηφίων ἀριθμῶν. Ἀριθμησις μονοψηφίου ἀπὸ διψηφίου καὶ διψηφίου ἀπὸ διψηφίου ἡς: Ήμερα. Ηὐλλαχτασμὸς μονοψηφίου ἐπὶ μονοψηφίον καὶ διψηφίου ἐπὶ μονοψηφίον. Διαίρεσις διψηφίων ἀριθμῶν διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα πολλαπλασιασμοῦ. Τελεία ἀποκατησις εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον τιμᾶται ἡ μινὰς πράγματος τίνος, διταν γινώσκη πόσον τιμῶνται πολλαὶ μονάδες τοῦ αὐτοῦ πράγματος, εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον διάστημα διαγνεῖ κινητόν τι ὄμοιλῶς κινούμενον εἰς μίκην γρανικὴν μονάδαν, διταν γινώσκη πόσον διανει τὸ αὐτὸν κινητόν εἰς πολλὰς γρανικὰς μονάδας καὶ εἰς τὰ πυρόμοια. Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν γρήσει παρ' ἡμένι μετρικῷ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τὸν παλιν. (Σημειώτερον δὲι καὶ ἔνταῦθα οἱ ἀριθμοὶ οἱ εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς προβλήμασιν ἔχουσιν δρια καὶ δὲι δέον νὰ είνε τοιωτα, ὥστε νὰ ἀγωσιν εἰς ἀκέραια ἀποτελέσματα).

B'. Γραπτὴ λογιστικὴ.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-100. Ἐκτέλεσις ἐπὶ τῷ εἰρημένῳ ἀριθμῷ τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

(Ἡ τιτάρτη τάξις ἀκροσταταῖ).

Αἱ τεσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραίων ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000.

A'. Απὸ στόματος λογιστικὴ.

Ονομασία καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1-1000. Ἔνοια τῆς ἐκποντάδος. Ἀντιπαραβολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν δεκάδα. Ἡ διάφορος ἀξία τῶν ἀριθμῶν κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἀλληλα θέσιν αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀριθμησις ἀριθμῶν τριψηφίων. Πολλαπλασιασμὸς διψηφίου ἐπὶ μονοψηφίον. Διαίρεσις ἀριθμῶν διψηφίων διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῶν σταθμῶν, τῶν μέτρων καὶ τοῦ γρανοῦ. Ορισμοὶ τῶν τεσσάρων θεμελιώδων πράξεων. (Ονομασίαι τῶν ἀριθμῶν, ἑφ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὄνομασίαι τῶν ἐξαγομένων αὐτῶν. Τελεία διαίρεσις, ἀτελῆς διαίρεσις.

B'. Γραπτὴ λογιστικὴ.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1-1000. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πρά-

ξης κύτων. Τροπή μονάδων του παρ' ἡμῖν ἐν χρήσει μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγάλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ ταχύπεπλιν. Προβλήματα. Βάσκαι τῶν τεσσάρων πράξεων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

(Η τρίτη τάξις ἀκροῦται).

Αἱ τέσσαρες πράξεις τὸν ἀνεράλιον ἀριθμοῦ καὶ πέρα τοῦ 1000.

Ἡ μέθοδος τῷ τρίτῳ. Κλασματικός, δεκαδικός

καὶ συμμιγεῖς ἀριθμοί.

Ονομασία καὶ ἐπιτίθησις τῶν ἀριθμῶν καὶ πέραν τοῦ 1000. Η ἔνοια τῆς γλυκόδος. Λαντιπερφέλοὴ κύτης πρὸς τὰς ἑκατοντάδες καὶ τὰς δεκάδες. Λατκήσεις διὰ πολυψηφίων ἀριθμῶν ἐπὶ τῶν τεσσάρων θεμελιώδων πράξεων. Πολλαπλασιασμός καὶ διαιρεσίς μὲ τὴν μονάδαν ἀπολουθουμένην ὑπὸ μηδενικῶν. Συντομίαι ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ τῇ διαιρέσει. Προβλήματα τῆν ἀλπῆς μεθόδου τῶν τριῶν διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Κλασματικὴ μονάς. Κλάσμα ἵστον τῇ ἀκεραίᾳ μονάδι. Κλάσμα μικρότερον τῆς ἀκεραίας μονάδος. Κλάσμα μεγαλύτερον τῆς ἀκεραίας μονάδος. Μικτοὶ ἀριθμοί. Τροπὴ μικτοῦ εἰς ἴσοδύναμον κλασματικόν. Ἐξαγωγὴ τῶν ἀκεραίων μονάδων τῶν ἐμπεριεχομένων ἐν κλάσματι μείζονι τῆς μονάδος. Τροπὴ κλασματικῶν ἀριθμῶν εἰς δεκαδικούς καὶ συμμιγεῖς. Δεκαδικὴ μονάς. Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία τῶν δεκαδικῶν. Ἰδιότητες τῶν δεκαδικῶν. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν δεκαδικῶν. Συμμιγεῖς ἀριθμοί. Πρόσθεσίς καὶ ἀφαίρεσίς τῶν συμμιγῶν τοῦ χρόνου καὶ έχρους. Η εὑρεσίς τοῦ τόκου.

B'. Γεωμετρία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ γεωμετρικὰ σημάτα ἐξ ἀμέσου ἀπτιλήψεως καταροούμενα.

'Επιπεδομετρία καὶ στερεομετρία.

1. Κύριος. — Επιφάνεια τοῦ κύρου. Ἐδραι τοῦ κύρου καὶ πλῆθος κύτων. Ακμαὶ τοῦ κύρου καὶ πλῆθος κύτων. Εὔθεια γραμμὴ καὶ σημεῖα. Κορυφὴ τοῦ κύρου καὶ πλῆθος κύτων. Σχῆμα τῶν ἔδρῶν τοῦ κύρου. Τετράγωνον καὶ πλευραὶ κύτου. Σχέσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου πρὸς ἄλλήλας καὶ περίμετρος αὐτοῦ. Επί-

πεδοι δίεδροι και στερεαὶ γωνίαι (όρθη). Αἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ἔσται πρὸς ἀλλήλας και ὄρθαι. Αἱ τρεῖς διάφοροι θέσεις ἐπιπέδων πρὸς τὸν ὄρθιοντα (κατακόρυφος, ὄρθιοντια, κεκλιμένη). Αἱ διάφοροι θέσεις δύο εὐθειῶν πρὸς ἀλλήλας (παράλληλοι, κάθετοι και κεκλιμέναι). Βασιλικὸς πῆχυς και ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τετραγωνικὸς πῆχυς. Τετραγωνικὴ παλάμη κλπ. Μέτρησις εὐθείας γραμμῆς και μέτρησις ἐπιφανείας τετραγώνου.

2. Ὁρθογώνιον παραλληλεπιπέδου. — Ἐπιφάνεια τοῦ ὄρθιογωνίου παραλληλεπιπέδου. — Εδραι και πλήθος αὐτῶν. Ακμαι και πλήθος αὐτῶν. Κορυφαι και πλήθος αὐτῶν. Ὁρθογώνιον παραλληλογράμμον. Ὅψος και βάσις τοῦ ὄρθιογωνίου παραλληλογράμμου. Σύγκρισις τοῦ κύβου πρὸς τὸ ὄρθιογώνιον παραλληλεπιπέδον. Σύγκρισις τοῦ ὄρθιογωνίου παραλληλογράμμου πρὸς τὸ τετράγωνον (πρῶτον τὰ ὅμοια και εἶτα τὰ διάφορα ἐν αὐτοῖς). Μέτρησις τοῦ ὄρθιογωνίου παραλληλογράμμου (ἐμβαδόν). Εφαρμογὴ τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου και τοῦ ὄρθιογωνίου παραλληλογράμμου ἐπισκοπέδων, δωματίων, κτπ. Στάθμη, κανάλι, διαβήτης, γνάμων, ἀναγωγέν. Ηροθέματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδαχθέντα.

3. Κεκλιμένον παραλληληπίπεδον. — Σύγκρισις αὐτοῦ πρὸς τὸ ὄρθιογωνίον παραλληλεπιπέδον. Γωνίαις ἀμβλεῖαι, ὁξεῖαι. Μέτρησις αὐτοῦ. Εφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ηροθέματα σχετικά.

4. Ὁρθὸν τριγωνικὸν πρίσματος. — Όμοία ἐπιπτέια τοῦ ὄρθιοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος πλήθος ἐδρῶν, ἀκμῶν και θέσις αὐτῶν πρὸς ἀλλήλας. Διάφορος τοποθέτησις τοῦ ὄρθιοῦ τριγωνικοῦ πρίσματος και εὑρεσις τῆς θέσεως τῶν ἐδρῶν και τῶν ἀκμῶν αὐτοῦ, ὡς πρὸς τὸν ὄρθιοντα.

5. Τριγωνικὴ πυραμίδης. Όμοία ἐποπτεία τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος. Βάσις και παράπλευρος ἐπιφάνεια. Κορυφὴ και ὑψος τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος. Τρίγωνον (ἰσόπλευρον, ισοσκελές, σκαληνόν) ὄρθιογώνιον, ἀμβληγώνιον ὁξυγώνιον). Πλευραί, βάσις και ὑψος τοῦ τριγώνου. Μέτρησις τῶν γωνιῶν (ἀναγωγέν). Μέτρησις τοῦ τριγώνου (ἐμβαδόν). Εφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ηροθέματα.

A'. Πραγματικὰ μαθήματα.

A'. Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'

1. Τρωϊκὸς πόλεμος.

2. Λυκοῦργος.

3. Σόλων.
4. Μιλτιάδης. Ἡ ἐν Μαραθῶνι μάχη.
5. Λεωνίδης. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
6. Θεμιστοκλῆς. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
7. Ἀριστείδης καὶ Παυσανίας. Ἡ ἐν Πλαταιαῖς μάχη.
8. Κίμων.
9. Περικλῆς.
10. Σωκράτης.
11. Ηελοπίδας καὶ Ἐπαμεινώνδας.
12. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας.
2. Ιουστινιανός.
3. Ἡράκλειος.
4. Κωνσταντῖνος ὁ Παλαιολόγος, Πολιορκία τῆς Κωνσταντινουπόλεως καὶ ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
5. Κλέφται καὶ ἀρματωλοί. Βίος κλεφτῶν, φρονήματα καὶ θρησκευτικὸν αἴσθημα. Ἡ δημώδης ποίησις.
6. Λάμπρος Κατσώνης καὶ Ἀνδροῦτσος. Νέοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνες.
7. Ρήγας Φεραίος. Ἐνέργειαι αὐτοῦ, ἥρωϊκὸς θάνατος. (Ναπολέων).
8. Οἱ Σουλιῶται. Ἡρωϊκοὶ ἀγῶνες κατὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ. Ζαλόγκο. Κιούγκι.
9. Νίκος Τσάρας καὶ Εὐθύμ. Βλαχάρχος, ἀρματωλοὶ τοῦ Ὀλύμπου.
10. Φιλικὴ Ἐταιρία. Ἡ ἐν Βλαχίᾳ ἐπανάστασις.
11. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγγέλισις αὐτοῦ.
12. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός. Ἡ σημαία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.
13. Διάκος. Ἀλαμάνα.
14. Ὁδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος. Τὸ Χάνι τῆς Γραβιάς.
15. Κωνσταντῖνος Κανάρης. Ἡ πυρπόλησις τῆς ναυαρχίδος. Ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.
16. Ἀνδρέας Μιαούλης. Ναυμαχία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Γέροντος. Ἡ μεγαλοψυχία αὐτοῦ.
17. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Ἡ ἄλωσις τῆς Τριπολίτεως. Ἡ καταστροφὴ τοῦ Δράμαλη. Ἡ στρατηγικὴ εὑφυία καὶ τὸ ἀκατάβλητον φρόνημα τοῦ ἀνδρός.

18. Μάρκος Βότσαλης. Νυκτερινή ἔροδος κατὰ ποῦ τουρκικῶν στρατοπέδου καὶ θάνατος αὐτοῦ. Η γραπτότητα καὶ ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.

19. Γεώργιος Καρχικόπειρ. Ἐκστρατεία αὐτοῦ εἰς τὴν Στερεάν Ελλάδαν. Θανατος αὐτοῦ. Η στρατηγικὴ δεινότης καὶ ἡ αὐταπάρησις αὐτοῦ.

20. Αἱ τρεῖς Μεγάλαι: δυνάμεις, ἡ ἐν Πιέλῳ Ναυμαχίᾳ.

21. Καποδίστριας. "Οθων. Γεώργιος. Ηροσάρτησις. Ἐπταγῆς καὶ Θεσσαλίας.

22. Ἐθνικοὶ πόθοι.

B'. Γεωγγαρία.

ΤΛΞΙΣ Β'.

Πατριδογραφία.

1. Η γῆ ὡς κατοικία ἐμβύζων ὅντων.

2. Ὁ Οὐρανὸς καὶ ἡ γῆ, φυσικὴ καὶ μετεωρολογικὴ φυιομένη, τὰ σημεῖα τοῦ ὄριζοντος, οἱ ἀνεμοί.

3. Η ἔηρά καὶ τὰ ὄδητα γενικῶς.

4. Η ἔηρά ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

α') Οἰκίαι, ὁδοί, πόλεως, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης, ἐν ᾧ ὁ ἔκασταχοῦ διδασκόμενος μαθητής ζῇ.

β') Η πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αἱ μεγαλήτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος, δούλης καὶ ἐλευθέρας.

γ') Τὰ δημόσια κτίρια.—Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, νομαρχία, θέατρον, ταχυδρομεῖον, νοσοκομεῖον, ψρενοκόμεῖον, ὁρφανοτροφεῖον, σχολεῖα, στρατώνες, πτωχοκομεῖον βουλευτήριον, ἀνάκτορα. Τάφοι, τείχος, φρούριον, γέφυρα, ὑδραγωγεῖα, νεκροταφεῖον.

δ') Τὰ δημόσια μέρη.—Ἀγορά, πλατεῖαι, ἀγδριάντες, πίδακες, δενδροστοιχίαι κλπ.

ε') Η ἔηρά κατὰ τὴν γρησιμότητα αὐτῆς.

ζ') Νομαί, λειμῶνες, δάσοι, ἀγροί· τὰ ἐν κύτοις διακιτώμενα ζῶα,

η') Ἐρημοί. Ἐρημούς μέρον.

8. Τὰ ὑψώματα τῆς ἔηράς.

ι') Λόροι, βουνά, δρη, ὄροπεδα, Ἡράστεια. Τὰ συνηθέστερα δένδρα τῆς Ἑλλάδος.

κ') Ο βίος τῶν ὄρειν.

7. Τὰ ὄδητα.—Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τελματα, κόλποι, λιμένες. Οἱ ἰχθύες οἱ συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι.

8. Αἱ κώμαι, αἱ πολίχναι, αἱ πόλεις, ἔνθα ὁ μαθητής ὁ δῆμος.

9. Χαρτογραφία του δήμου, ἐν ᾧ ὁ μαθητής. Λανάριωσις του τοπογραφικοῦ γράφου τῆς ιδίας πατρίδος καὶ τῶν περιγράφων κύτης.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Tὰ ἀγαγαιότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.—E.t.lács

1. Τέπανάληψίς τῶν ἐν τῇ Β' τάξει διδαχθέντων.
2. Η ἐπαργυρία καὶ ὁ νομὸς, ἔνθα εὑρίσκεται ὁ μαθητής.
3. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας. Η γῆ ὡς οὐρανίον σῶμα. Τὸ σφαιριστήδες κύτης. Η μαρῷη τῆς ἐπιφανείας κύτης. Η περὶ τὸν οὐρανὸν περιστροφὴ τῆς γῆς. Ημέρα, νύξ. Η περὶ τὸν πῦρον περιφορὰ τῆς γῆς. Τὸ ἔτος καὶ αἱ ὥραι κύτης.
4. Αἱ Ήπειροὶ καὶ οἱ Ωκεανοί.
5. ΤΈλλας.
- α') Η ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις κύτης ἡ μαρῷη τῆς ἐπιφανείας. τὰ δρη καὶ τὰ ὄδατα κύτης.
- β') Οἱ Νομοὶ τοῦ Ελληνικοῦ βασιλείου. Η πρὸς ἀλλήλους θέσις κύτην· τὰ δρικαὶ ἡ μαρῷη τῆς ἐπιφανείας κύτην· αἱ μεγαλήτεραι πόλεις τὸ κλίμα, τὰ προτόντα, ὁ βίος καὶ ἡ διάτα τῶν εἰς ἔκαστον κύτην κατοικούντων.
- γ') Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, συγκοινωνία, ἐμπόριον, πληθυσμὸς καὶ πολιτισμὸς ἐν γένει τῶν κατοίκων.
- δ') Τὰ ἀναγκαιότατα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ελληνικοῦ Κράτους (Ιεραιτεῖς, Γύπουργοί, Βουλὴ κτλ.).
6. Τὰ κυριώτερα τῶν κήλων Ελληνικῶν γραῶν.

Γ'. Φυσικὴ ἴστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας γ' καὶ δ' τάξεως).

1. Ο ρυκτά.—Τίτανος (μάρμαρον), σόδα, γύψος, μαγειρικὸν ἄλας, θεῖον, σιδηρος, ἀργυρος. πετρέλαιον λιθόλιθοις. Ηφαίστεια, σεισμοί).

2. Φυτά.—Πεύκη, δρῦς, πλάτανος (δάσος). Μηλέα, συκῆ, (ἀπωροφόρα). Κλῆμα, (ἄμπελος οινοποιία). "Ορύζα, ἀρχόσιτος" καπνός, καρέα, κάνναβις, κιννάμωμον. Κρίνον, ίον.

Φυσικοὶ γίνεται τῶν φυτῶν.—Κορμός, βίζαι, χυμὸς. φύλλα, ξηθη, καρποί. Γονιμοποίησις. Πολλαχλασιασμοὺς καὶ ἔξευγένεισις τῶν φυτῶν. Γαίαι, λιπάσματα, θερμότης ὑγρασία.

3. Ζῶ α.—Πρόσωπον, ἵππος, κάμηλος, κύων, λύκος, λέων. ἔλέφας, γῦς, κάστωρ (θηλαστικά). Τυροποία. Ἀγδών, ὅρνις περιστερά, ἀετός (πτηνά). Ἔχιδνα, προκόδειλος (έρπετά). Σαρδίνη, τρίγλη (μπαρπούνι), ὄντσος, (ἰχθύες). Μύρμηξ, μεταξοσκάληξ (ζητομαχ). Ἀράχνη. Σηπία. "Οστρεα.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας τῆς γ' καὶ δ'. τάξεως.)

1. Ορυκτά.—Κρητίς; θηραϊκή γῆ, ἀδάμας, χαλκός, μόλυβδος, χρυσός. "Ασσαλτος. Μεταλλικαὶ πηγαι.

2. Φυτά.—Ἐλάτη, καστανέα, λεύκη (δάσος). Κέρασος, πορτοκαλέα (όπωροφόρα). Σταρίς (καλλιέργεια καὶ παρασκευή). Σίτος (δημητρ. καρποί, καλλιέργεια αὐτῶν). Βάμβαξ, σακχαροκαλαμον, λινον. Φασιόλοι (σπρια). Μαλάχη. Ροδόη, θάκινθος.

3. Ζῶ α.—Βοῦς, ὄνος, γαλῆ, ἀλώπηξ, τίγρις, φάλαινα, λαγώδης (θηλαστικά). Χελιδών, στρουθίον, ταύρος. στρουθοκάμηλος (πτηνά). Χελώνη, βόας (έρπετά). Ἀρίγγη, σκόμθρος (ἰχθύες) Ψυγή, μελισσα (ζητομαχ). Καρκίνος. Οκτάπους. Σπόγγοι. Κτηνοτροφία.

Σωματολογία.—Τὸ δέρμα, αἱ τρίχες, οἱ ὄνυχες. Σκελετός. Θρέψις (μάσσωσις, πέψις, κυκλοφορία τοῦ αἷματος, ἀναπνοή). Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ αἰσθητήρια δργανα (ἐπιμέλεια αὐτῶν).

Δ'. Φυσική.

1. Βαρύτης.—Πτῶσις σώματος. Κατακόρυφος. Βάρος· Ισορροπία. Μοχλὸς πρωτογενῆς (τροχαλία, βαρούλκον, ζυγός, ψυλίς, στατήρ). Δευτερογενῆς (χειράρμαξα). Τριτογενῆς (πυράγρα).

2. Γρόποι: συγκροτήσεως τῶν σωμάτων.—Στερεά. Γύρα, Ἄέρια. Συνοχὴ καὶ συνάρφεια ἦτοι συγκολλητική δύναμις τῶν μορίων διαφόρων σωμάτων (γραφὴ διὰ κιμωλίας ἢ μελάνης ἢ μολυβδοκονδύλου, κλπ.).

3. Υδροστατική.—Ἀργὴ τοῦ Ἀρχιμήδους. Σῶμα βυθίζομενον, αἰωρούμενον καὶ ἐπιπολάζον. Κολύμβησις. Ισορροπία τῶν ηγρῶν. Συγκοινωνοῦντα ἀγγεῖα· ὑδραγωγεῖα, πίδακες, ἀρτεσιανὰ φρέατα.

4. Αέρια.—Ἄτμοςφαιρικὸς ἀήρ. Βάρος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀέρος. Ἄτμοσφαιρικὴ πίεσις. Βαρόμετρον. Ἐλαστικότης τῶν ἀερίων. Σίφων. Ἀναρροφητικὴ ὑδραντήλια.

Σ. Θερμότης. — Ἡλιακὴ θερμότης. Θερμότης διὰ τριθέτης, διὰ πίεσεως, διὰ κρούσεως, διὰ καύσεως. Διαστολὴ τῶν σωμάτων διὰ τῆς θερμότητος. Καλοὶ καὶ κακοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος (πυραγρα, ξύλιναι λαβῖαι, ἐνδύματα, ἑραπλάματα, ἄχυρα, φινήματα ξύλου, διπλᾶ παράθυρα). Διαστολὴ τῶν ἀερίων διὰ τῆς θερμότητος (καπνοδόχη, φεύγατα ἀέρος, ἀερισμός, ἀνεμος).

Βρασμός. Ἔξατμισις. Ψύξις ἐκ τῆς ἔξατμισεως· βρογή, δρόσος, χιών, χάλαζα.

6. Ἡ μαγνητικὴ βελόνη. Ἡ ναυτικὴ πυξίς.

E'. Tελετικὰ Μαθήματα.

A'. Ωδική.

ΤΑΞΙΣ Α'. καὶ Β'.

Ηρώτος κύκλος.

(Ηρώτον ἔτος συνδιδασκαλίας α' καὶ β' τάξεως.)

"Α σμ α τα.

1. Ὁ Θεός.
2. Θερινὴ νύξ.
3. Ὁ ἀποχαιρετισμός.
4. Τὸ ἀρνάκι.
5. Ἐν τῷ γυμναστηρίῳ.
6. Ἡ ἄνοιξις.
7. Τὸ δάσος.
8. Διάλογος.

'Εκκλησιαστικὰ ἀρματα.

1. Ἀμήν.
2. Κύριε ἐλέησον.
3. Δεῦτε προσκυνήσωμεν.
4. Πατέρα υἱὸν καὶ Ἅγιον Πνεῦμα.
5. Χριστὸς ἀνέστη.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας)

"Α σμ α τα.

1. Τὸ ἐκκλησάκι.
2. Τὸ ρύάκι.

3. Ὁ μόλις.
4. Ὁ Μαίσις.
5. Ὁ Ἡλιος.
6. Τὸ τριαντάφυλλο.
7. Τὸ χελιδόνι.
8. Τὸ πουλάκι.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα.

1. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.
2. Σῶσον ἡμᾶς, νὺν Θεοῦ.
3. Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν.
4. Ἔλατον εἰρήνης.
5. Ἀγιος ὁ Θεός.

ΤΑΞΙΣ Γ'. καὶ Δ'.

Ηρῶτος κέκλιση,

(Ηρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

"Α σματα.

1. Φεύγεισθε τὸν Θεόν.
2. Ἡ αὐγή.
3. Ἀνθύλλιον.
4. Ἄσμα γυμναστικῆς.
5. Ὁ Βασιλικὸς ὄμονος (Θεὲ σὺ ὁ δεσπόζων).
6. Ἐμβατήριον.
7. Τὸ ναυτόπουλο.
8. Οἱ ἀλιεῖς.
9. Ὡ έλευθερία, μῆτερ τῶν λαῶν.
10. Προάρχασις τοῦ Η' ψαλμοῦ.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα.

1. Σὲ ὑμνοῦμεν.
2. Ἡ γέννησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεός.
3. Κύριε τῶν Δυνάμεων.
4. Τῇ ὑπερμάχῳ.
5. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεός ἡμῶν.

Δεύτερος κέκλιση.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας).

"Α σματα.

1. Ἐπουράνιε Θεέ.
2. Ὁ βίος.

3. Ὁ νεοσύλλεκτος.
4. Τὸ στατὸν γαῖρε.
5. Ἐμβατήριον Τυρταῖου.
6. Ἀσμα νοσταλγοῦντος.
7. Η γῆ τῆς Ἑλλάδος.
8. Ὁ ἔθνικός ὅμνος.
9. Ὁ ναύτης ἐν τρικυμίᾳ.

Ἐκκλησιαστικὰ ἄρματα.

1. Ἐν Ιορδάνῃ βαπτίζομένου σου Κύριε.
2. Τὸν υμρῶνά σου βλέψω.
3. Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.
4. Δοξολογία.

B'. Ἰχεογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α'. καὶ Β'.

Ἐν ταύταις ταῖς δησὶ τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῆς ἰγνογραφίας
δὲν γίνεται ἐν ἴδιατέραις ὥραις, ἀλλὰ συμπαρακολουθεῖ καὶ ὑπο-
στηθεῖ τὴν κισθητοποιὸν διδασκαλίαν τὰ κισθητὰ τουτέστιν ἀντι-
κείμενα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται ἐν
τοῖς ἀπλουστάτοις κώνων διαγράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἀβακίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀπεικόνισις εὐθεῖῶν γραμμῶν, ὡς κυθεῶν, ὁρίσαντων καὶ
πλαγίων. Ἀπεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν γραμμῶν
συγκειμένων. Τὰ στοιχειωδέστατα περὶ φωτὸς καὶ σκιᾶς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἡ καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ τετχρτοκυκλίου
μέγρει τῆς ἀπεικονίσεως τῶν ἀπλουστάτων κυκλικῶν κοσμημάτων.
Ἀπεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν καὶ καμπύλων συ-
νπαχτίζομένων. Τὰ σπειδαιότατα τῶν διδαγμάτων τῆς σκαμμα-
ρίας καθ' ὑποδείγματα.

= 46 =

Γ'. Καλλιγραφία.

Τ ΑΞΙΣ Α'.

Ἡ γραφὴ καὶ ἡ ἀνάγνωσις συνδυάζονται ἐνταῦθα. Συστηματική δὲ διδασκαλία τῆς καλλιγραφίας δὲν γίνεται.

Τ ΑΞΙΣ Β', Γ', καὶ Δ'.

Κατὰ τὰς τάξεις ταύτας γίνεται συστηματική διδασκαλίας τῆς Καλλιγραφίας.

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ

ΤΟΥ ΤΡΙΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

A'. Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

'Η ἔπαρξις, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ παταλόν παρονοία τοῦ Θεοῦ.

Προσενχαῖ.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός.
2. Ἐξεγερθέντες τοῦ ὅπνου.
3. Δι' εὐγῶν τῶν ἀγίων Πατέρων ὑμῶν.

Ιστορίαι, ρήτα, κατηγορίαι.

1. Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Τίμια τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (Ἐξόδος 20, 12). Η στ' καὶ ἡ ἐντολὴ.

2. Κλῆσις τοῦ Ἀρραχύ.—«Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιλήψεται σου (Σιρὰχ. 2, 6).

3. Ἀρραχύ καὶ Λώτ.—«Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ τῆς εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» [Β' Κορινθ. 13, 10].

4. Ἡ φιλοξενία τοῦ Ἀρραχύ.

5. Ὁ γάμος τοῦ Ισαάκ.—«Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οἴκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκριζοῖ θεμέλια» (Σιρὰχ 3, 9).

6. Ἡ σαῦ καὶ Ιακώβ.—«Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος λαλεῖτε ἀλήθειαν» (Ἐρεσ. 4, 25).

7. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δόξα ἐν ὑψιστοῖς Θεῷ

καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκίᾳ» (Λουκ. 2, 14.) — Τὸ γένερον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

8. 'Ο Τησοῦς δωδεκαετής.—«Τὰ τέκνα ὑπάκουετε τοῖς γονεῦσι: κατὰ πάντας τοῦτο γάρ ἔστιν εὑχεστόν τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

9. 'Η βάπτισις τοῦ Τησοῦ.—Τὸ τέλον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

10. 'Ο ἐν Καν茀 γάρ μοι,

11. 'Ο Τησοῦς φίλος τῶν παιδῶν.—«Ἄρετε τὰ παιδία ἔργεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτάς τῶν γάρ τοις μάτων ἔστιν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μαρκ. 10, 14).

12. 'Η ἀγάπητος τοῦ νεοῦ τῆς ἐν Ναζαρὲτῷ χριστοῦ.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δύναται ἔστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 27).

ΤΑΞΙΣ Β'.

'Ο Θεὸς εἰς σοφοὺς, ἄγιος, δικαιος, ἀληθίας εἴσπειται τρος, δημιουργός καὶ προουμένη τοῦ κόσμου.

Πρόσεγγα.

1. 'Άγιος ὁ Θεός.

2. Πάτερ ἡμῶν.

3. Κύριε Τησοῦ Χριστὲ ὁ προσδεξάμενος τὰ παιδία.

Ἴστορία, φήτη, τεκτία, κατήγορος, παραβολαί.

1. 'Η δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ο Θεός ἡγόνη ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῷ γῇ, πάντα δέ τα ἡδονοσεν ἐποίησεν» (Ψαλμ. 115, 3.) Τὸ τέλον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

2. 'Η πρώτη ἀμαρτία.—«Τὰ ὄψινα τῆς ἀμαρτίας θένατος» (Ρωμ. 6, 23).

3. 'Ο κατακλυσμός.—«Οι παράγομοι ἐξολοθρευθέσονται, σωτηρία δὲ δικίων παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

4. 'Ο πύργος τῆς Βασίλειας.—«Ο Θεός ὑπερηράντος ἀντέτασεται, ταπεινοῖς δὲ διδωσι γάριν» (Α' Ηέτρος 5, 2).

5. 'Η γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Οὐτω γάρ τηγάπητον ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὅστε τὸν οὐρανὸν κατεύθυνεν τὸν μονογενῆ ἔδωλον» (Πολυ. 3, 16), ἡ γέννησις σου Χριστὲ ὁ Θεός ἡγόνη» (τροπάριον).

6. 'Η προσκύνησις τῶν μάγων.—«Φιλάσσει Κύριος πάντας τους ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).

7. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ (ἐκτενέστερον).—«Ο πιστεύσας καὶ βαπτισθεὶς σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16).

8. Ο εὑσπλαγχνος Σαμαρεῖτης.—«Μανάριος οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὐτοὶ ἐλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7).

9. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαῖον.—«Πᾶς ὁ ὑψῶν ἔκυτὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἔκυτὸν ὑψωθήσεται» (Λουκ. 18, 14).

10. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου.—«Ο πιστεύων εἰς ἡμὲν κανὸν ἀποθάνῃ, ζήσεται» (Ιωάν. 11, 25).

11. Ἡ θραυσθετικὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερουσαλήμ εἰσοδία.

12. Ο μυστικὸς δεῖπνος.

13. Τὰ πάθη, ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ.—«Αὕτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἡμήν, ἵνα ἀγαπᾶτε ἀλλήλους, καθὼς ἡ γάπτησα ὑμᾶς» (Ιωάν. 15, 12). Τὸ εἶρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Χριστὸς ἀνέστη (τροπάριον).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

'Η ἀληθής εὐσέβεια πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.

Προσευχαί.

1. Κύριε ὁ τὸ πκνάριόν σου Ηνεῦμα.

2. Βασιλεῦ οὐράνιε.

'Ιστορίαι, φητά, τροπάρια, κατήγησις, παραβολαί.

Ἐδαγγέλιον (ἐρ μεταρράσει). Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ως ἐμεγαλύνθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σορτίξ ἐποίησας» (Ψαλμ. 103, 24).—«Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἀνθρώπων, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτόν» (Γεν. 1, 27). Τὸ α' ἔρθρο τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Ἡ πρώτη ἡμαρτία.—«Ως ἡμέρα προσώπου ὅφεως φεῦγε ἀπὸ ἡμαρτίας· ἐὰν γάρ προσέλθῃς δίξεται σε' ὁδόντες λέοντος οἱ ὁδόντες αὐτῆς, ἀναιροῦντες ψύχας ἀνθρώπων» (Σιράζ, 21, 2).

3. Κάιν καὶ Ἀβελ.—«Οὐ φονεύσεις» (Ἐξοδ. 20, 15).—«Ἄγδρα κιμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται Κύριος» (Ψαλμ. 5, 6).

‘Ο κατακλυσμός.—«Οι παράνομοι εξολοθρευθήσονται, σωτηρία δὲ δικαιών παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

5. Βίος Ἀρραχώ καὶ Ἰσαάκ.

α') Κλησίς τοῦ Ἀρραχόυ.—«Φθείρουσιν ἡθη χρηστὰ ὄμιλαι κακαῖ». (Κορινθ. Α' 15, 33).

β') Ἀρραχόυ καὶ Δωτ.—«Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοί, δτι αὐτοὶ νιοὶ Θεοῦ κληθήσονται» (Ματθ. 5, 9).

γ') Φιλοξενία τοῦ Ἀρραχόυ.—«Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπιλανθάνεσθε» (Ἐθρ. 13, 1).

δ') Καταστροφὴ τῶν Σεδόμων.—«Φιλόξη κατέριλεζεν ἀμφιτραλούς» (Ψαλμ. 15, 18).

ε') Γάμος τοῦ Ἰσαάκ.—«Εὐλογία πατρὸς στηρίζει οῖκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἔκριζοι θεμέλια» (Σιραχ 3, 9).

6. Ιστορία τοῦ Ἰακώβ.—«Ο σὺ μισεῖς, ἐτέρῳ μὴ ποιήσῃς.» (Ταθίτ 4, 15).—«Πάντα δσα ἢν θελήτε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν οἱ ἄνθρωποι, οὗτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 25).

7. Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Τμεῖς ἔθουλεύσασθε κατ' ἑμοῦ εἰς πονηρὰ, ὃ δὲ Θεὸς ἔθουλεύσατο περὶ ἔμου εἰς ἀγαθά», (Γέν. 50, 20).—«Ἡ εἰς ἡ στάξις ὁ θέντολη.

8. Μωϋσῆς.

α') Ἡ γέννησις τοῦ Μωϋσέως καὶ ἡ ουγὴ αὐτοῦ εἰς γῆν Μαδάμ. μ.—«Εὐλογημένος ὁ ἄνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ Κύριον» (Ιερ. 17, 7).

β') Ἡ ἐκ τῆς Αἰγύπτου ἔξοδος.—«Καὶ ἐπικάλεσκαί με ἐν ἡμέρᾳ θλψεως καὶ ἔξοδουμαὶ σε» (Ψαλμ. 49, 15.)

γ') Ἡ νομοθεσία.—Αἱ δέκα ἐντολαί. (Ἐξοδ. 20, 1—18). «Ἄστη ἐστίν ἡ ἐντολὴ τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῷμεν» (Α'. Ιωάν. 5, 3). «Ο τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Θεῷ μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ». (Α' Ιωάν. 3, 24).

δ') Ἡ διατριβὴ ἐν τῇ ἑρήμῳ.—«Οἰκτίρμων καὶ ἐλεήμων ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυέλεος» (Ψαλμ. 102, 8).

ε') Ὁ θάνατος τοῦ Μωϋσέως.—«Μνήμη δικαιών μετ' ἐγκωμίων, δονομαὶ δὲ ἀσεβοῦς... βέννυτας» (Παροιμ. 10, 7).

9. Ὁ Ιησοῦς τοῦ Ναοῦ.—Ιησοῦς καὶ ἀνδρὶζου, μὴ δειλίσσης μηδὲ φοβηθῆς, δτι μετὰ σοῦ Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα, οὐ ἐὰν πορεύῃ» (Ιησ. Ναοῦ 1, 9).

10. Κριτική,

α') Γεδεών.—«Ἀγαθὸν πεποιθέναι ἐπὶ Κυρίον ἢ πεποιθέναι ἐπὶ ἄνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

β') Ἡ λί καὶ Σαμουήλ.—«Οι πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νοοθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4.)

11. Σαούλ.—«Ο ἐκν σπειρη ἀνθρωπος, τοῦτο καὶ θείσει» (Γαλάτ. 6, 7).
12. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.—«Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ διδώσι χάριν» (Παροιμ. 3, 24).
13. Ὁ Δαβὶδ βασιλεὺς.—«Ταπεινῶθητε ὑπὸ τὴν κραταιὰν γείρα του Θεοῦ, ἵνα ὑψώσῃ ὑμᾶς ἐν καὶ φόρῳ» (Πέτρ. 5, 6).
14. Αἴσι σα λόγῳ.—«Ορθαλυὸν καταχειλῶντα πατέρος καὶ ἀτιμάζοντα γῆρας μητρὸς ἐκνόψαισαν αὐτὸν κόρακες ἐκ τῶν φαράγγων καὶ καταφέργοισαν αὐτὸν νεοσσοῖς ἀετῶν» (Παροιμ. 24, 17).
15. Σολομών.—«Τοὺς ἔγαπῶντας σορίαν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς» (Σιράχ. 4, 11).
16. Ιώ θ.—«Μακάριοι οἱ πραεῖς, ὅτι αὗτοι κληρονομήσουσι τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5).
17. Τωθίτ.—«Αγάγνωσις τοῦ κατὰ Ματθ. Εὐαγγελίου 25, 34—37.
18. Ὁ Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ιωάννης ὁ βαπτιστής.—«Προσεύξασθε πρός με καὶ εἰσακούσαμει ἡμῶν» (Ιερ. 29, 12). «Ποιήσατε καρποὺς ἀξιούς τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 8). Αγάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 1, 5—25 καὶ Εὐαγγελ. Ματθ. 3, 1—13.
19. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.—«Θεοτόκε παρθένε» (τροπάριον).
20. Ηγένησις τοῦ Χριστοῦ.—«Οὕτω γένος ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὥστε τὸν αὐτοῦ τὸν μονογενῆ ἔδωκεν» (Ιωάν. 3, 16). Τὸ γένος τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Αγάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 2, 1—21.
21. Ἡ βάπτισις.—Ἐν Ιορδάνῃ βαπτιζομένου σου, Κύριε (τροπάριον).—Αναγνωσ. Εὐαγγ. Ματθ. 3, 13—17.
22. Ἡ ἐκλογὴ τῷ μαθητῷ.—«Οστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὗτοῦ καὶ ἔρχεται ὥπιστος μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθητὴς» (Λουκ. 14, 27).
23. Ὁ ἀρων πλούσιος.—«Μὴ μεριμνήσητε λέγοντες τί ὄχι ωμεν τί τί πίωμεν τί τί περιβαλλόμεθα, ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν βασιλείαν του Θεοῦ καὶ πάντα ταῦτα προστέθησται ὑμῖν». (Ματθ. 6, 31.) Αγάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκᾶ 12, 16—21. Εὐαγγ. Ματθ. 6, 19—34.
24. Ὁ ἀβροδιάτος πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος.—Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες, ὅτι αὗτοι ἐλεηθήσονται» (Ματθ.

5, 7). «Δανείζει Θεῷ ὁ ἐλεῶν πτωχὸν» (Παροιμ. 19, 17). 'Ανάγνωσις Εὐαγγ. Λουκᾶ 16, 19—31.

25. 'Ο ἀσωτος υἱός. — «Μετανοεῖτε ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). 'Ανάγν. Εὐαγγ. Λουκ. 15, 11—32.

26. 'Η ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ στ' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

27. 'Η Ηγεντηκοστή.—Τὸ η' ἄρθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. 'Ανάγν. Πράξεων Ἀποστόλ. 2, 1—18.

28. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς. — Τῇ θέσις, καὶ τὰ δρυαὶ αὐτῆς. Τὰ ὅρη, αἱ λίμναι, οἱ ποταμοί, αἱ ἐπαρχίαι καὶ αἱ ἐπηρεότεραι πόλεις αὐτῆς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

'Ο Ἰησοῦς Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσενέχαί.

1. Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν τῆς ἀληθείας σοφίας ὁδηγέ.

'Ο βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος. 'Ιστορίαι, ἡγιαγησίαι, παραβολαί. Εὐαγγέλιον (ἐν μεταφράσει). Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Επανάληψις πάντων τῶν διδαχῆντων κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐν συνεγείρι.

2. 'Η 'Υπαπαντὴ τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.—«Ο πιστεύσας σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). «Νῦν ἀπολύεις τὸν δούλον σου, δέσποτα»... (Λουκ. 2, 29). 'Ανάγν. Εὐαγγ. Λουκᾶ 2, 22—40.

3. 'Ο θάνατος τοῦ Ἰωάννου.—«Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτεινόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων βλάψει». (Ματθ. 10, 28). «Μακάριοι οἱ δεδιωγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, διτελέσθωσιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 15). 'Ανάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 14, 1—12.

4. Οἱ πειρασμοὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἑρήμῳ.—«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμὸν» (Ματθ. 26, 41). 'Ανάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 4, 1—12.

5. 'Η ἐκ τοῦ ναοῦ ἐκδίωξις τῶν πωλούντων καὶ ἀγοράζοντων.—«Ο οἰκός μου οἶκος προσευχῆς» (Ἡσ. 56, 7). 'Ανάγν. Εοργγ. Ιωάν. 2, 12—17.

6. Ἡ παραθεολὴ τοῦ σπορέως.—«Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 13, 4—23.

7. Τὸ μέγα δεῖ πνον.—«Οστις οὐ θαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὅπίστι μου, οὐδὲ δύναται μου εἶναι μαθητής» (Λουκ. 14, 27). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Λουκᾶ 14, 16—25.

8. Ἡ παραθεολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου.—«Ἐὰν μὴ ἀργήτε τοῖς ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὃ πατήρ ὑμῶν ἀργήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. 6, 15). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 18, 21—35.

9. Ἡ παραθεολὴ τῶν δέκα παρθένων.—«Γρηγορεῖτε ὅτι οὐκ οἰδατε τὴν ἡμέραν οὐδὲ τὴν ὥραν, ἐν ᾧ ὁ υἱὸς τοῦ ἀνθρώπου ἔρχεται» (Ματθ. 25, 13). Ἰδοὺ ὁ νυμφίος ἔρχεται (τροπάριον). Ἀνάγν. Εὐαγ. Ματθ. 25, 1—14.

10. Ἡ παραθεολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως.—Τὸ ια' καὶ ιε' ἀρθρὸν τοῦ Σύμβολου τῆς πίστεως. Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 25, 31—46.

11. Οἱ Ιησοῦς ἐν Γεθσημανῷ.—«Πάτερ μου, εἰ δυνατόν ἐστι, παρελθέτω ἡμῶν τὸ ποτήριον τοῦτο· πλὴν οὐχ ὡς ἔγὼ θέλω, ἀλλ' ὡς σὺ» Ματθ. 26, 39). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 26, 36—46.

12. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ιησοῦ εἰς τὸν μαθητάς τον μετὰ τὴν ἀνάστασιν.—«Ἄντινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρμίκις, ἀφίεντει αὐτοῖς, ἦν τινων κρατῆτε, κενράτηνται» (Ιωάν. 20, 23). «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ιωάν. 20, 29).

13. Ἀνάγν. Εὐαγγελ. Λουκ. κεφ. 22, 23, καὶ 24. Ματθ. κεφ. 26, 27 καὶ 28.

14. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς. Λεπτομερέστερά τινα περὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πόλεων τῆς Παλαιστίνης.

Kατὴγησις.

1. Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως,
2. Περὶ ἐκκλησίας.
3. Τὰ μυστήρια.
4. Περὶ προσευχῆς.—Ἐρμηνεία τῆς Κυριακῆς προσευχῆς.
5. Ο Δεκάλογος.

ΤΛΕΙΣ Α'.

Αεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία) — Ἀράγρωσας — Γραφὴ — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία).

1. Σ γολ εἰσ ν — Αἴθουσα παραδόσεως μαυροπίναξ, θρανία, ἔδρα, εἰκόνες, βιβλία, ἀδάνια.

2. Ε κα λη τι α. — Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἰκονοστάσιον, ἀγιον βῆμα, ἄμβων.

3. Μέρη τῆς οἰκίας. — Δωμάτια, αἴθουσαι, μαγειρεῖον, ἑστατόριον, ὑπόγειον, κλίμαξ, αὐλή, αἴποις.

4. Δωμ. ἀτιον. — Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κάτοπτρον, ἴματιοθήκη, αἰθώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωσίον, κανάριον,

5. Κοιτών. — Εἰκονισμάτα, κανδήλα, κλίνη.

6. Ε στι απόριον. — Επιτραπέζια σκεύη: πινάκια, κογκιάρια, μαχαιρία, φιάλαι, κτλ.

7. Μαγειρικὰ σκεύη: χύτραι, κάδος, γωνίον, ήγδιον, πυράγρα, τρίπτης, κτλ.

8. Αὐλή. — Τὰ συναθρωπευόμενα ζῶα: κύων, γάτα, ἵππος, δρυγίθες, ἀλέκτωρ, νῆσσα, γῆν.

9. Κῆποις. — Δένδρα: ἀμυγδαλαῖ, μηλέαι, κέρασοι, βερυκοκνέαι, συκαμινέαι, ῥοδακινέαι, κυδωνέαι, δαμασκηνέαι, συκαῖ. "Ανθη": ἥρδα, ἵκ, νάρκισσοι, κρίνα. Ζῶα: στρουθία, ἀηδόνες, ψυγαῖ (πεταλούδαι). χρυσομηλολόνθια, κάμπαι. "Οργανα κηπουρικά": δικρανόν, πτύσιον, ἁξίνη, πελεκυς, ποτιστήριον, δρέπανον, χειράμαξ — Σιδηροῖς.

10. Οικογένεια. — Ημέτηρ, μήτηρ, προμήτωρ, πάππος, ἀδελφοί: ὑπηρέται.

11. Νομίσματα. — Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκός, χρυσός, ψρυγρός.

12. Μουσικὰ ὅργανα. — Κιθάρα, τετράχορδον, σάλπιγξ, αὐλός, πλαγίαυλος, κλειδοκύμβαλον.

13. Στρατιωτικὰ ὅργανα καὶ ὅπλα. — Οπλον, πιστόλιον, πολύκροτον, τηλεσθόλον, ξίφος, λόγγη, σημαία, σφαίρα, ὀβίδες, παράσημα.

14. Μέσα συγκοινωνίας. — Αμάξα, σιδηρόδρομος, τροχιόδρομος, πλοῖον, ἀτμόσπλοιον. Γαιάνθρωπες.

15. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπός ἐκάστου αὐτῶν· χεῖρες, πόδες, ὄρθαλμοί, ἀτακτή.

16. Ἐπιμέλεια τοῦ σώματος.—Ἐγρήγορσις, ὑπνος, πλύσιμον, κτένισμα κτλ.

17. Ἐνδύματα.—Παχύσ, λεπτά, καθαρά, καθαρισμὸς αὐτῶν ἔνδυσις, ἔκδυσις.

18. Εορταί.—Τὰ Χριστούγεννα, τοῦ ἡγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἑκαταχοῦ τοπικαὶ ἑορταί.

B'. Αράγρωσις.

Ἀνάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἰτα σύνθεσις τῶν ἀρχικῶν διδομένων λέξεων ἢ καὶ ἀλλων ὅμοιων ταύταις.—Ἀνάγνωσις ἀπταστος ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγους συνεχοῦς.

C'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἐκάστων κατὰ τὴν ἀναγνώσιν διδοκομένων. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ' οἷκον γραφικὴ ἔργασία.

D'. Γραμματική.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην δὲν γίνεται εἰς ὁδοιπόρας ὥρας ἢ διδοκολία τῆς γραμματικῆς, ἀλλὰ διδοκονταὶ τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική.

1. Ἀνάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γραμμάτα, καὶ ἀντιστρόφως· σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς μονοσυλλαβούς καὶ τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς ὄωνήντα, σύμφωνα καὶ διθύργους. Διαιρετικὰ σημεῖα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλαβούς, δισυλλαβούς καὶ πολυσυλλαβούς.—Οἱ τόνοι, τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὄνοματικὰ τῶν σημείων τῆς στίζεως· κόμμα, μέση στιγμή, τελεία στιγμή.

Ὀρθογραφία.

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἐξετασθεῖσῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου καὶ ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφομένων εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόρευσιν.

E'. Ποιήματα.

1. Ἡ μήτηρ μου.	(Α. Κατακουζηνός)
2. Τὸ διψαμένα χνθη.	»
3. Μὴ βασανίζετε τάχλακεῖς ζῶα.	»
4. Ἡ πρωία (ώραία ἀνατέλλει).	(Ἄγγ. Βλάχος)
5. Ο μόνος ποιητής.	(Α. Κατακουζηνός)
6. Γύμνος πρὸς τὸν Θεόν.	(Ἄγγ. Βλάχος)
7. Ο ὄφθαλμός τοῦ Θεοῦ.	(Ν. Καλογερόπουλος)
8. Ο Θεός.	(Α. Κατακουζηνός)
-

ΤΑΞΙΣ Β'.

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία) — Αράγρωσις — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία).

'Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Γ' τάξεως
(Ίδε Φυσικὴν ιστορίαν Γ' τάξεως).

B'. Αράγρωσις.

"Ασκησις εἰς τὸ ἀπταιστως καὶ λογικῶς ἀναγνώσκειν. — 'Ερμηνεία τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνιώσκομένων καὶ δι' ἐρωτήσεων καὶ ἀποκρίσεων ἀνάλυσις καὶ ὄρθη κατανόησις κύτου. 'Αναγνωσίς ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

C'. Γραμματικὴ.

Γραμματική.

'Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Γ' τάξεως.
(Ίδε Γραμματικὴν τῆς Γ' τάξεως).

D'. Ποιήματα.

'Απὸ κοινοῦ μετὰ τῆς Γ' τάξεως.
(Ίδε ποιήματα τῆς Γ' τάξεως).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Αράγρωσις — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Αράγρωσις.

"Απταιστος καὶ λογικὴ ἀνάγνωσις. 'Ερμηνεία τῶν λέξεων ιδίως τῶν ἀρχηρομένων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν συνθέτων καὶ παραγώγων, ἀπηκρίωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνιώσκομένων.

B'. Γραμματική.

1. Η ἡ πλὴ πρότερος.—Οδηγία: πρὸς εὔρεσιν καὶ συγκατισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἡ πλὴ προτάσσεων διάκρισις τῶν συστατικῶν αὐτῶν.

2. Λήγουσα, παραλήγουσα καὶ προπαραλήγουσα. Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς ὀξυτόνους, παροξυτόνους κλπ. εἰς δισυνομένας καὶ ψηλουμένας.

3. Διειρέσις τῶν φωνηέντων μακραῖς καὶ βραχεῖς συλλαβαῖς.

4. Οἱ κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες.

5. Ηγευματισμὸς τῶν ἀπὸ ρ ἀρχομένων λέξεων.

6. Οὐσιαστικά.

α') "Ονοματοσηματικόν.

β') Διαίρεσις τῶν οὐσιαστικῶν εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀφηρητομένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσηγορικά.

γ') Γένος.

δ') Αριθμός.

ε') Πτῶσις.

7. Ἄρθρον.

8. Κλίσις τῶν ὄνομάτων καὶ τοῦ ἀρθροῦ.

α') Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Κλίσις.

γ') Κλίσις ἀσυναιρέτων ὄνομάτων τῆς α', β' καὶ γ' κλίσεως.

9. Επιθετικόν.

α') Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Ἐννοια τοῦ ἐπιθέτου.

γ') Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ βαθμοὶ αὐτοῦ.

10. Αντωνυμία.

α') Προσωπική.

β') Δεικτική.

γ') Ἐρωτηματική.

11. Ρήματα.

α') Ἐννοια τοῦ ρήματος.

β') Κλίσις τοῦ ἐνεστῶτος τῶν βαρυτόνων τῆς ἐνεργῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς.

12. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.—Θυμηματικὸν, παρένθεσις, εἰσαγωγικά, ἀποσιωπητικά.

Ὀρθογραφία.

α') Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβάς καὶ ἀντιγραφὴ αὐτῶν.

β') Γραφὴ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ρήμάτων καὶ ἀντωνυμιῶν,

μόνον τῶν διδαχήντων ἐν τῇ γραμματικῇ διδασκαλίᾳ. Γραφὴ εἶτε ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ ἀπὸ μνήμης ὅτε μὲν τῶν μονοσυλλαβών, δισυλλαβών καὶ πολυσυλλαβών, ὅτε δὲ τῶν ὀξυτόνων, τῶν περισπωμένων καὶ προπερισπωμένων, καὶ ὅλοτε τῶν δασυνομένων καὶ ϕίλουμένων λέξεων.

γ') Γραφὴ τῶν ἑπτὰ φωνηέντων, τῶν δέκα ἑπτὰ συμφώνων καὶ τῶν διφθόγγων.

δ') Γραφὴ λέξεων, κατὰ συλλαβὰς διὰ τοῦ διαιρετικοῦ σημείου διαιρουμένας.

ε') Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν προτάσεων καὶ συναρτών τελείων λόγων.

Ϛ') Συγκὴ ἀντιγραφὴ τῶν Γυμνασμάτων, τῶν γρηγορεύσοντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.

ζ') Εμπέδωσις τῶν περὶ τονισμοῦ κανόνων.

η') Ἀντιγραφὴ κατ' οἰκον ἀναγνωσθέντων ἥδη καὶ καλῶς κατανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου.

Γ'. Ποιήματα.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας).

1. Η πέρδικα.	(Γ. Ζελοκώστας)
2. Ο Βορειᾶς ποῦ τάρονάκια.	(Γ. Ζελοκώστας)
3. Τὸ ὄρφανό (ενα παιδάκι).	(Αγ. Παράσηλος)
4. Εωθινὴ προσευχή.	(Αγγ. Βλάχος)
5. Ήρδ τῆς Παναγίας.	(Αγ. Παράσηλος)
6. Ο χειμών.	(Αγγ. Βλάχος)
7. Η τυφλὴ ἀνθόπωλις.	(Γ. Ζελοκώστας)
8. Υμνος πρὸς τὸν Θεόν.	(Π. Σοῦτος)

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας)

1. Τὸ φεγγάρι.	(Αγγ. Βλάχος)
2. Τὸ ὄρφανό (εἰς τὸν προθάλαμόν σας).	(Αγ. Παράχος)
3. Η ἑσπέρα (ἡ ἡμέρα τοῦ θεοῦ).	(Αγγ. Βλάχος)
4. Τὸ πρωΐ (ὁ ἥλιος τὰ βουνά).	(Αγγ. Βλάχος)
5. Τὸ καλοκαῖρι.	(Γ. Βιζηνόδες)
6. Τὸ φθινόπωρον.	(Ι. Καρασούτας)
7. Η θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια.	(Γ. Δρεσίνης)
8. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν.	(Α. Ραγκαβῆς)

'Αράγρωσις—Γραμματική—Πειμάτα.

A' 'Αράγρωσις.

"Απταιστος, λογική καὶ ἡθικὴ ἀνάγνωσις· ἀπηκριθωμένη ἀνάγνωσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

B'. Γραμματική.

Γραμματική.

1. Συναίρεσις.
2. Οὐσιαστικά.
  - α') Ασυναίρετα καὶ συνηρημένα ὄνόματα τῆς α', β' καὶ γ'
κλίσεως.
  - β') Ανώμαλα οὐσιαστικά.
3. Επόλεψίς.
4. Επιθετικά.
  - α') Ανώμαλα ἐπιθετικά.
  - β') Ανώμαλα παραθετικά.
5. Τὰ χριθμητικά.
6. Αντωνυμίαι.
  - α') Κτητικά.
  - β') Αναφορικά.
  - γ') Αὐτοπαθείς.
  - δ') Αλληλοπαθείς.
  - ε') Αόριστοι.
  - στ') Επιμεριστικά.
  - ζ') Συσχετικά.
7. Κράσις.
8. Μετοχή.—Ο ἐνεστώς καὶ ὁ ἀδριστος τῆς ἐνεργής καὶ παθητικής.
9. Πήματα
  - α') Ηάντες οἱ ἀπλοῖ καὶ σύνθετοι χρόνοι τῆς ἐνεργητικῆς καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων.
  - β') Τὰ περισπώμενα.
10. Ανλιτα.
  - α') Ηροθέσεις.
  - β') Επιρρήματα.
  - γ') Σύνδεσμοι.
  - δ') Επιφωνήματα.

Συντακτικό.

- α') Ή ἀπλὴ πρότασις.—'Υποκείμενον καὶ κατηγορούμενον.
- β') Ἡ πεπλατυσμένη πρότασις.—Τὸ ἀντικείμενον κατ'
- αἰτιατικήν.
- γ') Ἀνάλυσις τελείου λόγου.

Ορθογραφία.

1. Συνέχεια τῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τοῦ συλλαβισμοῦ, ὅπως καὶ εἰς τὴν προηγουμένην τάξιν.
2. Διὰ συχνῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν κανόνων περὶ τονισμοῦ τῶν πρωτοκλίτων.
3. Ἀσκησις ἐπὶ τῶν συνηρημένων.
4. Ἀσκησις εἰς τὸ ἀπταῖστως καὶ ταχέως ἐναλάσσειν τοὺς ἀριθμοὺς τῶν ὄνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ῥημάτων.
5. Συχνὴ ἀντιγραφὴ τῶν γυμνασμάτων, τῶν γρηγοριμεύσητων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.
6. Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ὅλων τελείων.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις.

Περιγραφαὶ καὶ διηγήματα σύνομα, ἐπιστολαῖ.

Γ'. Ποιήματα.

1. Αἰκατερίνη Γαλάτη.	(Αἴξ. Σοΐτσος)
2. Ὁ Θεός καὶ ὁ θάνατος.	(Ι. Καρασούτσας)
3. Ηροσυχὴ στρατιώτου.	(Ηλ. Τανταλίδης)
4. Ἐμβατήριον.	(Αγγ. Βλάχος)
5. Δέσπω.	(Δημόδες)
6. Εἰς τὸν ιερὸν λόγον.	(Α. Κάλθος)
7. Ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως	(Δημόδες)
8. Ὁδὴ εἰς τὸν ναὸν τῆς ἀγίας Σοφίας.	(Ι. Καρασούτσας)
9. Ὅ Σαμουήλ.	(Άρ. Βαλαωρίτης)
10. Νάνι-Νάνι.	"
11. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.	(Αγγ. Βλάχος)
12. Θεοῦ παρουσία.	(Άρ. Ραγκαβής)

Γ'. Μαθηματικά.

Ἀριθμητική.

ΤΑΞΙΣΑ'.

Πατοδαταὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—10 καὶ 10—20.

A'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Αισθητοποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις καὶ σύνθεσις

αὐτῶν. Ἀριθμησις ἀνιοῦσα καὶ κατιοῦσα. Ἀριθμησις προστιθεμένων εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἥτις καὶ ἀριθμουμένων ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ 1, 2 καὶ 3. Ἀσκησις ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Ἀνάλυσις ἑκάστου διδομένου ἀριθμοῦ καὶ συγχηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἄλλων ἀριθμῶν. Συγχηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προσθλήματα τοῦ κοινοῦ βίου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀριθμῶν τούτων.

B'. Γραπτὴ λογιστικὴ.

Ἐκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 20. Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιώδων πράξεων. Ἀσκησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πατοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—100.

A'. Ἀπὸ στόματος λογιστικὴ.

Αισθητοποίησις τῆς ἐννοίας τῆς δεκάδος. Ἀριθμησις κατὰ δεκάδας. Ἀριθμησις ἀπὸ τοῦ 1—100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμησις προστιθεμένών εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἥτις καὶ ἀριθμουμένων ἀπὸ αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ἵδιας δὲ τοῦ 7 καὶ τοῦ 8. Ἀνάλυσις διψηφίων ἀριθμῶν εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνασυνθεσις αὐτῶν. Προσθεσις καὶ ἀριθμησις διψηφίων ἀριθμῶν. Προσθεσις τριῶν μονοψηφίων, δύο μονοψηφίων καὶ ἑνὸς διψηφίου, δύο διψηφίων καὶ ἑνὸς μονοψηφίου καὶ τριῶν διψηφίων ἀριθμῶν. Ἀριθμησις μονοψηφίου ἀπὸ διψηφίου καὶ διψηφίου ἀπὸ διψηφίου ἀριθμοῦ. Πολλαπλασιασμὸς μονοψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου, διψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου. Διαχρεσίς διψηφίων ἀριθμῶν διὰ μονοψηφίου. Προσθλήματα πολλαπλασιασμοῦ. Τελεία ἀσκησις εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον τιμάται ἡ μονάς πράγματος τίνος, διαταγήν τοῦ πράγματος. Εἰς τὸ εὑρίσκειν πόσον διάστημα διανύει κινητόν τι ὅμαλῶς κινούμενον εἰς μίαν γρονικὴν μονάδα, διαταγήν τοῦ πράγματος πόσον διανύει τὸ κύτο κινητόν εἰς πολλὰς γρονικὰς μονάδας καὶ εἰς τὰ παρόμοια. (Σημειώτεον διαταῦθα οἱ ἀριθμοὶ οἱ εἰσεργόμενοι ἐν τοῖς προθλήμασιν ἔχουσιν δρια καὶ δια δέον νὰ εἶναι τοιοῦτοι, ὥστε νὰ ἀγωσιν εἰς ἀκέραια ἀποτελέσματα). Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν γρήσει παρ' ἡμῖν μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τάνατολιν.

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—100. Ἐκτελεστὶς ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῷ ἀκεραίῳ ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—1000 καὶ ἐπέκεινα. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῶν κλασμάτων.

‘Απ.λῆ μέθοδος τῶν τριῶν.

A'. Απὸ στόματος λογιστική.

Ονομασία καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000. Ἔννοια τῆς ἐκκτοντάδος. Ἀντιπαραχολὴ τῆς ἐκκτοντάδος πρὸς τὴν δεκάδα. Ἡ ἔννοια τῆς χιλιάδος. Ἀντιπαραχολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκκτοντάδα καὶ δεκάδα. Ἡ διάφορος ἀξία τῶν ψηφίων κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἀλληλα θέσιν αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀφίρεσις ἀριθμῶν τριψηφίων. Πολλαπλασιασμὸς διψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου. Διαίρεσις ἀριθμῶν διψηφίων διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῶν σταθμῶν, τῶν μετρῶν καὶ τοῦ χρόνου. Προβλήματα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν διὰ τῆς ἀναγωγῆς εἰς τὴν μονάδα. Ορισμοὶ τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων. Ονομασίαι τῶν ἀριθμῶν, ἐφ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὄνομασίαι τῶν ἔξαγορένων τῶν πράξεων. Τέλεια διαίρεσις, ἀτελῆς διαίρεσις. Τὰ εὐκολώτατα τῶν κλασμάτων (τὸ έμβισυ καὶ τὸ τέταρτον),

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ 1—1000 καὶ ἐπέκεινα. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ αὐτῶν ἐπὶ ἀριθμῶν πολυψηφίων. Τροπὴ μονάδων τοῦ παρ' ἥμιν ἐν χρήσει μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τὰνταπλαίν. Προβλήματα. Βάσανοι τῶν τεσσάρων πράξεων,

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῷ ἀκεραίῳ ἐπὶ ἀριθμῷ πολυψηφίων.

Κλασματικός, δεκαδικός καὶ συμμιγεῖς ἀριθμοί. Εὕρεσις τοῦ τόκου.

Ἀσκήσεις διὰ πολυψηφίων ἀριθμῶν ἐπὶ τῶν 4 θεμελιώδῶν πράξεων. Πολλαπλασιασμὸς καὶ διαίρεσις μὲ τὴν μονάδα ἀκολουθουμένην ὑπὸ μηδενικῶν. Συντομίαι ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ τῇ διαίρεσι. Κλασματική μονάδα. Κλάσμα ἵστον τῇ ἀκεραίῃ μονάδῃ, κλά-

συν μικρότερον καὶ κλάσμα ψεγαλήτερον τῆς ἀκεφαίας μονάδος. Τροπὴ ἀκεφαίου εἰς κλάσμα. Τροπὴ κλάσματος εἰς ισοδύναμον δεκαδικὸν καὶ συμμιγῆ. Τί παλεῖται μηκτὸς καὶ τροπὴ μηκτοῦ εἰς κλασματικὸν. Ἐξαγωγὴ τῶν ἀκεφαίων μονάδων τῶν ἐμπέριεχομένων ἐν κλάσμασκατι μείζονι τῆς μονάδος. Ἰδιότητες τῶν κλασμάτων ἀπλοποίησις αὐτῶν. Τροπὴ ἑτερωνύμων κλασμάτων εἰς ὄμωνυμα. Αἱ 4 πράξεις τῶν κλασμάτων. Προθλήματα. Δεκαδικὴ μονάδ. Η ἔννοια αὐτῆς. Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Πᾶς γράφεντας οἱ δεκαδικοὶ ὡς κοινὰ κλάσματα. Ἰδιότητες τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Τροπὴ ἑτερωνύμων δεκαδικῶν εἰς ισοδύναμους ὄμωνυμους. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν δεκαδικῶν κλασμάτων. Συμμιγεῖς ἀριθμοί. Η ἔννοια αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις τῶν συμμιγῶν τοῦ χρόνου καὶ βάρους. Η εὑρεσις τοῦ τόκου.

B'. Γεωμετρία

ΤΛΞΙΣ Δ'.

Τὰ γεωμετρικὰ σημίτατα ἐξ ἀμέσου ἀποτελέντες καταγούμενα.

1. Κύβος. — Πέρατα τοῦ κύβου ἕτεροι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἐδρα τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ἀκμὴ τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Εὔθετα γραμμὴ καὶ σημεῖα. Κορυφὴ τοῦ κύβου καὶ πλῆθος αὐτῶν. Σχῆμα τῶν ἑδρῶν τοῦ κύβου. Στερεότι πλευραὶ αὐτοῦ. Σχέσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τετραγώνου πρὸς ἀλλήλας καὶ περιμετρος τοῦ τετραγώνου. Ἐπιπεδοὶ γωνίαι (օρθοί). Αἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ἔστι πρὸς ἀλλήλας καὶ ὄρθοι. Λί διάφοροι: θέσεις δύο ἐπιπεδῶν πρὸς ἀλλήλα: θέσεις τῶν ἑδρῶν καὶ τῶν ἀκμῶν τοῦ κύβου πρὸς ἀλλήλας (ἀκόθετοι, παράλληλοι). Βασιλικὸς πηγυς καὶ ὑποδικίσεις αὐτοῦ. Τετραγωνικὸς πηγυς. Τετραγωνικὴ πλάτυνη πτλ. Μέτρησις εὑθείας γραμμῆς καὶ μέτρησις ἐπιφάνειας τετραγώνου.

2. Ορθογώνιον παραλληληπέδου (πεδον). — Πέρατα τοῦ ὄρθογωνίου παραλληληπέδου ἕτεροι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἐδραι καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ἀκμὴ καὶ πλῆθος αὐτῶν. Κορυφὴ καὶ πλῆθος αὐτῶν. Ορθογώνιον παραλληλόγραμμον. Τίκος καὶ βάσις τοῦ ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου. Σύγκρισις τοῦ ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου πρὸς τὸ τετράγωνον (πρῶτον τὰ δύοια καὶ εἶτα τὰ διάφορα ἐν αὐτοῖς). Μέτρησις τοῦ ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου (ἐμβαδόν). Ἐραρμογὰ τῆς γγώσεως τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου εἰς οικόπεδα, ἔδαφος δωματίων,

κήπων κτλ. Στάθμη, κανών, διαβήτης, γυάλινον, ἀναγωγεύς. Ηροδλήματα σχετικά πρός τὰ διδαχθέντα.

3. Κεκλιμένον παραχλητικόν πεπίπεδον. — "Εδραι: αὐτοῦ καὶ πλῆθος αὐτῶν. Κεκλιμένον παραχλητικόν πρός τὸ τετράγωνον καὶ τὸ ὄρθιογωνιον, 'Οξεῖαι καὶ ἀμβλεῖαι γωνίαι. Μέτρησις παραλληλογράμμου. Εφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ ἑδάφους. Ηροδλήματα σχετικά πρός τὰ διδαχθέντα.

4. Ορθὸν τριγωνικοῦ πρίσματος, πλῆθος ἑδρῶν. Θέσις αὐτῶν πρός ἀλλήλας· πλῆθος τῶν ἀκυάνων. Διάχυτος τοποθέτησις τοῦ ὄρθιον τριγωνικοῦ πρίσματος καὶ εὑρεσις τῆς θέσεως τῶν ἑδρῶν αὐτοῦ καὶ τῶν ἀκυάνων ὡς πρός τὸν ὄριζοντα. Αἱ αὐταὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν προεγνωμένων στερεῶν. Αθροισμα τῶν γωνιῶν τοῦ τετραπλεύρου.

5. Τριγωνικὴ πυραμίδης. — Πέρατα τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος, ἡτοι ἐπιφάνεια αὐτῆς. "Εδραι: τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος καὶ πλῆθος αὐτῶν. Βάσις καὶ παράπλευρος ἐπιφάνεια. Κορυφὴ καὶ ὑψὸς τῆς τριγωνικῆς πυραμίδος. Τριγωνον ἰσόπλευρον, ἰσοσκελὲς, σκαληνόν. Ορθογώνιον, ἀμβλυγώνιον ὄξυγώνιον. Πλευραί, βάσις καὶ ὑψὸς τοῦ τριγωνοῦ. Μέτρησις τῶν γωνιῶν (ἀναγωγεύς). Μέτρησις τοῦ τριγωνοῦ (ἐμβαθύτα).

6. Σφαιραίρα. — Επιφάνεια τῆς σφαιρίρας. Μέγιστος κύκλος, μηροὶ κύκλοι τῆς σφαιρίρας. Κέντρον τοῦ κύκλου, ἀκτίς, διάμετρος, περιφέρεια.

7. Η εὑρεσις τοῦ σγκου τοῦ κύβου καὶ τοῦ ὄρθιον παραλληλεπιπέδου.

Δ'. Πραγματικὰ μαθήματα.

Α'. Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ήρακλῆς.
2. Θησεύς.
3. Ο Τρωτικὸς πόλεμος.
4. Λυκούργος. Αἱ περὶ τῆς ἀνατροφῆς τῶν παιδῶν διατάξεις τῆς νομοθεσίας αὐτοῦ.
5. Σόλων. Τὰ σχολεῖα. Ή ἐν μουσικῇ καὶ γυμναστικῇ παιδείᾳ τῶν Ἀθηναίων.
6. Μιλτιαδῆς. Ή ἐν Μαραθώνῃ μάχῃ.

7. Θερμιστοκλῆς. Ἡ ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
8. Λεωνίδας. Ἡ ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
9. Ἀριστείδης καὶ Παυσανίας. Ἡ ἐν Ηλαταιαῖς μάχη.
10. Κίμων.
11. Περικλῆς. Αἱ τέχναι. Ἡ ἀκρόπολις τῶν Ἀθηνῶν.
12. Σωκράτης.
13. Ἐπαμεινώνδας καὶ Πεδοπίδας.
14. Ὁ Μέγας Ἀλεξανδρος.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Κωνσταντίνος ὁ Μέγας.
2. Ιουστινιανός.
3. Ἡράκλειος.
4. Βασιλειος ὁ Βουλγαροκτόνος.
5. Κωνσταντίνος ὁ Παλαιολόγος. Πολιορκία τῆς Κωνσταντίνουπολεως καὶ ἄλωσις αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
6. Κλέοται καὶ ἀρματωλοί Βίος κλεφτῶν, φρονήματα καὶ θρησκευτικὸν αἰσθημα, Ἡ δημόσιης ποίησις. Τὸ δρόνημα τοῦ ἑλληνικοῦ λαοῦ.
7. Λάζαρος Κατσώνης καὶ Ἀνδροῦτσος. Νέοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἥγονες.
8. Ρήγας Φεραίος. Ἐνέργειαι αὐτοῦ, ἡρωικὸς θάνατος. (Γαλλικὴ ἐπανάστασις, Ναπολέων).
9. Οἱ Σουλιῶται. Ἡφαῖκοι ἥγονες κατὰ τοῦ Ἀλῆ πασᾶ Ζαλόγκο. Κιούγκι.
10. Νίκος Τσάρας καὶ Εὐθύμ. Βλαχάρχας, ἀρματωλοί τοῦ Ολύμπου.
11. Φιλικὴ ἐταιρία. Ἀλεξανδρος Ὑψηλάντης καὶ ἡ ἐν Βλαχίκ ἐπανάστασις.
12. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγγόνισις αὐτοῦ.
13. Ὁ Παλαιῶν Πατρῶν Γερμανός. Ἡ σημαία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.
14. Διάκος. Ἀλαμάνα.
15. Ὁδυσσεὺς Ἀνδροῦτσος. Τὸ χάν: τῆς Γραβιᾶς.
16. Κωνσταντίνος Κανάρης. Ἡ πυρπόλησις τῆς ναυαρχίδος. Ἡ ἔνδρεία αὐτοῦ.
17. Ἀνδρέας Μιαούλης. Ναυμαχία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Γέροντος. Ἡ μεγαλοψυχία αὐτοῦ.
18. Θεόδωρος Κολοκοτρώνης. Ἡ ἄλωσις τῆς Τριπολιτειᾶς. Ἡ

- ικταστροφὴ τοῦ Δράμαλη. Ἡ στρατηγικὴ εὐφυία καὶ τὸ
ἀκατάβλητον φρόνημα τοῦ ἀνδρός.
19. Μάρκος Βότσαρης. Νυκτερινὴ ἔφοδος κατὰ τοῦ τουρκικοῦ
στρατοπέδου καὶ ὥνκτος αὐτοῦ. Ἡ χρηστότης καὶ ἡ ἀν-
δρεία αὐτοῦ.
20. Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου.
21. Γεώργιος Καραϊσκάσης.
22. Λίτρες Μεγάλαι Δυνάμεις καὶ ἡ ἐν Πύλῳ Ναυμαχία.
23. Καποδίστριας. Ὄθων. Γεώργιος. Προσάρτησις Ἐπτανήσου
καὶ Θεσσαλίας. Οἱ Ἐθνικοὶ πόθοι.

B'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πατριδογραφία.—Τὰ γενικώτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμψύχων δυτῶν.
2. Ὁ Οὐρανός καὶ ἡ γῆ, φυσικὰ καὶ μετεωρολογικὰ φαινόμενα,
τὰ σημεῖα τοῦ ὄρείζοντος, οἱ ἄνεμοι.
3. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ ὅδατα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
- α') Οἰκίαι, ὁδοί πόλεως, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης,
ἐν ἣ ὁ ἐκασταχοῦ διδασκόμενος μαθητὴς ζῆ.
- β') Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Αἱ μεγαλήτεραι πό-
λεις τῆς Ἑλλάδος. Δούλης καὶ ἐλευθέρας. Ηὔτραι. Σύρος,
κτλ. Κωνσταντινούπολις.
- γ') Τὰ δημόσια κτίρια.—Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, νομαρχία,
θέατρον, ταχυδρομεῖον, νοσοκομεῖον. Θρενοκομεῖον, ὄροφονο-
τροφεῖον, σχολεῖα, στρατῶνες, πτωχοκομεῖον, θουλευτήριον,
ἀνάκτορα. Τάφοι, τείχος. Θρούριον, γέρουρα, ὑδραγωγεῖα,
νεκροταφεῖον.
- δ') Τὰ δημόσια μέρη.—Ἄγορά, πλατεῖαι, ἀνδριάντες, πίδακες.
- ε). Ἡ ξηρὰ κατὰ τὴν χρονιμότητα αὐτῆς.
- α') Νομοί, λειμῶνες, δάσοι, ἄγροι. τὰ ἐν αὐτοῖς δικιτώμενα ζῶα.
- β') Ἔρημοι. Ἔρημα μέρη.
6. Τὰ ὄψιματα τῆς ξηρᾶς.
- α') Λόφοι, βουνά, δονη, ὄροπέδια. Ήροίστεια. Τὰ μεγαλήτερα
ὄρη τῆς Ἑλλάδος καὶ Κρήτης. Τὰ συνηθέστερα δένδρα τῆς
Ἑλλάδος καὶ Κρήτης.
- β') Ο βίος τῶν ὄρεινῶν.

7. Τὰ ὅδωτα.—Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, τέλματα, κόλποι, λιμένες. Οἱ ἐχθύες οἱ συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι καὶ Κρήτῃ.
8. Λί καρπαί, αἱ πολύχναι· καὶ πόλεις τῆς χώρας, ἔνθα ὁ μαθητὴς ὁ διδασκόμενος· ὁ δῆμος.

9. Χαρτογραφία τῆς χώρας, ἐν ᾧ κατοικεῖ ὁ διδασκόμενος. Ἀνάγνωσις τοῦ τοπογραφικοῦ γάρτου τῆς ἴδιας πατρίδος καὶ τῶν περιχώρων αὐτῆς. Ἀνάγνωσις τοῦ γεωγραφικοῦ γάρτου τοῦ δήμου, εἰς ὃν εὑρίσκεται ὁ διδασκόμενος,

---

ΤΑΞΙΣ Γ'.

'Ελλαίς.

1. Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν.
2. Ἡ ἐπαρχία καὶ ὁ νομὸς, ἔνθα εὑρίσκεται ὁ μαθητὴς.
3. Ἡ Ἑλλάς καὶ ἡ Κρήτη. Τὰ ὅρια, τὰ δρόμοι, οἱ ποταμοί, αἱ λίμναι, οἱ νομοὶ αὐτῆς. Τὸ κλίμα, τὰ προιόντα, οἱ κάτοικοι καὶ αἱ πρωτεύουσαι αὐτῶν.
4. Χαρτογραφία συχνή.
-

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Τὰ ἀραικαιώτατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. Εὐρώπη.—'Ελλαίς.—

Αἱ περὶ τὴν Ἑλλάδαν χῶραι.

1. Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας. Ἡ γῆ ὡς οὐράνιον σῶμα. Τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς. Ἡ περὶ τὸν ἑαυτῆς ἀξονα περιστροφὴ. Ἡμέρα, νύξ. Ἡ περὶ τὸν ἥλιον περιφορὰ τῆς γῆς. Τὸ ἔτος καὶ αἱ 4 ἡμέραι αὐτοῦ.

2. Ἡ ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Ἡ πειροί. Ὡκεανοί.

3. Εὐρώπη. Τὰ μεγαλήτερα τῶν κρατῶν αὐτῆς γενικῶς.

4. Ἑλλάς καὶ Κρήτη.

α') Ἡ ἐν τῇ Εὐρώπῃ θέσις αὐτῶν· ἡ μορφὴ τῆς ἐπιφανείας, τὰ δρῦν καὶ ταῦδετα αὐτῶν.

β') Οἱ Νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου· ἡ πρὸς ἀλλήλους θέσις κυρτῶν· τὰ ὅρια καὶ ἡ μορφὴ τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν· αἱ μεγαλήτεραι πόλεις, τὸ κλίμα, τὰ προιόντα, ὁ βίος καὶ ἡ διατίτα τῶν εἰς ἐκκοστον αὐτῶν κατοικούντων.

γ') Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, ἐμπόριον, πληθυσμός, θρήσκευμα καὶ πολιτισμός ἐν γένει τῶν κατοίκων.

δ') Τὰ ἀναγκαῖστα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Βασιλεὺς, Υπουργοί, Βουλὴ κτλ.).

5. Εὐρωπαϊκὴ Τουρκία. Χῶραι, πόλεις, κάτοικοι, πολιτισμός, βίος.

6. Τὰ δημορφα τῆς Ἑλλάδος κράτη. Σερβία, Βουλγαρία, Μαυρο-
βούνιον.

7. Μικρὰ Ἀσία, Αϊγυπτος.

8. Χαρτογραφία συγχρή.

G'. Φυσικὴ Ἰστορία καὶ Πραγματογνωσία.
ΤΑΞΙΣ Β' καὶ Γ'.

Πρῶτος κόκ. loç.

(Πρώτον ἔτος συνδιδασκαλίας 6' καὶ γ' τάξεως).

A'. Πραγματογνωσία.

1. Τὸ ἀνθρώπινὸν σῶμα. — Τὰ μέρη αὐτοῦ κεφαλή,
κορμὸς, ἄνορα.

2. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου. — Ἄρτος, κρέας, ὀπῶραι,
λάχανα, σῖτος κτλ.

3. Ναυτὸν βίος. — Ναύτης, λέμβος, λευθροῦχος, ιστιοφόρον
πλοῖον, ἀτμόσπλοιον, θωρηκτόν, καταδρομικόν, ταρπιλούρον.

4. Αἱ τεχνικὲς βίοις. — Θάλασσα, ἄλιεία, ἀλιευτικὰ πλοιάρια,
ἄλιευτικὰ δργαναὶ ἰχθύες, κέρατος, ἔγγειλυς, σαρδέλλα, μαλάκια
ἐγγῖνοι, ούκη.

5. Ἡ λικία. — Νήπιον, παιδίον, ἀγήρο, γέρων· κοράσιον, δε-
σποινίς, γυνή, γραῖα.

6. Ἐπιτηδεύματα ἀνδρῶν. — Χειρῶναξ, ἔμπορος, γεωρ-
γός, ποιμήν, κυνηγός.

7. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὄλαχοι. — Λάχυποι, κηρία, ἔλαιον,
πετρέλαιον, ἀερίσθιας, πυρεῖα, θεῖον, πίσσα.

B'. Φυσικὴ Ἰστορία.

8. Ορυκτά. — Τίτανος (μάρμαρον), μαγειρικὸν ἄλας, σιδηρος,
λιθόνθρακες.

9. Φυτά. — Ἐλαία, πορτοκαλέα, λεμονέα, συκῆ, καρυά,
καλῆμα (ζυπελος, σινοποιία). Φασιόλος, λιον, λίνον, μαλάχη.

10. Ζῷα. — Πρόσθιτον, ὄνος, πιθηκός, γαλῆ, λαγωὸς, στρου-
θίον, ἀηδῶν, ὅρις, βάτραχος, σαρδίνη, μύρμηξ, καρκίνος. ἀράχνη.

Δεύτερος Κόκ. loç.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας 6' καὶ γ' τάξεως).

A'. Πραγματογνωσία.

1. Αἱ κατοικίαι: τῶν ἀνθρώπων. — Σκηνή, καλύβη, οἰ-
κία, μέγαρον, ἀνάκτορον.

2. Τόποι οι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων. — Ηόλις, χωρίον, έπαυλις.

3. Χωρίον.—Χωρίκοι, ἀγροτικοὶ οἰκίαι: ορέαρ. "Εργα καὶ βίος γωρικῶν" ἀγρός, ἀροτρον, κριθή, ἀράβοσιτος, γεώμηλα, ἄκρες, γελιδῶν, κάνθαρος, μέλισσα, νυκτερίς.

4. Στρατιώτῶν εἰδὴ.—Πεζοί, ἵπποι, πυροβοληταί, χωροφύλακες, τυμπανισταί, σαλπιγκταί, ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί, ἀπόμαχοι.

5. Ὁ χρόνος.—"Ετος, ὥραι τοῦ ἔτους" μήν, ἑβδομάς, ἡμέρα, ὥρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

6. Δάσος.—Δένδρα, δρῦς, πλάτανος, λεύκη. Ζῷα, ἀλώπηξ, λύκος, τίγρις, λέων, ἐλέφας, κορυδαλλός, πέρδιξ, ιέραξ, σαύρα.

B'. Φυσικὴ Ἰστορία.

7. Ὁρυκτά.—Κρητικός, χαλκός, πέτρελαιον.

8. Φυτά.—Πεύκη, ἐλατή, καστανέα, σίτος (καλλιέργεια δημητριακῶν καρπῶν). Σταριάς, ὄνκινθος, κάνναβις, κιννάμωμον.

9. Ζῷα. Βοῦς, αἴλος, ἵππος, ἡμίονος, μῦς, περιστερά, ἀετός, γελώνη, τρίγλη, ἀρίγγη, ψυχή, σηπία.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Οργαντά.

α') Σόδα, γύψος, θηρακή, γῆ, ἀδάμας (ἀμέταλλα ὄρυκτά).

β') Χρυσός, ἀργυρός, μάδισθος, θεῖον (μεταλλικά ὄρυκτά).

γ') "Ασφαλτός (ὄργανικά ὄρυκτά).

δ') Ήχοιστειχ, σεισμοί, μεταλλική ολέθρεις, πηγαί, ίαματικά ὄδοιτα (γεωλογικά).

Φυτά.—Δρῦς, λεύκη, πλάτανος, μηλέα, κερατέα, κακπόνος, βάζυραξ, δρυζα, ἀραβόσιτος, σακογαροκάλαμον, καρυόεα, κοίνον, ἕδη,

Φυσιολογία τῶν φυτῶν.—Κορμός, ρίζαι, κλῶνοι, χυμός, οὐλός, "Ανθη, καρποί, γονιμοποίησις. Πολλαπλασιασμὸς καὶ ἐξεγένεισις τῶν φυτῶν. Γαῖαι, λιπάσματα, θεριότης, ὄγρασία.

Ζῷα.

α') Κάμηλος, λέων, τίγρις, φάλαινα, δελφίν, κάστωρ, (θηλαστικά).

β') Ταύρος, στρουθοκάμηλος, κύνος (πτηνός).

γ') Κροκόδειλος, βόας, κροταλίκας (ἔρπετά).

δ') Ὄνικος (βακκαλάρος) σκύλος, σκύλλιον (σκυλόψαρον), καρχαρίας ὁ ἀνθρωποφάγος (ἰγνέας).

ε') Μέλισσα, μεταξοσκύλης, ἀκρίς, κώνωψ, τέττιγες, μυῖα (ἐντομα).

στ') Οκτάπους, τευθίς (καλαμάρι), σηπία (σουπιά) (μαλάκια). οστρεα.

ζ') Σπάργοι, κορδέλλαια (κοιλέντερα).

Σωματολογία.—Τὸ δέρμα, αἱ τρίχες, οἱ ὄνυχες, αἱ σάρκες. Ὁ σκελετός. Ἡ θρέψις (μάσσησις, πέψις, κυκλοφορία τοῦ αἵματος ἀναπνοή). Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ αἰσθητῆρια ὅργανα. Αἱ διάφοροι φύλαι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Φυσική.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Βαρύτης.—Πιτσις σώματος. Νήμα στάθμης ἢ κατευθυντήρ. Κατακόρυφος. Βάρος. Ισορροπία. Μογλός. Μογλός πρωτογενής (τροχαλία παγία, ἐλευθέρα, πολύσπαστα, βαρούλκον, ἐργάτης, ζυγός, ψαλίς, στατήρ). Μογλός δευτερογενής (χειράμαξα, καρυοθλάστης). Μογλός τριτογενής (πυράγρα).

2. Τρόποι συγκροτήσεως τῶν σωμάτων.—Στερεά. Ύγρά. Λέρια. Συνογή καὶ συναρρεια ἥτοι συγκολλητικὴ δύναμις τῶν μορίων διαφόρων σωμάτων (γραφὴ διὰ κιμωλίας ἢ μελάνης ἢ μολυβδοκονδύλου, συγκόλλησις διὰ κόλλας ἢ κασσιτέρου).

3. Ύδροστατική.—Άρχη τοῦ Αργιμήδους. Σῶμα θυμόμενον (μόλυβδος ἐν ὄδατῳ), αἰωρούμενον (ἔλαιον ἐν μήγυκτῃ ὄδατος καὶ σίνοπνεύματος), ἐπιπολάζον (ξύλον ἐφ' ὄδατος). Κολύμβησις. Ισορροπία τῶν θυρῶν (θάλασσα, ποταμοί). Συγκοινωνοῦτα ἀγγεῖα (ὑδραγωγεῖα, πλάκες, ἀρτεσίανά ψεύατα, ὑδροστάθμη, ἀροστάθμη).

4. Λέρια.—Άτμοσφαιρικὸς ἀρός. Βάρος τοῦ ἀτμοσφαιρικοῦ ἀρός. Ατμοσφαιρικὴ πίεσις, βαρόμετρον. Ελαστικότης τῶν λερίων. Σίφων. Αναρροστητικὴ ὑδραντλία.

5. Θερμότης.—Ηλιακὴ θερμότης. Θερμότης διὰ τριβῆς, διὰ πιέσεως διὰ κρούσεως, διὰ καύσεως. Διαστολὴ τῶν σωμάτων διὰ τῆς θερμότητος, θερμόμετρον. Καλοὶ ἀγωγοὶ καὶ κακοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος (πυράγρα, ξύλιναι λαβῖαι, ἐνδύματα, ἐραπλωματα, σχυραρίνηματα ξύλου, διπλᾶ παράθυρα). Διαστολὴ τῶν λερίων διὰ τῆς θερμότητος (καπνοδόγη, φεύματα ἀέρος, ἀερισμὸς, ἄνεμος).

Βρασμός. Εξάτμησις. Ύγροποίησις ἀπόσταξις, βρογή, δρόσος, χιών, γάλακτα.

6. Η μαγινητικὴ βελόνη. Η ναυτικὴ πυξίς.

E'. Τετρικά μαθήματα.

A'. Ὡδικὴ.

ΤΑΞΙΣ Α' ΚΑΙ Β'.

Πρῶτος κύκλος.

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας α' καὶ β' τάξεως).

"*Ασματα.*

1. Ὁ Θεός.
2. Θερινὴ νύξ.
3. Ὁ ἀποχαιρετισμός.
4. Τὸ δρυάκι.
5. Ἐν τῷ γυμναστηρίῳ.
6. Ἡ ἔνοιξις.
7. Τὸ δάσος.
8. Διάλογος.

'Εκκλησιαστικὰ ἀσματα.

1. Αὐγὴ.
2. Κύριε Ἐλέησον.
3. Δεῦτε προσκυνήσωμεν.
4. Πατέρα υἱὸν καὶ Ἀγίον Πνεῦμα.
5. Χριστὸς ἀνέστη.

Δεύτερος κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας α' καὶ β' τάξεως).

"*Ασματα.*

1. Τὸ ἐκκλησάκι.
2. Τὸ φύάκι.
3. Ὁ μῆλος,
4. Ὁ Μάιος.
5. Ὁ Ἡλιος.
6. Τὸ τριαντάφυλλο.
7. Τὸ γελιόνι.
8. Τὸ πουλάκι.

'Εκκλησιαστικὰ ἀσματα.

1. Τρίς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.
2. Σάσσον ἡμᾶς, οὐκέ Θεοῦ.
3. Τὸν σταυρὸν σου προσκυνοῦμεν.
4. "Ελεον εἰρήνης.
5. "Αγιος ὁ Θεός.

ΤΑΞΙΣ Γ' ΚΑΙ Δ'.

Πρῶτος κύκλος

(Πρῶτον ἔτος συνδιδασκαλίας γ' καὶ δ' τάξεως).

"*Ἄσματα.*

1. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
2. Ἡ αὐγή.
3. Ἀνθύλιον.
4. Ἄσμα γυμναστικῆς.
5. Ὁ Βασιλικὸς ὅμοιος.
6. Ἐμβατήριον.
7. Τὸν ναυτόπουλο.
8. Οἱ ἀλιεῖς.
9. Ὡ έλευθερία, μῆτερ τῶν λαῶν.
10. Παράφρασις τοῦ Η' ψαλμοῦ.

"*Επιλησιαστικὰ ἄσματα.*

1. Σὲ ὑμνοῦμεν.
2. Ἡ γένινησίς σου, Χριστὲ ὁ Θεός.
3. Κύριε τῶν Δυνάμεων.
4. Τῇ ὑπερμάχῳ.
5. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ, ὁ Θεὸς ἡμῶν.

B', κύκλος.

(Δεύτερον ἔτος συνδιδασκαλίας γ' καὶ δ' τάξεως).

"*Ἄσματα.*

1. Ἐπουράντις Θεέ.
2. Ὁ βίος.
3. Ὁ νεοσύλλεκτος.
4. Τὸν ὥστατον χαῖρε.
5. Ἐμβατήριον Τυρταίου.
6. Ἄσμα νοσταλγοῦντος.
7. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.
8. Ὁ ἑθνικὸς ὅμοιος.
9. Ὁ ναύτης ἐν τρικυμίᾳ.

"*Επιλησιαστικὰ ἄσματα.*

1. Ἐν Ἰορδάνῃ Βαπτίζομένου σου Κύριε.
2. Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω.
3. Ἀπόστολοι ἐν περάτων.
4. Ἡ Δεξιολογία,

B'. Ιχνογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α'. καὶ Β'.

Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶ τάξεισιν ἡ διδασκαλία τῆς ἰχνογραφίας δέν γίνεται ἐν ὁδιαιτέραις ὥραις, ἀλλὰ συμπαρακολουθεῖ καὶ ὑποθοηθεῖ τὴν αἰσθητοποιὸν διδασκαλίαν τὰ αἰσθητὰ τούτεστιν ἀντικείμενα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται ἐν τοῖς ἀπλουστάτοις αὐτῶν διαγράμμασιν ἐπὶ τοῦ ἀβακίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ιχνογραφία. Ἀπεικόνισις εὐθεῖῶν γραμμῶν, ὡς καθέτων, ὄριζοντιών καὶ πλαγίων. Ἀπεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν γραμμῶν συγκειμένων. Τὰ στοιχειώδεστατα περὶ φωτὸς καὶ σκιᾶς.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἡ καμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικονίσεως τοῦ τεταρτοκυκλίου μέχρι τῆς ἀπεικονίσεως τῶν ἀπλουστάτων κυκλικῶν κοσμημάτων. Ἀπεικόνισις διαφόρων σγημάτων ἐξ εὐθεῖῶν καὶ καμπύλων συνκαρτιζομένων. Τὰ σπουδαιότατα τῶν διδάγματων τῆς σκιαγραφίας καθ' ὑποδείγματα.

ΔΗΜΟΣΙΕΣ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΕΣ

Δημόσια Κεντρική Βιβλιοθήκη Ρεθύμνης

ΑΝΑΛΥΤΙΚΟΝ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ
ΤΩΝ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ
ΤΟΥ ΤΕΤΡΑΤΑΞΙΟΥ ΔΗΜΟΤΙΚΟΥ ΣΧΟΛΕΙΟΥ

Α' Θρησκευτικά.

ΤΑΞΙΔ Α'.

‘Η ὑπαρξία, ἡ ἀγάπη καὶ ἡ πανταχοῦ παρουσία τοῦ Θεοῦ.

Προσδευτά.

1. Εἰς τὸ ὄνομα τοῦ πατρός.
2. Ἐξεγερθέντες τοῦ ὅπνου.
3. Δι: εὐχῶν τῶν ἀγίων Πατέρων ἡμῶν.

‘Ιστορίαι, γῆτά, τροπάρια, κατήγησις.

1. Ιστορία τοῦ Ιωσήφ.—«Τίμα τὸν πατέρα σου καὶ τὴν μητέρα σου» (Ἐξοδος 20, 12). Ἡ στ' καὶ ἡ θ' ἐντολή.
2. Κλησίς τοῦ Ἀβραάμ.—«Πίστευσον τῷ Θεῷ καὶ ἀντιλήψεται σου» (Σιρὰχ 2, 6).
3. Ἀβραάμ καὶ Λώτ.—«Εἰρηνεύετε, ἀδελφοί, καὶ ὁ Θεὸς τῆς ἀγάπης καὶ εἰρήνης ἔσται μεθ' ὑμῶν» (Β' Κορινθ. 13, 10).
4. Η Φιλοξενία τοῦ Ἀβραάμ.
5. Ο γάμος τοῦ Ισαάκ.—«Εὐλογία Πατρὸς στηρίζει αὐκους τέκνων, κατάρα δὲ μητρὸς ἐκρίζοι θεμέλια» (Σιρὰχ 3, 9).
6. Ήσαῦ καὶ Ιακώβ.—«Ἀποθέμενοι τὸ ψεῦδος, λαλεῖτε ἀληθειαν» (Ἐφεσ. 4, 25).
7. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Δόξα ἐν ὑψίστοις Θεῷ καὶ ἐπὶ γῆς εἰρήνη, ἐν ἀνθρώποις εὐδοκία» (Λουκ. 2, 14).—Τὸ γέροντον τοῦ Σωμβόλου τῆς πίστεως.
8. Ο Ιησοῦς δωδεκαετής.—«Τὰ τέκνα, ὑπακούετε τοῖς

γονεῖσι κατὰ πάντα τοῦτο γάρ ἐστιν εὐχρέστον τῷ Κυρίῳ» (Κολοσ. 3, 20).

9. Ἡ βάπτισις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ i' ἁρθρό. τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

10. Ὁ ἐν Κανῇ γάρ μος.

11. Ὁ Ἰησοῦς φίλος τῶν παιδίων.—«Ἄφετε τὰ παιδία ἔργεσθαι πρός με καὶ μὴ κωλύετε αὐτά· τῶν γὰρ τοιούτων ἐστὶν ἡ βασιλεία τοῦ Θεοῦ» (Μάρκ. 10, 14).

12. Ἡ ἀνάστασις τοῦ υἱοῦ τῆς ἐν Ναΐν χήρας.—«Τὰ ἀδύνατα παρ' ἀνθρώποις δύνατά ἐστι παρὰ τῷ Θεῷ» (Λουκ. 18, 17).

13. Τὰ πάθη καὶ ὁ θάνατος τοῦ Ἰησοῦ.—«Ἄγαπᾶτε τοὺς ἔχθροὺς ὑμῶν, εὐλογεῖτε τοὺς καταραμένους ὑμᾶς, καλῶς ποιεῖτε τοὺς μισοῦντας ὑμᾶς» (Ματθ. 5, 44).

14. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Χριστοῦ.—«Τὸ ε' ἁρθρό. τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως»—Χριστὸς ἀνέστη (προπάριον).

ΤΑΞΙΣ Β'.

Ο Θεὸς εἰς, σορὸς, ἄγνοι, δίκαιος, ἀληθής, εὐσπλαγχνος,
δημιουργὸς καὶ προομητὴ τοῦ κόσμου. Ἡ ἀξία καὶ ὁ προορισμὸς
τοῦ ἀρθρώστον ἡ ἀμαρτία.

Προδευγματία.

1. Ἀγιος ὁ Θεός.

2. Ηάτερ ἡμῶν. ὁ ἐν τοῖς οὐρανοῖς.

3. Κύριε Ἰησοῦ Χριστὲ, ὁ προσδεξάμενος τὰ παιδία.

Τσορίαι, ἥρτα, τροπάρια, κατήλησις, παραβολαί.

1. Ἡ δημιουργία τοῦ κόσμου.—«Ο Θεὸς ἡμῶν ἐν τῷ οὐρανῷ καὶ ἐν τῇ γῇ, πάντα δσα ἡθέλησεν ἐποίησεν» (Ψαλμ. 115, 3). Τὸ α' ἁρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Η πρώτη ἀμαρτία.—«Τὰ ὄψώνια τῆς ἀμαρτίας θάνατος» (Ψωμ. 6, 23).

3. Ο κατακλυσμός.—«Οι παράνομοι, ἔξολοθρευθέσονται, σωτηρία δὲ δικαιών παρὰ Κυρίῳ» (Ψαλμ. 36, 38).

4. Ο πέριγος τῆς Βαθέλη.—«Ο Θεὸς ὑπερηρόζνοις ἀντιτάσσεται, ταπεινοῖς δὲ διδωσι χάριν» (Λ' Ηέτρος 5, 2).

5. Η γέννησις τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ (ἐκτενέστερον). «Οὕτω γὰρ ἡγάπησεν ὁ Θεὸς τὸν κόσμον, ὡστε τὸν υἱὸν αὐτοῦ τὸν

μονογενῆ ἔδωκεν» (Ιωάν. 3, 16.) — Η γέννησίς σου Χριστὲ ὁ Θεὸς (ἀπολυτίκιον).

6. Ἡ προσκύνησις τῷ μάγῳ. — «Φυλάσσει Κύριος πάντας τοὺς ἀγαπῶντας αὐτὸν» (Ψαλμ. 144, 20).

7. Ἡ βέβητισις τοῦ Ἰησοῦ (ἐκτενέστερον). — «Ο πιστεύεις καὶ βαπτιζθεὶς σωθήσεται» (Μάρκος 16, 16).

8. Ὁ εὔσπλαχγχος Σαμαριταῖς. — «Μακάριοι οἱ ἐλεήμονες ὅτι αὐτοὶ ἔλεηθήσονται» (Ματθ. 5, 7). «Δακεῖτε Θεῷ ἐλεῶν πτωχὸν» (Παροιμ. 19, 17).

9. Ἡ παραβολὴ τοῦ Τελώνου καὶ Φαρισαίου. — «Πᾶς ὁ ὑψῶν ἐντὸν ταπεινωθήσεται, ὁ δὲ ταπεινῶν ἐκυρώθησεται» (Λουκ. 18, 14).

10. Ἡ ἀνάστασις τοῦ Λαζάρου. — Ο πιστεύων εἰς ἡμὲς οὐ μὴ ἀποθάνῃ εἰς τὸν αἰῶνα» (Ιωάν. 11, 25).

11. Ἡ θριαμβεύτικὴ τοῦ Ἰησοῦ εἰς Ἱερονταλήμ εἴσοδος.

12. Ὁ μυστικὸς δεῖπνος. — «Ἐγώ εἰμι ὁ ἄρτος τῆς ζωῆς· ὁ ἐργόμενος πρός με οὐ μὴ πειγάσῃ καὶ ὁ πιστεύων εἰς ἡμὲς οὐ διψήσῃ πώποτε» (Ιωάν. 6, 35).

Τὰ πάθη, ὁ θάνατος καὶ ἡ ἀνάστασις τοῦ Ἰησοῦ (ἐπανάληψις). — «Λῦτη ἐστὶν ἡ ἐντολὴ ἡ ἐμή. ἵνα ἀγαπήτε ἀλλήλους, καθὼς ἡγάπησα ὑμᾶς» (Ιωάν. 15, 12).

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἡ ἀληθῆς εὐεξία πίστις, ἐλπίς, ἀγάπη.

Προσευχαί.

1. Κύριε ὁ τὸ πανάγιόν σου Πνεῦμα.

2. Βασιλεῦ οὐράνιε.

Ιστορίαι, φρήνα, τροπάρια, κατήχησις, παραθολαί.

Ἐναγγέλιον (ἐρ μεταφράσει). Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Η δημιουργία τοῦ κόσμου. — «Ως ἐμεγκλύθη τὰ ἔργα σου, Κύριε, πάντα ἐν σοφίᾳ ἐποίησας» (Ψαλμ. 103, 24). — «Καὶ ἐποίησεν ὁ Θεὸς τὸν ἄνθρωπον, κατ' εἰκόνα Θεοῦ ἐποίησεν αὐτὸν» (Γεν. 1, 27). — Τὸ αὐτόθιρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

2. Ἡ πρώτη ἀμαρτία. — «Ως ἀπὸ προσώπου ὅφεως φεῦγε ἀπὸ ἀμαρτίας· ἐὰν γάρ προσέλθῃς δῆξεται σε· ὁδόντες λέοντος οἱ ὁδόντες αὐτῆς ἀνακροῦντες ψυγῆς ἀνθρώπων» (Σιράχ 21, 2).

3. Κάτιν καὶ Ἀθέλ.—«Οὐ φονεύσεις» (Ἐξοδ. 20, 15),—
«Ἄνδρα αἱμάτων καὶ δόλιον βδελύσσεται· Κύριος» (Ψαλμ. 5, 6).

4. Ο κατακλυσμός.—«Οἱ παράνομοι ἐξολοθρευθήσονται·
σωτηρία δὲ δικαίων παρὰ Κύριῷ» (Ψαλμ. 36, 38).

5. Βίος Ἀθραχμακιτίσακ.

α') Κλῆσις ποῦ Ἀθραχμα.—«Φθείρουσιν ἡθη γρηστὰ ὄ-
μιλίκι κακοῖ». (Κορινθ. Α' 15, 33).

β') Ἀθραχμακιτίσακ. Λώτ.—Μακάριοι οἱ εἰρηνοποιοι, ὅτι αὐτοὶ
νίοι Θεοῦ κληθήσονται!» (Ματθ. 5, 9).

γ') Φιλοξενία τοῦ Ἀθραχμα.—«Τῆς φιλοξενίας μὴ ἐπι-
λανθάνεσθε» (Εφρ. 13, 4).

δ'). Καταστροφὴ τῶν Σοδόμων—«Φλόξ κατέφλεξεν ἀμαρ-
τωλοὺς» (Ψαλμ. 15, 18).

ε'). Γάμος τοῦ Ἰσαάκ. «Ἐύλογία πατρὸς στηρίζει οἴκους τέ-
κνων, ηπτάρα δὲ μητρὸς ἐκρίζει θεμέλια» Σιράχ 3, 9).

6). Ιστορία τοῦ Ἰακώβ. —«Ο σὺ μισεῖς, ἔτέρῳ μὴ
ποιήσῃς» (Τωβ. 4, 15).—Πάντα σσα ἢν θέλητε, ἵνα ποιῶσιν ὑμῖν
οἱ ἔνθρωποι, αὕτω καὶ ὑμεῖς ποιεῖτε αὐτοῖς» (Ματθ. 7, 12).

7). Ιστορία τοῦ Ἰωσήφ.—«Τυμεῖς ἔθουλεύσασθε ηπτέμοι
εἰς πονηρὰ, ὃ δὲ Θεὸς ἔθουλεύσατο περὶ ἐμοῦ εἰς ἀγαθά». (Γέν. 50,
20).—«Ἡ εἶναι καὶ ἡ θ' ἐντολή.

8). Μωϋσῆς.

α') Η γέννησις τοῦ Μωϋσέως καὶ ἡ φυγὴ αὐτοῦ
εἰς γῆν Μαδιάμ. —«Ἐύλογημένος ὁ ἔνθρωπος, ὃς πέποιθεν ἐπὶ
Κύριον» (Ιερ. 17, 7).

β') Η ἐπιτήσι Αἰγύπτου ἔξοδος.—«Καὶ ἐπικάλεσαι με
ἐν ἡμέρᾳ θλιψεώς καὶ ἐξελουμένη σε» (Ψαλμ. 49, 15).

γ') Η νομοθεσία.—Αἱ δέκα ἐντολαί. («Ἐξοδ. 20, 1—18).
«Ἄστη ἐστίν ἡ ἀγάπη τοῦ Θεοῦ, ἵνα τὰς ἐντολὰς αὐτοῦ τηρῶμεν»
(Α'. Ιωάν. 5, 3). «Ο τηρῶν τὰς ἐντολὰς τοῦ Θεοῦ ἐν τῷ Θεῷ
μένει καὶ ὁ Θεὸς ἐν αὐτῷ» (Α'. Ιωάν. 3, 24).

δ') Η διατριβὴ ἐν τῇ ἑρμῇ. —«Οικτίρμων καὶ ἐλεήμων
ὁ Κύριος, μακρόθυμος καὶ πολυελεός» (Ψαλμ. 102, 8).

ε') Ο θάνατος τοῦ Μωϋσέως.—Μνήμη δικαιών μετ'
ἔγκλωμάν, σηνομά δὲ ἀσεβοῦς σεβέννυται!» (Παροιμ. 10, 7.)

9. Ο Πησεοῦς τοῦ Ναυῆ.—«Ἴσχυς καὶ ἀνδρίζου, μὴ δει-
λιάσῃς μηδὲ φοβηθῆς, διτι μετὰ σου Κύριος ὁ Θεός σου εἰς πάντα,
οὐ ἐξην πορεύῃ» (Πησ. Ναυῆ 1, 9).

10. Κριταί.

α') Γεδεών.—«Ἄγαθὸν πεποιθέντι ἐπὶ Κύριον ἡ πεποιθέντι
ἐπὶ ἄνθρωπον» (Ψαλμ. 118, 8).

β') Ἡλι καὶ Σαμουήλ.—«Οἱ πατέρες ἐκτρέφετε τὰ τέκνα
ὑμῶν ἐν παιδείᾳ καὶ νουθεσίᾳ Κυρίου» (Ἐφεσ. 6, 4).

11. Σαούλ.—«Ο ἐὰν σπείρῃ ἄνθρωπος, τοῦτο καὶ θερίσει»
(Γαλάτ. 6, 7).

12. Δαβὶδ καὶ Γολιάθ.—«Κύριος ὑπερηφάνοις ἀντιτάσσε-
ται, ταπεινοῖς δὲ δίδωσι χάριν» (Παροιμ. 3, 34).

13. Ὁ Δαβὶδ βασιλεὺς.—«Ταπεινόθητε ὑπὸ τὴν κρατιὰν
χειρας τοῦ θεοῦ, ἵνα ὑψώσῃ ὑμᾶς ἐν καιρῷ» (Α'. Πέτρ. 5, 6).
«Ἐλέησόν με δὲ Θεός κατὰ τὸ μέγα ἔλεος σου καὶ κατὰ τὸ πλῆθος
τῶν οἰκτιρμῶν σου ἐξάλειψον τὸ ἀνόμημά μου» (Ψαλμ. 50, 1).

14. Ἀθεσαλώμ.—«Οὐθαλμὸν καταγελῶντα πατρὸς καὶ
χτιμάζοντα γῆρας μητρὸς ἐκκρύψισαν αὐτὸν κόρκες ἐκ τῶν φα-
ράγγων καὶ καταφάγοισαν αὐτὸν νεοσσοί ἀετῶν» (Παροιμ. 24, 17).

15. Σολομών.—«Τοὺς ἀγαπῶντας σορίαν ἀγαπᾷ ὁ Θεὸς»
(Σιράχ. 4, 11.)

16. Ιωάννης.—«Μακάριοι οἱ πραεῖς, διτι κύτοι κληρονομήσουσι
τὴν γῆν» (Ματθ. 5, 5).

17. Τωβίτ.—«Ἀνάγνωσις τοῦ κατὰ Ματθ. εὐαγγελίου» (25,
34—37).

18. Ὁ Ζαχαρίας ἐν τῷ ναῷ καὶ Ιωάννης ὁ βαπτι-
στὴς.—«Προσεύξασθε πρὸς με καὶ εἰσακούσομεν ἡμῶν» (Ιερ. 29,
12). «Ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 8).
Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου, Λουκᾶ 1, 5—25, 1, 57—80.

19. Ὁ Εὐαγγελισμὸς τῆς Θεοτόκου.—Θεοτόκε παρ-
θένε (τροπάριον).

20. Ἡ γέννησις τοῦ Χριστοῦ.—«Οὖτω γάρ ἡγάπησεν ὁ
θεός τὸν κόσμον, ὥστε τὸν υἱὸν κύτον τὸν μονογενῆ ἐδωκεν» (Ιωάν.
3, 16). Τὸ γένος τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου,
Λουκᾶ 2, 1—21.

21. Ἡ βάπτισις.—Ἐν Ιορδάνῃ βαπτιζόμενον σου, Κύριε
(τροπάριον).—Ἀνάγνωσις Εὐαγγελίου, Ματθ. 3, 13—17.

22. Ἡ ἐκλογὴ τῶν μαθητῶν.—«Οστις οὐ βαστάζει τὸν
σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔργεται οπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι μαθη-
τῆς» (Λουκ. 14, 27).

23. Ὁ χόρων πλούσιος.—«Μὴ μεριμνήσητε λέγοντες τί
φέργαμεν ἢ τί πιώμεν ἢ τί περιβαλλόμεθα, ζητεῖτε δὲ πρῶτον τὴν

βασιλείαν τοῦ Θεοῦ καὶ πάντα ταῦτα προστεθήσεται ὑμῖν». (Ματθ. 6, 31). Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκ. 12, 16—21 καὶ Ματθ. 6, 19—34.

24. Ὁ ἀρρεδίας πλούσιος καὶ ὁ πτωχὸς Λάζαρος,—«Μακάριος οἱ ἔλεημονες, ὅτι αὐτοὶ ἔλεηθήσονται» Ματθ. 5, 7). «Δανείζει Θεῷ ὁ ἔλεῶν πτωχὸν» (Παροιμ. 19, 17), Ἀνάγνωσις Εὐαγγ. Λουκᾶ 16, 19—31.

25. Ὁ ἀσωτος υἱός.—«Μετανοεῖτε· ποιήσατε καρποὺς ἀξίους τῆς μετανοίας» (Ματθ. 3, 2 καὶ 8). Ἀνάγ. Εὐαγγ. Λουκᾶ 15, 12—32.

26. Ἡ ἀνάληψις τοῦ Ἰησοῦ.—Τὸ στέρεθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως.

27. Ἡ Πεντηκοστή.—Τὸ γένεθρον τοῦ Συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγν. Πρόξενον Ἀποστόλων 2, 1—18.

28. Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.—Ἡ θέσις, τὰ ὄρια, τὰ δρυ, αἱ λίμναι καὶ οἱ ποταμοὶ αὐτῆς αἱ ἐπαρχίαι αὐτῆς καὶ αἱ ἐπισημάτεοραι πόλεις.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

‘Ο Ιησοῦς Σωτὴρ τοῦ κόσμου.

Προσδευταί.

1. Κύριε ὁ Θεός ἡμῶν ὁ τῆς ἀληθοῦς σοφίας ὁδηγέ.

‘Ο βίος καὶ ἡ διδασκαλία τοῦ Σωτῆρος. Ἰστορίαι, ἥτα, κατήγοροι, παραθεταὶ, τροπάρια, Εὐαγγέλιοι (ἐν μεταρρύζοις)
Γεωγραφία τῆς ἀγίας γῆς.

1. Επανάληψις πάντων τῶν διδαχήσεων κατὰ τὰς προηγουμένας τάξεις ἐκ τῆς Καινῆς Διαθήκης ἐν συνεχείᾳ.

2. Ἡ Υπαπάντη τοῦ Ἰησοῦ Χριστοῦ.—«Ο πιστεύσας σωθήσεται» (Μάρκ. 16, 16). «Νῦν ἀπολύτεις τὸν δοῦλόν σου, δέσποτα»... (Λουκ. 2, 29). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Λουκᾶ 2, 22—40.

3. Ὁ θάνατος τοῦ Ἰωάννου.—«Μὴ φοβηθῆτε ἀπὸ τῶν ἀποκτενόντων τὸ σῶμα, τὴν δὲ ψυχὴν μὴ δυναμένων βλέψαι» (Ματθ. 10, 28). «Μακάριος οἱ δεδιώγμένοι ἔνεκεν δικαιοσύνης, ὅτι αὐτῶν ἐστιν ἡ βασιλεία τῶν οὐρανῶν» (Ματθ. 5, 15). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 14, 1—12.

4. Οἱ πειρασμοὶ τοῦ Ἰησοῦ ἐν τῇ ἐρήμῳ.—«Γρηγορεῖτε καὶ προσεύχεσθε, ἵνα μὴ εἰσέλθητε εἰς πειρασμὸν» (Ματθ. 26, 41). Ἀνάγν. Ματθ. 4, 1—12.

5. Ἡ ἐκ τοῦ νυροῦ ἐκδιώξεις τῷ νπωλούντων καὶ ἀγοραζόντων. — «Οὐ οἶνός μου οἶνος προσευχῆς» (Ησ. 56, 7). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ἰωάνν. 2, 12—17.

6. Ἡ παραθεολὴ τοῦ σπορέως. — «Μακάριοι οἱ ἀκούοντες τὸν λόγον τοῦ Θεοῦ καὶ φυλάσσοντες αὐτὸν» (Λουκ. 11, 28). Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 13, 4—23.

7. Τὸ μέγα δεῖπνον. — «Οστις οὐ βαστάζει τὸν σταυρὸν αὐτοῦ καὶ ἔρχεται ὅπίσω μου, οὐ δύναται μου εἶναι υποθηκής» (Λουκ. 14, 27). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Λουκᾶ 14, 16—25.

8. Ἡ παραθεολὴ τοῦ πονηροῦ δούλου. — «Ἐὰν μὴ ἀφῆτε τοις ἀνθρώποις τὰ παραπτώματα αὐτῶν, οὐδὲ ὁ πατὴρ ὑμῶν ἀφήσει τὰ παραπτώματα ὑμῶν» (Ματθ. 6, 15).

9. Ἡ παραθεολὴ τῶν ταλάντων. — Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Ματθ. 25, 14—30.

10. Ἡ παραθεολὴ τῶν δέκα παρθένων. — Ἰδοὺ οὐ νυμῷος ἔργεται (τροπάριον). Ἀνάγν. Εὐαγγ. Ματθ. 25, 1—14.

11. Ἡ παραθεολὴ τῆς μελλούσης κρίσεως. — «Ο Θεὸς ἀποδώσει ἐκάστῳ κατὰ τὰ ἔργα αὐτοῦ» (Ρωμ. 3, 6). Τὸ τα'. καὶ το'. ἔρθρον τοῦ συμβόλου τῆς πίστεως. Ἀνάγνωσ. Εὐαγγελ. Ματθ. 25, 31—46.

12. Ὁ Ἰησοῦς ἐν Γεῇ σημανῆ. — «Πάτερ μου, εἰ δύνατόν ἐστιν, παρελθέτω ἀπ' ἐμοῦ τὸ ποτήριον τούτον πλὴν οὐχ ὡς ἔγωθεν, ἀλλ' ὡς σύ». (Ματθ. 26, 39). Σήμερον κρεμάται ἐπὶ ξύλου (δοξαστικόν).

13. Ἡ ἐμφάνισις τοῦ Ἰησοῦ εἰς τοὺς μαθητάς του μετὰ τὴν ἀνάστασιν. — «Ἄντινων ἀφῆτε τὰς ἀμαρτίας, ἀφίενται αὐτοῖς, ἃν τινῶν κρατήτε, κεκράτηται» (Ιωάν. 20, 23). «Μακάριοι οἱ μὴ ἰδόντες καὶ πιστεύσαντες» (Ιωάν. 20, 29). Ἀνάγνωσις Εὐαγγελ. Λουκ. κεφαλ. 22, 23, 24. Εὐαγγελ. Ματθ. 26, 27, 28.

Γεωγραφία τῆς Ἀγίας γῆς. — Λεπτομερέστερά τινα περὶ τῶν ἐπαρχιῶν καὶ τῶν πόλεων τῆς Παλαιστίνης.

Κατάληξις.

- Τὸ Σύμβολον τῆς πίστεως.
- Περὶ ἐκκλησίας.
- Τὰ μυστήρια.
- Περὶ προσευχῆς. — Ἐρμηνεία τῆς Κυριακῆς προσευχῆς.
- Ο Δεκάλογος.

B'. Ελληνικά.

ΤΑΞΙΣ Α'.

Λεξικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία) —

Ἀράγρωσις — Γραφὴ — Γραμματικὴ — Ποιήματα.

A'. Λεξικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία).

1. Συγχολεῖσθαι — Λιθουσσαὶ παραδόσεως μαυροπίναξ, θρανία, ἔδρα, εἰκόνες, βιβλία, ἀθάναια.

2. Εκκλησία. — Τὸ ἐσωτερικὸν αὐτῆς εἰκονοστάσιον, ἄγιον θῖμον, ἀγιθῶν.

3. Μέρη τῆς οἰκίας. — Δωμάτια, αἴθουσαι, μαγειρεῖον, ἑστιατόριον, ὑπόγειον, κλίμαξ, αὐλή, κῆπος.

4. Δωμάτιον. — Τράπεζα, καθίσματα, ἀνάκλιντρον, κάτοπτρον, ἴματιοθήκη, κιβώτιον, γραφεῖον, εἰκόνες, κλωθίον, κανάριον.

5. Κοιτών. — Εἰκονίσματα, κανδύλα, κλίνη.

6. Εστιατόριον. — Επιτραπέζια σκεύη: πινάκια, κογλιάρια, μαγγιάρια, φιάλαι, κτλ.

7. Μαγειρεῖον. — Μαγειρικὰ σκεύη: χύτραι, χωνίον, ήδίον, πυράγρα, τρίπτης κτλ.

8. Λύλη. — Τὰ συνανθρωπευόμενα ζῶα: κύων, γάτα, ἵππος, δρυνῆς, ἀλέκτωρ, νῆσσα, γήνη.

9. Κῆπος. — Δένδρα: ἀμυγδαλαῖ, μηλέαι, κέρασοι, βερυκοκέαι, ροδακινέαι, κυδωνέαι, δαμασκηνέαι, συκαῖ. "Ἄνθη: ρόδα, ἵα, νάρκισσος, κρίνος. Ζῷα: στρουθία, ἀρδόνες, ψυχῆ (πεταλούδαι), χυρυσμηλολόνθια, κακμπκι. "Οργανα κηπουρικά: δίκρανον, πτύον, ἀξίνη, πέλεκυς, ποτιστήριον, δρέπανον, γειράχμαξα. Σιδηρος.

10. Οἰκογένεια. — Πατήρ, αήτηρ, προμήτωρ, πάππος, ἀδελφοί: ὄντηρέται.

11. Νομίσματα. — Μονόλεπτον, δίλεπτον, πεντάλεπτον, δεκάλεπτον, δραχμή, πεντάδραχμον. Χαλκὸς, χρυσός, ἀργυρός.

12. Μουσικὰ ὅργανα. — Κιθάρα, τετράχορδον, σάλπιγξ, κύλισ, πλαγίαυλος, κλειδοκύθαλον.

13. Στρατιωτικὰ ὅργανα καὶ ὅπλα. — "Οπλον, πιστόλιον, πολύκροτον, τηλεσόλιον, ξίφος, λόγγη, σημαία, σφαῖραι, ὀβιδεῖ, παράσημα.

14. Μέσα συγκοινωνίας. — "Λυκάξα σιδηρόδρομος, τριγλόδορος, πλοῖον, ἀτμόπλοιον. Γαιαζήνος.

15. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα. — Τὰ μέρη καὶ ὁ σκοπὸς ἐκάστου αὐτῶν: γειρεῖς, πόδεις, ὥσθιαλμοί, ώτα κτλ.

16. Ἐπιμέλεια τοῦ σώματος. — Ἔγρήγορσις, ὑπνος, πλύσιμον, κτένισμα κτλ.

17. Ἐνδύματα. — Παχέα, λεπτά, καθαρά, καθαρισμός αὐτῶν, ἔνδυσις, ἔκδυσις.

18. Ἐορταί. — Τὰ γριστούγεννα, τοῦ ἀγίου Βασιλείου, τὸ Πάσχα καὶ αἱ ἐκασταγοῦ τοπικαὶ ἑορταί.

Β'. Ἀνάγνωσις.

Λανάλυσις λέξεων εἰς τὰ συστατικὰ αὐτῶν καὶ ἐκ τούτων εἴτε σύνθεσις τῶν ἀρχικῶν δεδομένων λέξεων ἢ καὶ ἄλλων ὁμοίων ταύταις. — Λανάγνωσις ἀπταιστος καὶ λογικὴ ἀπλῶν προτάσεων καὶ λόγου συνεχούς.

Γ'. Γραφή.

Γραφὴ τῶν γραμμάτων, τῶν συλλαβῶν καὶ τῶν λέξεων τῶν ἔκστοτε κατὰ τὴν ἀνάγνωσιν διδασκομένων. Γραφὴ ἀπλῶν προτάσεων. Καθημερινὴ κατ' οἶκον γραφικὴ ἐργασία.

Δ'. Γραμματική.

Κατὰ τὴν τάξιν ταύτην δὲν γίνεται: εἰς ιδιαιτέρας ὥρας ἢ διδασκαλία τῆς γραμματικῆς, ἀλλὰ διδάσκονται: τὰ προσήκοντα ἐξ αὐτῆς κατὰ τὴν ὥραν τῆς ἀναγνώσεως.

Γραμματική. —

1. Ἀνάλυσις τῶν προτάσεων εἰς λέξεις, τῶν λέξεων εἰς συλλαβὰς καὶ τῶν συλλαβῶν εἰς γράμματα, καὶ ἀντιστρόφως: σύνθεσις τῶν γραμμάτων εἰς συλλαβὰς, τούτων εἰς λέξεις καὶ τούτων εἰς προτάσεις.

2. Διάκρισις τῶν γραμμάτων εἰς φωνήεντα, σύμφωνα καὶ διφθόργυρους. Διαρετικὴ σημεῖα.

3. Διάκρισις τῶν λέξεων εἰς μονοσυλλόγους. Δισυλλάθους καὶ πολυσυλλάθους. — Οἱ τόνοι, τὰ πνεύματα.

4. Διάκρισις καὶ ὄνομασία τῶν σημείων τῆς στίζεως: κόμμα, μέση στιγμή, τελεία στιγμή, ἐρωτηματικὸν καὶ θυματικόν.

Ορθογραφία. —

Γραφὴ τῶν κατὰ τὰς γραμματικὰς ἀσκήσεις ἔξετασθεσῶν λέξεων εἴτε ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ θίλιου καὶ ἀπὸ τοῦ πίνακος ἀντιγραφομένων εἴτε καὶ καθ' ὑπαγόμενων.

Ε'. Ησιγματά.

1. Ή μήτηρ μου.	(Α. Κατακούζηνός)
2. Τὰ διψημένα ἄνθη.	(" ")
3. Μή έκσαγίζετε τάβλαθη ζῷα.	(" ")

4. Ἡ πρωίς (ώραίς ἀνατέλλει).	(Ἄγγ. Βλάχος)
5. Ὁ μόνος ποιητής.	(Α. Κατσακούζηνδες)
6. Ὑμνος πρὸς τὸν Θεόν.	(Ἄγγ. Βλάχος)
7. Ὁ ὄφελμὸς τοῦ Θεοῦ.	(Ν. Καλογερόπουλος)
8. Ὁ Θεός.	(Δ. Κατσακούζηνδες)

ΤΑΞΙΣ Β'.

Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία) — Αράγγωστε —
Γραμματικὴ — Ποιήματα.

Α'. Λεκτικαὶ ἀσκήσεις (Πραγματογρωσία).

1. Τὸ ἀνθρώπινον σῶμα.—Τὰ μέρη αὐτοῦ· κεφαλὴ κορμὸς ἄκρα.
2. Αἱ τροφαὶ τοῦ ἀνθρώπου.—Ἄρτος, κρέας, ὄπωροι, λάχανα.
3. Φωτιστικὰ μέσα καὶ ὕλαι.—Λάζπαι, κηρία, ἔλαιον, πετρέλαιον, ἀεριόφως, πυρεῖα, θεῖον, πίσσα.
4. Λί γατοικίαι· τῶν ἀνθρώπων.—Σκηνὴ, καλύθη, οἰκία, μέγαφον, ἀνάκτορον.
5. Τόποι διαμονῆς τῶν ἀνθρώπων.—Πόλις, χωρίον, ἔπαυλις.
6. Χωρίον.—Χωρικοί, ἀγροτικαὶ οἰκίαι, φρέαρ. "Εργα καὶ βίος χωρικῶν· ἀγρός, ψροτροπή, σῖτος, κριθή, ἀρκεύσιτος, γεώμηλος, βοῦς, αἴξ, πρόβατον, ὄνος, κοίρος, μέλισσα, περιστερά, γελιδών, ἄκρις, κανθάρος, νυκτερίς.
7. Στρατιωτῶν εἰδὴ.—Πεζοί, ἵππεις, πυροβοληταί, γωροφύλακες, τυμπανισταί, σαλπιγκταί· ἀξιωματικοί, ὑπαξιωματικοί· ἀπόμαχοι.
8. Ναυτῶν βίος.—Ναύτης, λέμβος, ιστιοφόρον πλοιοῖν, ἀτμόπλοιον, θωρηκτόν, καταδρομικόν, τορπιλοβόλον· λεμβούχος.
9. Ἄλιέων. βίος—Θάλασσα, ἀλιεία, ἀλιευτικὴ πλοιάρια, ἀλιευτικὰ δργανα· ιγθνεῖς, κέραλος, ἔγγειλυς, σαρδέλλα, μαλάκια, ὄκταποντος, πίνη, ἐγίνοι (ἀχινοί), φύκη.
10. Δάσος.—Δένδροι· δρῦς, πεύκη, ἐλάτη, πλάτανος, καστανέα, λεύκη. Ζῶα· λκγάως, ἔλαφος, ἀλώπηξ, πίθηκος, λύκος, ἄρκτος, τίγρις, λέων ἐλέφας· κορυδαλός, πέρδιξ, λέρας ἀετός· γελώνη, σκύρα, μῆς.
11. Ἡλικία.—Νήπιον, παιδίον, ἀνήρ, γέρων· κοράσιον, δεσποινίς, γυνή, γραία.

12. Ἐπιτηδεύματα.—Χειρῶνας, ἔμπορος, γεωργός, ποιμήν,
κυνηγός.

13. Ὁ χρόνος.—Ἐτος, ὥρα του ἔτους μήν, ἑδδομάχ, ἡμέ-
ρα, ὥρα, λεπτόν, δευτερόλεπτον.

Β'. Ανάγνωστις.

"Λασκησίς εἰς τὸ ἀπταῖστως καὶ λογικῶς ἀναγνώσκειν.—Ἐρμη-
νεία τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων καὶ δι' ἐρατήσεων
καὶ ἀποκρίσεων ανάλυσις καὶ διόρθη κατανόησις αὐτοῦ. Ἀνάγνω-
σις ὑπὸ τοῦ διδασκάλου.

Γ'. Γραμματική.

Γραμματική.

1. Η ἀπλὴ πρότασις.—Οδηγίαι πρὸς εὑρευσιν καὶ συγχρ-
τισμὸν ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀπλῶν προτάσεων διάκρισις τῶν συστα-
τικῶν κατῶν.

2. Λήγουσα, παραλήγουσα καὶ προπαραλήγουσα.

3. Διαίρεσις τῶν λέξεων εἰς δέκτονος, παροξυτόνους κλπ., εἰς
διασυνομένας καὶ φιλουμένας.

4. Διαίρεσις τῶν φωνηέντων μακρὰ καὶ βραχεῖαι συλλαβῆαι.

5. Τονισμὸς τῆς προπαραληγούστης καὶ βραχείας συλλαβῆς.

6. Ηνευματισμὸς τῶν απὸ ν καὶ ρ ἀρχομένων λέξεων.

7. "Ονομα ὃν σιαστικόν,

α') Ἀρθμός.

β') Γένος.

γ') Ητῶσις.

8. Ἀρθρον.

9. Κλίσις τῶν ὄνομάτων καὶ τοῦ ἀρθροῦ.

α') Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Κλίσις.

γ') Κλίσις τῶν ἀσυνχιζέτων ὄνομάτων τῆς πρώτης καὶ
δευτέρας κλίσεως.

10. Ἐπιθετον.

α') Προσκήσεις ἀπὸ στόματος.

β') Ἐννοια τοῦ ἐπιθέτου.

γ') Τὰ γένη τοῦ ἐπιθέτου.

11. Ρῆμα.

α') Ἐννοια τοῦ φήματος.

β') Κλίσις τοῦ ἐνεργ. ἐνεστῶτος τῶν βαρυτόνων.

12. Αντωνυμία.—Αἱ προσωπικαὶ κατ' ὄνομαστικήν.

13. Τὰ σημεῖα τῆς στίξεως.—Ηαρένθεσις, εἰσαγωγικά,
ἀποσιωπητικά.

Ορθογραφία.—

- 1) Διαιρέσις τῶν λέξεων εἰς συλλαβήδες καὶ ἀντιγραφὴ αὐτῶν.
- 2) Γραφὴ οὐσιαστικῶν, ἐπιθέτων, ἡρημάτων, καὶ προσωπικῶν ἀντιωνυμιῶν, μόνον τῶν διδαχθέντων ἐν τῇ γραμματικῇ διδασκαλίᾳ, εἴτε ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου εἴτε καὶ ἀπὸ μνήμης ὅτε μὲν τῶν μονοσυλλαβών, δισυλλαβών καὶ πολυσυλλαβών, ὅτε δὲ τῶν ὀξύτόνων, παροξύτόνων καὶ προπαροξύτόνων, τῶν περισπομένων καὶ προπερισπωμένων, καὶ ἄλλοτε τῶν δισυνομένων καὶ ψιλουμένων λέξεων.
- 3) Ἀντιγραφὴ ἀπὸ τοῦ ἀναγνωστικοῦ βιβλίου ἢ καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἀπλῶν προτάσεων. ἄλλὰ πάντοτε μετὰ προηγουμένην κατανόησιν αὐτῶν.
- 4) Συγχὴ ἀντιγραφὴ τῶν γυμνασμάτων, τῶν γρηγορευόντων εἰς τὴν ἐκάστοτε διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.

Δ'. Ηοιμάτα.

1. Η πέρδικα.	(Γ. Ζαλοκώστας)
2. Ο Βορείας ποῦ τ' ἀρνάπικ.	(Γ. Ζαλοκώστας)
3. Η περιστερά.	(Αλ. Τραγκαΐδης)
4. Τὸ δρόπανό (ενα παιδάκι).	(Αγγ. Ηχράσγος)
5. Τὸ φεγγάρι.	(Αγγ. Βλάχος)
6. Ο ἐπαντζ.	(Ηλ. Τανταλίδης)
7. Τὸ δρόπανό. (Εἰς τὸν προθάλαμόν σας	(Αγ. Ηχράσγος)
8. Η ἑσπέρα (ἡ ἡμέρα τοῦ θεοῦ).	(Αγγ. Βλάχος)
9. Τὸ πρωΐ (ὁ ηλιός τὰ βουνά).	(Αγγ. Βλάχος)
10. Εωθινή προσευχή.	(Αγγ. Βλάχος)

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἀράγρωσις—Γραμματικὴ—Ηοιμάτα.

Α'. Λανάγγωσις.

"Απταιστος λογική καὶ θήική ἀνάγγωσις. Έρμηνεία τῶν λέξεων ἰδίως τῶν ἀρηρημάτων οὐσιαστικῶν καὶ τῶν συνθέτων καὶ παραγωγῶν ἀπηκριθωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωστικῶν.

Β'. Γραμματική.

Γραμματική.

1. Οὐσιαστικά.—

- α') Διάκρισις αὐτῶν εἰς συγκεκριμένα καὶ ἀρχηρημένα καὶ τῶν συγκεκριμένων εἰς κύρια καὶ προσηγορικά.
β'.) Κλίσις ἀσυνχιρέτων ὄνομάτων τῆς α', β' καὶ γ'
αλίσεως.
2. Οἱ κυριώτεροι περὶ τονισμοῦ κανόνες.
α') Τονισμὸς τῆς παραληγούστης.
β'.) Τονισμὸς τῆς ληγούσης τῶν ὄνομάτων.
3. Συναίρεσις.
4. Ὄνδυτα συνηρημένα τῆς α' αλίσεως.
5. Ἐπιθετα.—Γένη τοῦ ἐπιθέτου καὶ βαθμοὶ αὐτοῦ.
6. Ἀντωνυμίαι.
α') Προσωπικά.
β') Δεικτικά.
γ') Ἐφωτηματικά.
7. Ρήματα.—Οἱ μέλλων καὶ οἱ τρεῖς ἀπλοὶ γρόνοι, ὁ ἐνεστώς, ὁ παρατατικὸς καὶ ὁ ἀδριστος τῆς ἐνεργής καὶ παθητικῆς φωνῆς τῶν βαρυτόνων.
8. Μετογή.—Οἱ ἐνεστώς καὶ ὁ ἀδριστος τῆς ἐνεργής φωνῆς.
9. Αὐλιτα.
α') Ηροθέσεις.
β'.) Ἐπιρρήματα.

Συντακτικόν.

- α') Ἡ ἀπλὴ πρότασις.—Τύποιςίμενον καὶ κατηγορούμενον.
β') Ἡ πεπλατυσμένη πρότασις—Τὸ ἀντικείμενον καὶ αἰτιατικήν.

Ορθογραφία.

Συνέχεια καὶ συμπλήρωσις τῶν κατὰ τὴν προηγουμένην τάξιν ἀσκήσεων.

- α.) Γραφὴ λέξεων ὄξυτόνων, παροξυτόνων καὶ προπαροξυτόνων, περισπωμένων, καὶ προπερισπωμένων, δασυνομένων καὶ ψιλουμένων, μάλιστα ἀπὸ μηνήμης.
β') Γραφὴ λέξεων κατὰ συλλαβής διὰ τοῦ διαιρετικοῦ σημείου διαιρουμένας.
γ') Ἀντιγραφὴ κατὰ συλλαβής ἐκ τοῦ ἀναγγωστικοῦ βιβλίου ἦ καὶ γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ἦ καὶ ἀπὸ μηνήμης λέξεων, ἐγουσῶν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν δύο ἦ καὶ τρία σύμφωνα, συνεκρωνούμενα μετὰ τοῦ ἀκολουθοῦντος φωνήντος, ἦ γωριζόμενα κατὰ τὸν συλλαβισμόν.

- δ') Ἐμπέδωσις τῶν περὶ τονισμοῦ κανόνων.
- ε') Ασκήσεις ἐπὶ τῶν γενῶν καὶ τῶν θαθυῶν τῶν ἐπιθέτων.
- Ϛ') Γραφὴ λέξεων ἔγουσῶν διπλᾶ σύμφωνα.
- ζ') Ζήτησις παρὰ τῶν μαθητῶν καὶ εὑρεσις παντοδαπῶν λέξεων δασκανομένων, περισπωμένων, διαφόρως συλλαβί-ζουμένων καὶ τῶν τοιούτων, αἵτινες ἢ μόνον ἀπαγγέλλονται ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἢ μετὰ τὴν ἀπαγγελλίαν γράφονται.
- η') Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν προτάσεων καὶ σμικρῶν τελείων δλῶν.
- θ') Συγγρὴ ἀντιγραφὴ τῶν γυμνασιάτων, τῶν γρηγορευόντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς Γραμματικῆς.
- ι') Κατ' οἶκον ἀντιγραφὴ ἀναγνωσθέντων ἥδη καὶ καλῶς κατανοηθέντων μερῶν ἐκ τοῦ ἀναγνωστικοῦ Βιβλίου καθ' ἔκάστην.

Γ'. Ποιήματα.

1. Ήδὸν τῆς Ηχηργίας	(Αγ. Ηχράσγος)
2. Τὸ νυκτόπουλο (Μὲ καρδίᾳ).	(Ηλ. Τανταλίδης)
3. Ηπιδί μου! ὥρα σου καλεῖ!	(Γ. Βιζυηνός)
4. Τὸ παιδὶ στὸ ποτάμι.	(Γ. Βιζυηνός)
5. Τὸ καλοκαῖρι.	(Γ. Βιζυηνός)
6. Τὸ φθινόπωρον.	(Ι. Καρασούτσας)
7. Ο γειμών.	(Άγγ. Βλάχος)
8. Η ἄνοιξις.	(Άγγ. Βλάχος)
9. Η θάλασσα καὶ τὰ ποτάμια.	(Γ. Δροσίνης)
10. Η τυφλὴ ἀνθόπωλις.	(Γ. Ζαλοκώστας)
11. Γάμος πρὸς τὸν Θεόν.	(Η. Σοῦτσος)
12. Εὐχαριστία πρὸς τὸν Θεόν.	(Α. Τριγκαλῆς)

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἀράγρωσις—Γραμματικὴ—Ποιήματα.

Α'. Ἀνάγνωσις

"Ἀπταιστος, λογικὴ καὶ ἡθικὴ ἀνάγνωσις" ἀπηκριθωμένη ἀνάλυσις τοῦ περιεχομένου τῶν ἀναγνωσκομένων.

Β'. Γραμματικά.

- 1. Αντωνυμία.
- 2') Κτητικά.

- 6') Ἀναφορική.
 γ') Αὐτοπαθεῖς.
 δ') Ἀλληλοπαθεῖς.
 ε') Λόριστοι.
 ζ') Ἐπιμεριστική.
 η') Συσχετική.
2. Ἐκθλιψίς.
 3. Κράσις.
 4. Ονόματα.
 α') Ἀσυνχίρετα καὶ συνηρημένα τῆς α' έννοιας γ' κλίσεως.
 β') Ἀνώμαλα οὐσιαστικά.
 5. Επιθετικά.
 α') Ἀνώμαλα ἐπιθετικά.
 β') Ἀνώμαλα παραθετικά.
 6. Αριθμητικά.
 α') Ἐπιθετικά.
 β') Οὐσιαστικά.
 γ') Ἐπιφρήματα.
 7. Απλαί καὶ σύνθετοι λέξεις. — "Εννοια τῆς συνθέτου λέξεως.
 8. Ρήματα.
 α') Απλοί καὶ σύνθετοι γρόνοι τῆς ἐνέργητικής καὶ παθητικής φωνῆς τῶν διαρυτόνων.
 β') Τὰ περιπτώματα.
 9. Αντλιτα.
 α') Οἱ σύνδεσμοι.
 β') Τὰ ἐπιφωνήματα.

Συντακτικόν.

Συνέχεια τῆς πεπλατυσμένης προτάσεως.

- α') Ἐπιθετικοὶ προσδιορισμοί.
 β') Ἐπιφρηματικοὶ προσδιορισμοί.
 10. Ἀνάλυσις τελείου λόγου.

Ορθογραφία.

1. Συνέχεια τῶν ἀσκήσεων ἐπὶ τοῦ συλλαβισμοῦ, δημος καὶ εἰς τὴν προηγουμένην τάξιν.
 2. Διὰ συγχῶν γραφικῶν ἀσκήσεων ἐμπέδωσις τῶν κανόνων περὶ τοῦ δονισμοῦ τῶν ονομάτων καὶ τῶν τριῶν κλίσεων.
 3) "Ασκησις ἐπὶ τῶν συνηρημένων.
 4. "Ασκησις εἰς τὸ ἀπταίστως καὶ ταχέως συναλλάσσειν τοὺς

ἀριθμούς τῶν ὄνομάτων, τῶν ἀντωνυμιῶν καὶ τῶν ἑταῖρών.

5. Συγχὴ ἀντίγραφὴ τῶν γυμνασμάτων τῶν γρησιμεύσαντων εἰς τὴν διδασκαλίαν τῆς γραμματικῆς.

6. "Ασκησις εἰς τὸ ὄρθως γράφειν τὰ παραθετικὰ (ο ω).

7. Γραφὴ καθ' ὑπαγόρευσιν ὅλων τελείων.

Συγγραφικαὶ ἀσκήσεις

Περιγραφαὶ, διηγήματα σύντομα καὶ ἐπιστολαὶ.

Γ'. Ποιήματα

1. Αἰκατερίνη Γαλάτη.	(Ἀλέξ. Σοῦτος)
2. Ἐμβατήριον.	(Ἄγγ. Βλάχος)
3. Δέσπω.	(Δημῶδες)
4. Ἡ ἀλωσις τῆς Κωνσταντινουπόλεως.	(Δημῶδες)
5. Ὡδὴ εἰς τὸν ναὸν ἁγίας Σοφίας.	(Ι. Καρασούτσας)
6. Ὁ Σαμουνήλ.	(Ά. Βαλαωρίτης)
7. Νάνι—Νάνι.	(Ά. Βαλαωρίτης)
8. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.	(Άγγ. Βλάχος)
9. Θεοῦ παρουσία.	(Ά. Ραγκαβῆς)

Γ'. Μαθηματικά.

A'. Ἀριθμητική.

ΤΛΕΙΣ Α'.

Παντοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ

1—10 καὶ 10—20.

A'. Ἀπὸ στόματος λογιστική.

Αισθητοποίησις τῆς ἀξίας τῶν ἀριθμῶν. Ἀνάλυσις καὶ σύνθεσις αὐτῶν. Ἀριθμησις ἀνιοῦσα καὶ κατιοῦσα. Ἀριθμησις προστιθεμένων εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀφαιρουμένων ἢ π' αὐτοῦ τοῦ 1, 2 καὶ 3. "Ασκησις ἐπὶ τῶν τακτικῶν ἀριθμητικῶν. Ἀνάλυσις ἔκαστου διδομένου ἀριθμοῦ καὶ συγχρηματισμὸς αὐτοῦ διὰ προσθέσεως καὶ ἀφαιρέσεως ἀλλων ἀριθμῶν. Συγχρηματισμὸς ἀριθμῶν διὰ πολλαπλασιασμοῦ καὶ διαιρέσεως. Προσθήματα τοῦ κοινοῦ βίου ἐντὸς τῆς περιοχῆς τῶν ἀριθμῶν τούτων.

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Ἐκμάθησις τῆς γραφῆς τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1 μέχρι τοῦ 20. Γραφὴ τῶν σημείων τῶν τεσσάρων θεμελιωδῶν πράξεων.

"Ασκησις εἰς τὴν ἐκτέλεσιν τῶν τεσσάρων πράξεων ἐπὶ τῶν εἰρημένων ἀριθμῶν.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πατοδαπαὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν

ἀριθμῶν 1—100.

Α'. Απὸ στόματος λογιστική.

Λισθητοποίησις τῆς ἐννοίας τῆς δεκάδος. Ἀριθμησις κατὰ δεκάδας. Ἀριθμησις ἀπὸ τοῦ 1—100 κατὰ μονάδας. Ἀριθμησις προστιθεμένων εἰς ἔκαστον προηγούμενον ἀριθμὸν ἢ καὶ ἀφαιρουμένων ἀπὸ αὐτοῦ τῶν ἀριθμῶν 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9, ιδίως δὲ τοῦ 7 καὶ τοῦ 8. Ἀνάλυσις ἀριθμῶν διψηφίων εἰς δεκάδας καὶ μονάδας καὶ ἀνασύνθεσις αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀφαίρεσις διψηφίων ἀριθμῶν. Πρόσθεσις τριῶν μονοψηφίων, δύο μονοψηφίων καὶ ἑνὸς διψηφίου, δύο διψηφίων καὶ ἑνὸς μονοψηφίου καὶ τριῶν διψηφίων ἀριθμῶν. Ἀφαίρεσις μονοψηφίου ἀπὸ διψηφίου καὶ διψηφίου ἀπὸ διψηφίου ἀριθμοῦ. Πολλαπλασιασμὸς μονοψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου, διψηφίου ἐπὶ μονοψηφίου. Διαίρεσις διψηφίων ἀριθμῶν διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα πολλαπλασιασμοῦ. Τελεία ἀσκησις εἰς τὸ εύρισκεν πόσον τιμᾶται ἡ μονάς πράγματος τινος, δταν γινώσκη πόσον τιμῶνται πολλαὶ μονάδες τοῦ αὐτοῦ πράγματος εἰς τὸ εύρισκεν πόσον διαστημα διανύει κινητόν τι ὅμαλῶς κινούμενον εἰς μίαν γρονικὴν μονάδα, δταν γινώσκη πόσον διανύει τὸ αὐτὸ κινητὸν εἰς πολλὰς γρονικὰς μονάδας καὶ εἰς τὰ παρόμοια. (Σημειώτεον δτι καὶ ἐνταῦθα οἱ ἀριθμοὶ οἱ εἰσερχόμενοι ἐν τοῖς προβλήμασιν ἔχουσιν δρια καὶ δτι δέον νὰ εἰναι τοιοῦτοι. ὥστε νὰ ἔχωσιν εἰς ἀκέραια ἀποτελέσματα). Τροπὴ μονάδων τοῦ ἐν γρήσει παρ ἡμιν μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικροτέρας καὶ τάνταπλα.

Β'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—100. Ἐκτέλεσις ἐπὶ τῶν εργμένων ἀριθμῶν τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων διὰ τῶν σημείων αὐτῶν.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραιῶν ἐπὶ τῷ ἀριθμῷ 1—1000 καὶ πέραν αὐτῷ. Τὰ ἀπλούστατα εκ τῶν κλασμάτων. Ἀπλῆ μέθοδος τῶν τριῶν.

A'. Απὸ στόματος λογιστική.

Όνοματά καὶ ἐκμάθησις τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000. Εννοια τῆς ἐκποντάδος. Ἀντιπαραβολὴ τῆς ἐκποντάδος πρὸς τὴν δεκάδα. Ἡ διάφορος ἀξία τῶν ψηφίων κατὰ τὴν διάφορον πρὸς ἀλληλα θέσιν αὐτῶν. Πρόσθεσις καὶ ἀριθμεῖσις τριψηφίων ἀριθμῶν. Ἡ ἔννοια τῆς γιγιάδος. Ἀντιπαραβολὴ αὐτῆς πρὸς τὴν ἐκποντάδα καὶ δεκάδα. Πολλαπλασιασμὸς διψηφίου ἐπὶ μονοψήφιον. Διαίρεσις ἀριθμῶν διψηφίων διὰ μονοψηφίου. Προβλήματα ἐπὶ τῶν νομισμάτων, τῶν σταχυῶν, τῶν μέτρων καὶ τοῦ γρόνου. Προβλήματα τῆς ἀπλῆς μεθόδου τῶν τριῶν διὰ τῆς ἀναγνώρησις εἰς τὴν μονάδα. Ορισμὸς τῶν τεσσάρων θεμελιώδῶν πράξεων. Όνοματά τῶν ἀριθμῶν ἐφ' ὧν ἐκτελοῦνται αἱ πράξεις καὶ ὄνοματά τῶν ἐξαγορούμενων τῶν πράξεων. Τελεία διαίρεσις, ἀτελῆς διαίρεσις. Τὰ εὐκολώτατα τῶν κλασμάτων (τὸ ημίσιο καὶ τὸ τέταρτον).

B'. Γραπτὴ λογιστική.

Γραφὴ τῶν ἀριθμῶν ἀπὸ τοῦ 1—1000 καὶ πέραν αὐτῶν. Αἱ τέσσαρες θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ ἀριθμῶν πολυψηφίων. Τροπὴ μονάδων τοῦ παρ' ἡμῖν ἐν γρήσει μετρικοῦ συστήματος ἀπὸ μεγαλητέρων εἰς μικρότερας καὶ τάναπαλιν. Προβλήματα. Βάσανος τῶν τεσσάρων πράξεων.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Αἱ τέσσαρες πράξεις τῶν ἀκεραιῶν ἐπὶ ἀριθμῷ πολυψηφίων. Κλασματικοί, δεκαδικοί καὶ συμμιγητεῖς ἀριθμοί. Εἴρεσις τοῦ τόκου.

Ἀσκήσεις διὰ πολυψηφίων ἀριθμῶν ἐπὶ τῶν 4 θεμελιώδῶν πράξεων. Πολλαπλασιασμὸς καὶ διαίρεσις μὲ τὴν μονάδα ἀκολουθουμένην ὑπὸ μηδενικῶν. Συντομία: ἐν τῷ πολλαπλασιασμῷ καὶ τῇ διαίρεσει. Κλασματικὴ μονάδα. Κλάσμα ἵσον τῇ ἀκεραίᾳ μονάδι, κλάσμα μικρότερον καὶ μεγαλύτερον τῆς ἀκεραίας μονάδος. Τροπὴ ἀκεραίου εἰς κλασματικόν. Τροπὴ κλάσματος εἰς ισοδύναμον δεκαδικὸν καὶ συμμιγή. Τὶ καλεῖται μικτὸς καὶ τροπὴ μικτοῦ εἰς κλασματικόν. Εξαγωγὴ τῶν ἀκεραίων μονάδων τῶν ἐμπεριεγούμενων

ἐν κλασματι: μεῖζον: τῆς μονάδος. Ἰδιότητες τῶν κλασμάτων.
Ἀπλοποίσις τῶν κλασμάτων. Τροπὴ ἑτερωνύμων κλασμάτων εἰς
ὁμώνυμα. Λἱ 4 πράξεις τῶν κοινῶν κλασμάτων. Προθλήματα.
Δεκαδική μονάς. Ἡ ἔννοια αὐτῆς Γραφὴ καὶ ἀπαγγελία τῶν
δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Πῶς γράφονται οἱ δεκαδικοὶ ἀριθμοὶ ὡς κοινὰ
κλασματα. Ἰδιότητες τῶν δεκαδικῶν ἀριθμῶν. Τροπὴ ἑτερωνύμων
δεκαδικῶν εἰς ὁμωνύμους. Λἱ 4 θεμελιώδεις πράξεις ἐπὶ τῶν δεκα-
δικῶν κλασμάτων. Συμμογεῖς ἀριθμοί. Ἡ ἔννοια αὐτῶν. Πρόσθεσις
καὶ ἀφαίρεσις τῶν συμμογῶν τοῦ χρόνου καὶ βάρους. Ἡ εὑρεσις
τοῦ τόκου.

B'. Γεωμετρία

ΤΛΕΙΣ Δ'.

Τὰ γεωμετρικὰ διήγματα ἐξ ἀμέσου ἀτιτίθεως
καταρούμενα.

1. Κύθος.—Πέρατα τοῦ κύθου ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἐδραὶ
τοῦ κύθου καὶ πληθος αὐτῶν. Λημαὶ τοῦ κύθου καὶ πληθος
αὐτῶν. Εύθεια γραμμὴ καὶ σημεῖα. Κορυφὴ τοῦ κύθου καὶ πληθος
αὐτῶν. Σχῆμα τῶν ἑδρῶν τοῦ κύθου. Στερεὰ καὶ διέδροι γωνίαι.
Τετραγωνον καὶ πλευραὶ αὐτοῦ. Σχέσεις τῶν πλευρῶν τοῦ τετρα-
γωνοῦ πρὸς ἀλλήλας καὶ περίμετρος τοῦ τετραγώνου. Ἐπίπεδοι γω-
νίαι (ὅρθη). Λἱ γωνίαι τοῦ τετραγώνου ἔσαι πρὸς ἀλλήλας καὶ ὅρθαι.
Λἱ διέδροι: θέσεις δύο ἐπιπέδων πρὸς ἀλληλα. θέσεις τῶν ἑδρῶν
καὶ τῶν ἀκμῶν τοῦ κύθου πρὸς ἀλλήλας (κάθετοι), παράλληλοι.
Βεσιλικὸς πηγὺς καὶ ὑποδιαίρεσις αὐτοῦ. Τετραγωνικὸς πηγὺς. Τε-
τραγωνικὴ παλάσμη κτλ. Μέτρησις εὐθείας γραμμῆς καὶ μέτρησις
ἐπιφάνειας τετραγώνου.

2. Ὁ ὄρθογώνιον παραλληλεπίπεδον ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτοῦ. Ἐδραὶ καὶ
πληθος αὐτῶν. Λημαὶ καὶ πληθος αὐτῶν. Κορυφὴ καὶ πληθος
αὐτῶν. Ὁρθογώνιον παραλληλόγραμμον. Ὅψος καὶ βάσις τοῦ ὄρ-
θογώνιον παραλληλογράμμου. Σύγκρισις τοῦ κύθου πρὸς τὸ ὄρ-
θογώνιον παραλληλεπίπεδον. Σύγκρισις τοῦ ὄρθογωνίου παραλλη-
λογράμμου πρὸς τὸ τετραγωνον (πρῶτον τὰ δύοις καὶ εἶτα τὰ
διάφορα ἐν αὐτοῖς). Μέτρησις τοῦ ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου
(ἐμβαδόν). Ἐφαρμογὴ τῆς μετρήσεως τοῦ τετραγώνου καὶ τοῦ
ὄρθογωνίου παραλληλογράμμου εἰς οἰκόπεδα, ἔδαφος διαμετίων,

κήπων κτλ. Στάθμη, κανάν. διαβίτης, γνώμων, ἀναγωγεύς. Ηρο-
βιλήματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδαχθέντα.

3. Κεκριμένον παραλληλίεπιπεδον.—"Εδραι αὐτοῦ
καὶ πλῆθος αὐτῶν. Κεκλιμένον παραλληλόγραμμον. Βάσις καὶ ύψος
αὐτοῦ. Σύγκρισις αὐτοῦ πρὸς τὸ τετράγωνον καὶ τὸ ὄρθογώνιον.
Οξεῖαι καὶ ἀμβλεῖαι γωνίαι. Μέτρησις αὐτοῦ. Εφαρμογὴ ἐπὶ τοῦ
ἐδάφους. Ηροβιλήματα σχετικὰ πρὸς τὰ διδαχθέντα.

4. Ορθὸν τριγωνικὸν πρίσμα.—"Ομοίᾳ ἐποπτείᾳ τοῦ
ὄρθον τριγωνικοῦ πρίσματος. Πλῆθος τῶν ἑδρῶν. Θέσις αὐτῶν
πρὸς ἀλλήλας πλῆθος τῶν ἀκμῶν. Διάφορος τοποθέτησις τοῦ ὄρθον
τριγωνοῦ πρίσματος καὶ εὑρεσις τῆς θέσεως τῶν ἑδρῶν αὐτοῦ καὶ
τῶν ἀκμῶν ὡς πρὸς τὸν ὄριζοντα. Λί αὐταὶ ἀσκήσεις ἐπὶ τῶν
προεγνωμένων στερεῶν.

5. Τριγωνικὴ πυραμίδος. — Ηέρατα τῆς τριγωνικῆς πυρα-
μίδος, ἦτοι ἐπιφάνεια αὐτῆς. "Εδραι τῆς τριγωνοῦ πυραμίδος καὶ
πλῆθος αὐτῶν. Βάσις καὶ παράπλευρος ἐπιφάνεια. Κορυφὴ καὶ
ύψος τῆς τριγωνοῦ πυραμίδος. Τριγωνον ισόπλευρον, ισοσκελὲς,
σκαληνόν. Όρθογώνιον, ἀμβλυγώνιον, ὄξυγώνιον. Ηλευραὶ, βάσις
καὶ ύψος τοῦ τριγωνοῦ. Μέτρησις γωνιῶν (ἀναγωγεύς). Εὕρεσις
τοῦ ἐμβολίου.

6. Σφραγίδα. Επιφάνεια τῆς σφραγίδας. Μέγιστος κύκλος, μικροὶ
κύκλοι τῆς σφραγίδας. Κέντρον, ἀκτίς, διάμετρος, περιφέρεια.

7. Εὕρεσις τοῦ δίγκου τοῦ κύβου καὶ τοῦ ὄρθον παραλληλι-
πέδου.

A'. Ηραγματικὰ μαθήματα.

A'. Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ήρακλῆς.
2. Θησεύς.
3. Ο Τρωικὸς πόλεμος.
4. Δυκοῦργος. Λί περι ἀνατροφῆς τῶν παῖδων διατάξεις τῆς
νομοθεσίας αὐτοῦ.
5. Σόλων. Τὰ σχολεῖα. Γυμναστικὴ καὶ μουσική.
6. Μιλτιάδης. Ή ἐν Μαραθῶνι μάχη.
7. Θεμιστοκλῆς. Ή ἐν Σαλαμῖνι ναυμαχία.
8. Λεωνίδας. Ή ἐν Θερμοπύλαις μάχη.
9. Λριστείδης καὶ Ηλισσονίς. Ή ἐν Ηλαταικής μάχη.
10. Κίρων.

11. Ηεριάλης.
12. Σωκράτης.
13. Ἐπαμεινώνδας καὶ Ηελοπίδας.
14. Ὁ Μέγας Ἀλέξανδρος.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Κωνσταντῖνος ὁ Μέγας.
2. Πουστινιανός.
3. Ἡράκλειος.
4. Βασιλειος ὁ Βουλγαροκτόνος.
5. Κωνσταντῖνος ὁ Ηαλαιολόγος. Πολυορκία τῆς Κωνσταντίνουπόλεως καὶ ἀλωσίς αὐτῆς ὑπὸ τῶν Τούρκων.
6. Κλέορτας, ἀρματωλίκια. Βίος ἀλερτῶν, φρονήματα καὶ θρησκευτικὸν αἰσθημα. Ἡ δημώδης ποίησις. Τὸ φρόνημα τοῦ ἐλληνικοῦ λαοῦ.
7. Λάζαρος Κατσώνης καὶ Ἀνδριούτσος. Νέοι τοῦ Ἑλληνισμοῦ κατὰ τῶν Τούρκων ἀγῶνες.
8. Ρήγας Φεραίος. Ἐνέργειαι αὐτοῦ, ἡρωϊκὸς θάνατος. (Γαλλικὴ ἐπανάστασις. Ναπολέων).
9. Οἱ Σουλιῶται. Ἡρωίκοι ἀγῶνες κατὰ τοῦ Ἀλῆ πατέρα. Ζαλόγκο. Κιοῦγκι.
10. Νίκος Τσάρος καὶ Εὐθύμη. Βλαχίδης, ἀρματωλοὶ τοῦ Ολύμπου.
11. Φιλικὴ Ἐπαρίστα. (Ξάνθης, Ἀναγνωστόπουλος, Λεβέντης. Τσακζλωρ).
12. Ἀλέξανδρος Ὑψηλάντης καὶ ἡ ἐν Βλαχίᾳ ἐπανάστασις.
13. Γρηγόριος ὁ Πατριάρχης. Ἡ ἀπαγγέλισις αὐτοῦ.
14. Ὁ Ηαλαιών Πατρών Γερμανός. Ἡ σημαία τῆς Ἑλληνικῆς ἐπαναστάσεως.
15. Διάκος. Ἀλαμπάνα.
16. Ὅδυσσεις Ἀνδριούτσος. Τὸ γάνι τῆς Γραβιᾶς.
17. Κωνσταντῖνος Κανάρης. Ἡ πυρπόλησις τῆς ναυργίδος. Ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.
18. Ἀνδρέας Μικούλης, Ναυμαχία τοῦ Ἀργολικοῦ κόλπου. Ἡ μεγάλη ναυμαχία τοῦ Γέροντος. Ἡ μεγαλοψυχία αὐτοῦ.
19. Θεόδορος Κολοκοτρώνης. Ἡ ἀλωσίς τῆς Τριπολίτεως. Ἡ καταστροφὴ τοῦ Δράμαλη. Ἡ στρατηγικὴ εὑρεία καὶ τὸ ἀκατάθλητον φρόνημα τοῦ ἀνδρός.
20. Μάρκος Βότσαρης. Νυκτερινὴ ἔροδος κατὰ τοὺς τουρκικούς

στρατοπέδου καὶ θάνατος αὐτοῦ. Ἡ γραπτότης καὶ ἡ ἀνδρεία αὐτοῦ.

21. Ἡ πτῶσις τοῦ Μεσολογγίου.
22. Γεώργιος Καραϊσκάκης.
23. Λι τρεῖς Μεγάλαι. δυνάμεις. Ἡ ἐν Ηύλῳ Ναυμαχία.
24. Καποδίστριας. Ὄθων. Γεώργιος. Προσάρτησις τῆς Ἐπτανήσου καὶ Θεσσαλίας. Οἱ ἔθνικοι πόθοι.

B'. Γεωγραφία.

ΤΑΞΙΣ Β'.

Πατριδογραφία.— Τὰ γενικότατα ἐκ τῆς
Γεωγραφίας.

1. Ἡ γῆ ὡς κατοικία ἐμψύχων δημάρων.
2. Ὁ σύρανὸς καὶ ἡ γῆ, ψυσικὰ καὶ μετεωρολογικὰ φαινόμενα, τὰ σημεῖα τοῦ ὄριζοντος, οἱ ἀνεμοί.
3. Ἡ ξηρὰ καὶ τὰ ὄδυτα γενικῶς.
4. Ἡ ξηρὰ ὡς κατοικία τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.
- α') Οἰκίαι, ὁδοί πόλεως, ἐπισκόπησις τῆς πόλεως ἢ τῆς κώμης, ἐν ᾧ ὁ ἐκασταχροῦ δίδασκομενος μαθητής ζῇ.
- β') Ἡ πρωτεύουσα τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους. Λι μεγαλήτεραι πόλεις τῆς Ἑλλάδος, δούλης καὶ ἐλευθέρας. Πάτραι, Σύρος, Κωνσταντινούπολις κτλ.
- γ') Τὰ δημόσια κτίρια.— Ἐκκλησίαι, δημαρχεῖον, νομαρχία, θέατραν, ταχυδρομεῖον, νοσοκομεῖον, φρενοκομεῖον, ὄροφοντοροφεῖον, συροεία, στρατώνες, πτωχοκομεῖον, βουλευτήριον, ἀνάκτορα. Τάφοι, τείγος, φρούριον, γέρουρα, ὄδραγωγεία, νεκροταφεῖον.
- δ) Τὰ δημόσια μέρη. — Αγορά, πλατεῖαι, ἀνδριάντες πίδακες κτλ.
- ε). Ἡ ξηρὰ κατὰ τὴν γρησιμότητα αὐτῆς.
- α') Νομοί, λειμῶνες, δάσοι, ἄγροι· τὰ ἐν αὐτοῖς διαιτώμενα ζῶα.
- β') "Ἐρημοί. "Ἐρημα μέρη.
6. Τὰ ὑψώματα τῆς ξηρᾶς.
- α') Λόφοι. βουνά, ὅρη, ὄροπεδια. Ἡραίστεια. Τὰ μεγαλήτερα ὅρη τῆς Ἑλλάδος. Τὰ συνηθέστερα δένδρα τῆς Ἑλλάδος.
- β') "Ο βίος τῶν ὄρεινῶν.

7. Τὰ οδατά.— Ποταμοί, λίμναι, ἔλη, πέλματα, κόλποι, λιμένες. Οἱ ιγθύες οἱ συνηθέστεροι ἐν Ἑλλάδι.
8. Αἱ κώμαι, καὶ πολίχναι καὶ καὶ πόλεις τῆς γήρακς, ἔνθα ὁ μαθητὴς ὁ διδασκόμενος· ὁ δῆμος.
9. Χαρτογραφία τοῦ δήμου, ἐν φαντοικεῖ ὁ διδασκόμενος. Λαζαρίωσις τοῦ τοπογραφικοῦ γράπτου τῆς ιδίας πατρίδος καὶ τῶν περιγήρατων αὐτῆς. Λαζαρίωσις τοῦ γεωγραφικοῦ γράπτου τοῦ δήμου, ἐν φεύρισκεται· ὁ διδασκόμενος.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

Ἐπαλλάξ.

1. Ἐπανάληψις τῶν διδαχθέντων.
2. Η ἐπαργία καὶ ὁ νομός, ἔνθα ὁ μαθητὴς.
3. Ἑλλάς. Τὰ δρια, τὰ δρη, οἱ ποταμοί, καὶ λίμναι, οἱ νομοὶ καὶ καὶ μεγαλήτερα πόλεις, τὸ κλίμα καὶ τὰ προιόντα αὐτῆς.
4. Χαρτογραφία συγγνά.

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Tὰ ἀραγκαιότατα ἐκ τῆς Γεωγραφίας. — Εὑρώπη. — Ἑλλάς.

Αἱ περὶ τὴν Ἑλλάδα γῆραι.

Τὰ ἀπλούστατα ἐκ τῆς μαθηματικῆς γεωγραφίας. Η γῆ ὡς οὐρανοὶ σῶμα. Τὸ σφαιροειδὲς αὐτῆς. Η περὶ τὸν ἑκυτῆς ἄξονα περιστροφή. Ήμερά νοῦς. Η περὶ τὸν ἥλιον περιφορὰ τῆς γῆς. Τὸ ἔτος καὶ καὶ 4. φαρι αὐτοῦ.

2. Η ἐπιφάνεια τῆς γῆς. Η πειροί. Ωκεανοί.
3. Εὑρώπη. Τὰ μεγαλήτερα κράτη αὐτῆς γενικῶς.
4. Ἑλλάς.

z') Η ἐν τῇ Εὑρώπῃ θέσις αὐτῆς· ἡ μαρορή τῆς ἐπιφανείας, δρη, οδατά.

β') Οἱ Νομοὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ βασιλείου· ἡ πρὸς ἀλλήλους θέσις αὐτῶν· τὰ δρια καὶ ἡ μαρορή τῆς ἐπιφανείας αὐτῶν· καὶ μεγαλήτεραι πόλεις, τὸ κλίμα, τὰ προιόντα, ὁ βίος καὶ ἡ διαίτα τῶν εἰς ἔκαστον αὐτῶν κατοικούντων.

γ') Γεωργία, κτηνοτροφία, βιομηχανία, συγκοινωνία, ἐμπόριον, πληθυσμός, θρήσκευμα καὶ πολιτισμός ἐν γένει τῶν κατοίκων.

δ') Τὰ ἀναγκαιότατα περὶ τοῦ διοργανισμοῦ τοῦ Ἑλληνικοῦ Κράτους (Βασιλεὺς, Καπογρεγεῖα, Βουλὴ κτλ.).

5. Η Εύρωπαική Τουρκία. Χθέσαι πόλεις, κάτοικοι, πολιτισμός, βίος.

6. Τα άλλα κράτη της Ελλ. γερμανίσου, Σερβία, Βουλγαρία, Μαυροβούνιον.

7. Μικρὰ Λασία Αιγαίουποτος.

8. Ναρτογραφία συγχών.

Γ'. Φυσική Ιστορία.

ΤΑΞΙΣ Γ'.

1. Ο ρυκτάχ.—Τίτανος, μάρμαρα, αγαλία, μαγειρική άλας, σιδηρος, γαλούχος, πετρέλαιον, λιθονθρακες.

2. Φυτά.—Πεύκη, έλατη, παπανέα, (δάσος). Έλατα, πορτακαλέα, λεμονέα, συκή, καρύλα (όπωροςφόρος). Κλεψυχα, άμυπελος (οινοποιία, σταρίς). Φυσιόλες (στριπεια). Σίτος (δημητριακοίκαρποί, καλλιέργειαι αύτῶν). Τον, θάκυνθος (καλλωπισμοῦ). Κάνναβις, λίνον, (βιομηχανικά). Κιννάριμον, μαλάχηρ (φαρμακευτικά).

3. Ζῷα.—Πρόβατον, βοῦς (μηρυκαστικά). Ιππος, ὄνος (μωνυγά). Πίθηκος, κυνοί, γαλῆ, (ἀρπακτικά). Στρουθίον' ὄρνις, περιστερά, ἀετός, γελιδων (πτηνά), Εγγινδα, γελωνη, (έρπετα). Βάτητραχος (άρρενες). Τρίγλων (μπαρμπούνι), σαρδίνη, άριγγη (ιγλύνει). Μύρηξ, κάνηπη (έντομα). Αράγηνη (άράγηνα). Καρκίνος (μαλκούστρακα). Σηπία, οκτάποντος (μαλάκια).

ΤΑΞΙΣ Δ'.

1. Ο ρυκτάχ.

α') Σόδα, γύψος, θηρακίη γῆ, ζάχαρας (άμεταλλα όρυκτα).

β') Νερούσσι, χρυμαρος, μόλυβδος, θεῖον (μεταλλικά όρυκτα).

γ') "Λασφαλτος (οργανικά όρυκτα).

δ') Ηράκιστεια, σεισμοί, μεταλλική ολέθρεις, μεταλλική πηγαί, έργατικά θέρατα (γεωλαργικά).

2. Φυτά.—Δρῦς, λέβητη, πλάτανος, μηλέα, κέρασος, Καπνός, βάσινθος, ορύζα, άρχοβοσίτος, σακχαροκαλαμον, καρέα, κρίνος, φοδή.

3. Φυσιολογία τῶν φυτῶν.—Κορδόμος, βίζαι, κλάνοι, φύλλα, γυμός, "Ανθη, καρποί, γονιμοποίησις. Ήπιλαχπλασιασμός καὶ έξευρένεισις τῶν φυτῶν. Γαίκαι, λιπάσματα, θερμότης, θρασία.

4. Ζῷα.

α') Καρυκηλος, λέων, πίγρις, λύκος, ζλώπηξ, έλέφας, φάλκων, δελφίν, κάστωρ, νυκτερίς (ηγλαστικά).

- β') Ἀγδών, ταύρος, στρουθοκάμηλος (πτηνά).
- γ') Κροκόδειλος, βόας, κροταλίας (έρπετά).
- δ') Ὄνισκος (θυμαλάξες) ακόμηρος, σκύλιον (σκυλόψκυλον) καρκίνος ὁ ἀνθρωποφόρος (ἰγύεις).

ε') Μέλισσα, μεταξοσκάλητες, ἄκρις, κάνωψ, τέττιξ (έντομα).

Ϛ') Τευθίς (καλαμάρι), δοτρεα (μαλλάκια).

ζ') Σπόργοι, κοραλλικ (κοιλέντερα).

η. Σωματολογία. — Δέρμα, τρίχες, ὅνυγες, σάρκις. Σκελετός, θρέψις (μαστοπάτες, πέψις, κυκλοφορία του αἷματος, άναπνοή). Τὸ νευρικὸν σύστημα. Τὰ κινητήρια οργανα.

3. Λί οὐλαι τοῦ ἀνθρωπίνου γένους.

Δ' Θύμωσεκή.

ΤΛΕΙΣ Δ'.

1. Βαρύτης. — Ηπειροίς σωματοῖς. Νέμυκ στάθμης ἡ κατεύθυντήρ. Κυπαρόσυρος. Βάρος. Ισορροπία. Μογήλος πρωτογενής (προγενελικά παγίδα, ἐλευθέρα πολύσπατα, βαρούλκον, ἔργατης, ζυγός, ψυλίς, στατήρ). Μογήλος δευτερογενής (γειράματα, καρυοθλαστης). Μογήλος τριτογενής πυραγρα.

2. Τρόποι συγκριτήσεως τῶν σωμάτων. — Στερεά. Ύγρα. Λέρια. Συνογή καὶ συναρθειά ἢ τοι συγκολλητικὴ δύναμις, τῶν μορίων διαφόρων σωμάτων (γραφὴ διὰ κινητίκας ἡ μελάνης ἡ μολυβδοκονδύλου, ἡ συγκολλητικὴ διὰ κόλλας ἡ κασσιτέρου).

3. Υδροστατική. — Αρχὴ τοῦ Αρχιμήδους. Σῶμα βυθίζομενον (μόλυβδος ἐν ὑδατι), αἱώρουμενον (ἔλαιον ἐν μήρυκατι ὑδατος καὶ σίνοπνεύματος), ἐπιπολάζον (ξύλον ἐπὶ ὑδατος). Κολύμβησις. Ισορροπία τῶν θυρῶν (υλασσα, ποταμοί). Συγκοινωνοῦντα ἄγρεια (ύδραγωγεια, πιθανεῖς, ἀρτεσιανὰ φρέστα, ύδροστάθμη, ἀρροστάθμη).

4. Λέρια. — Ατμοσφαιρικὸς όρος. Βάρος τοῦ ατμοσφαιρικοῦ ξέρος, ατμοσφαιρικὴ πίεσις. Βαρόμετρον. Ελαστικότης τῶν ζερίων. Σίρων. Αναρροφητικὴ ύδραντιλία.

5. Θερμότης. — Ήλιακὴ θερμότης. Θερμότης διὰ τριθῆς, διὰ πιέσεως, διὰ κρούσεως, διὰ καύσεως. Διαστολὴ τῶν σωμάτων διὰ τῆς θερμότητος. Θερμόμετρον. Καλοὶ ἀγωγοὶ καὶ οκνοὶ ἀγωγοὶ τῆς θερμότητος. (Πυράγρα, ξύλιναι λαβῖαι, ἐνδύματα, ἐραπλώματα ἔγρυπα, ἐνήκυκτα ξύλου, διπλᾶ παράθυρα). Διαστολὴ τῶν ζερίων διὰ τῆς θερμότητος (καπνοδόγη, φέύγματα ξέρος, ζερισμός, ζνεμος).

Βραχμός. Εξάτμισις, θυροποίησις, ἀπόσταξις, πάγος, θρογή, δρόσος, γιών, γχλαζά.

6. Μαγνητικὴ βελόνη. Ναυτικὴ πυξίς.

Τετρακά Μαθήματα.

Α' Ωδική.

Τ ΑΞΙΣ Α'.

"Άσματα.

1. Ὁ Θεός.
2. Η τηνὸν ἀν τῷ μουν.
3. Νῦξ θερινή.
4. Τὸ γελιδόνι.
5. Ὁ ἀποχωρετισμός.
6. Τὸ ρύζι.
7. Ὁ μύλος.
8. Τὸ χρώνι.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα

1. Αμήν.
2. Κύριε ἐλέησον.
3. Ταῖς πρεσβείαις τῆς Θεοτόκου.
4. Δεῦτε προσκυνήσωμεν.
5. Σῶσον τῷ μῆτρι, σὺ εἶ Θεοῦ.

ΤΑΞΙΣ Β'.

"Άσματα.

1. Τὸ ἐκκλησάντι.
2. Η ἄνοιξις.
3. Ὁ Μάιος.
4. Τὸ δέκατον.
5. Ἐν τῷ γυμναστηρίῳ.
6. Ὁ διάλογος.
7. Ὁ ηλιος.
8. Τὸ τριαντάριον.
9. Η φιλοστοργία.
10. Τὰ πουλάκια.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα.

1. Τὸν σταυρόν σου προσκυνοῦμεν.
2. Πατέρα καὶ Ἀγίου Πνεύμα.
3. Ἐλεον εἰρήνης.
4. "Ἄγιος ὁ Θεός.
5. Χριστὸς Ἄνεστη.

Τ ΑΞΙΣ Γ'.

"Ασματα.

1. Φοβεῖσθε τὸν Θεόν.
2. Ὁ βίος.
3. Ἡ αὐγή.
4. Ὁ νεοσύλλεκτος.
5. Ἀνθύλλιον.
6. Τὸ στεκτὸν γχίρε.
7. Ἄσμα γυμναστικῆς.
8. Ἐμβατήριον Τυρταῖον.
9. Ὁ Βασιλικὸς ὅμονος — Θεὸς σὺ ὁ δεσπόζων.
10. Δέησις πρὸς τὸν Θεόν.
11. Ὁ καλὸς στρατιώτης.
12. Ἡ γῆ τῆς Ἑλλάδος.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα.

1. Σὲ ὄμνοῦμεν.
2. Ἡ γέννησίς σου. Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.
3. Ἔνι Ιορδάνῃ βαπτιζομένου σου Κύριε.
4. Εὐλογητὸς εἶ, Χριστὲ ὁ Θεὸς ἡμῶν.

Τ ΑΞΙΣ Γ'.

"Ασματα.

1. Ἐπουράνιε Θεέ.
2. Ἐμβατήριον.
3. Ἄσμα νοσταλγοῦντος.
4. Τὸ ιαυτόπουλον.
5. Ἡ ὀλονυκτιὰ τῆς Κρήτης.
6. Οἱ ἀλιεῖς.
7. Ὁ ἔθνικὸς ὅμονος.
8. Ὁ ναύτης ἐν τρικυμίᾳ.
9. Ὡ έλευθερία μῆτερ τῶν λαῶν.
10. Ὁ χειμών.
11. Ηφαίστειος τοῦ Η' ψαλμοῦ.

'Εκκλησιαστικὰ ἄσματα.

1. Τὸν νυμφῶνά σου βλέπω.
2. Τῇ ὑπερμάχῳ.
3. Κύριε τῶν Δυνάμεων.
4. Ἀπόστολοι ἐκ περάτων.
5. Ἡ δοξολογία.

Β'. Ιγγογραφία.

ΤΑΞΙΣ Α' ΚΑΙ Β'.

Ἐν ταύταις ταῖς δυσὶ τάξεσιν ἡ διδασκαλία τῆς ιγγογραφίας δέν γίνεται ἐν ἴδιαιτέρωις φόραις, ἀλλὰ συμπαρακολουθεῖ καὶ ὑποθοῇ τὴν αἰσθητοποιὸν διδασκαλίαν· τὰ αἰσθητὰ τούτεστιν ὄντα πειρένα, τὰ ὑπὸ τῶν μαθητῶν ἀντιληφθέντα, ἀπεικονίζονται, ἐν τοῖς ἀπλουστάτοις κώτῶν διαγράψυσσιν ἐπὶ τοῦ ἀστρίου.

ΤΑΞΙΣ Γ'

Ἀπεικόνισις εὐθειῶν γραμμῶν ως καθέτων ὅριζοντων καὶ πλαγίων. Ἀπεικόνισις διαρρόων σγημάτων ἐξ εὐθειῶν γραμμῶν συγκειμένων. Τὰ στοιχειώδεστάτα περὶ φωτός καὶ σκιᾶς..

ΤΑΞΙΣ Δ'.

Ἡ ακμπύλη γραμμὴ ἀπὸ τῆς ἀπεικόνισεως τοῦ τεταρτοκυκλίου μέγρι τῆς ἀπεικόνισεως τῶν ἀπλουστάτων κυκλικῶν κοσμημάτων. Ἀπεικόνισις διαρρόων σγημάτων ἐξ εὐθειῶν καὶ ακμπύλων συνπαρτίζομένων· τὰ σπουδαιότερα τῶν διδαγμάτων τῆς σκιαγραφίας καθ' ὑποδείγματα.

Γυμναστική.

Διὰ γοροτάξια, διτάξια, τριτάξια καὶ τετρατάξια.

Α'. Παιδιά.

1. Ἡ πολιορκία.
2. Ἡ τρικυρία.
3. Μυινδάξ ράθδουγχος.
4. Μυινδάξ ἐν κύκλῳ.
5. Μυινδάξ ἐν κύκλῳ διπλῆ.
6. Ἄμνης καὶ λύκος.
7. Λύκος καὶ ποιμήν.
8. Διελκυστίνδα.
9. Ἀντιδρομος (σκλαβάνια).
10. Ηωλητής καὶ ἀγοραστής.

Β'. Ασκήσεις τακτικαὶ καὶ ἔλευθεραι.

Πεζόδρομία.

Πάντα κατὰ τὸ ἐγγειρίδιον Σ. Πέππα.

Καθήκοντα και δικαιώματα των Συνταγματικοῦ πολίτου.

Διὸς τὴν Γην καὶ Δην τάξιν παντὸς εἴδους σχολείων.

Οργανισμὸς τῆς πολ. τείχες τονοπτεκῆς ἡ κοινότης, ὁ δῆμος, ὁ δῆμος καρυοειδὲς τὸ δημοτικὸν συμβούλιον, ἡ ἐπαρχία, ὁ ἔπαρχος, ὁ νομὸς νομάρχης καὶ τὸ νομαρχικὸν συμβούλιον. Η πολιτεία τὸ σύνταγμα, ὁ Ήγεμών, ἡ νομοθετικὴ ἑξουσία, ἡ ἐκτέλεστικὴ καὶ ἡ δικαστικὴ.

Ο πολίτης, τὰ καθήκοντα καὶ δικαιώματα αὐτοῦ: Η ὑποχρεωτικὴ φοίτησις εἰς τὸ σχολεῖον, ἡ στρατιωτικὴ ὑπηρεσία, οἱ φόροι, ἡ καθολικὴ ψηφοφορία.

Εἰς τὸν Πρεστεροὶ ἐπὶ τῆς Δημοσίας Ἐκπαιδεύσεως καὶ τῶν Θρησκευμάτων Σύμβουλον ἀνατίθεται ἡ δημοσίευσις καὶ ἐκτέλεσις τοῦ παρόντος Δικτύγματος.

Ἐν Χαλέπῃ τῇ 17 Δεκεμβρίου 1889.

ΓΕΩΡΓΙΟΣ

Ν. ΓΙΑΜΑΛΑΚΗΣ

